

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

ПОДГОРИЦА, ДЕЦЕМБАР 2001. ГОДИНЕ
ГОДИНА XII, БРОЈ 1667

ДЈЕЧКИ НА ИСТОМ ЗАДАТКУ

СРПСКИ РАДИКАЛИ НА ИНТЕРНЕТУ!

Пут до истине иде преко

WWW.SRS.ORG.YU

**Српска
радикална
странка**

*Памет, знање и поштење!
Мудрост, храброст, поверење!*

Обећавали су реформе и демократију, добили смо прогоне и хапшења. О томе неки ћуте. Рекли су да ћемо боље живети, удесетостручили су порезе и цене. Живот обичног човека постаје неподношљив. За само неколико недеља интернет презентација Српске радикалне странке постала је најпосећенија у односу на све друге политичке странке.

Путем интернет презентације Српска радикална странка сваког дана издаје саопштења за јавност, а сваког петка преноси комплетан садржај конференције за новинаре председника Странке, др Војислава Шешеља.

САБРАНА ДЕЛА ЛАЗЕ М. КОСТИЋА У ДЕСЕТ ТОМОВА У ИЗДАЊУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

**КЊИГЕ СУ У
ТВРДОМ
ПОВЕЗУ СА
ЗЛАТОТИСКОМ**

**КЊИГЕ МОЖЕТЕ КУПИТИ ПО ЦЕНИ ОД 1000 ДИНАРА ПО ПРИМЕРКУ
У СЕДИШТУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ, Трг победе 3, Земун
Све информације на телефон: 011/316-46-21**

ВЕЛИКА СРБИЈА

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач:

др Војислав Шешел

Главни и одговорни уредник:

Синиша Аксентијевић

Заменик главног

и одговорног уредника:

Марина Рагуш

Издање припремио:

Душко Секулић

Техничко уређење, компјутерски прелом:

Северин Поповић

Унос текста:

Весна Марин

Фоторепортер:

Марко Поплашен

Лектура:

Весна Арсић

Секретар редакције:

Злата Радовановић

Председник Издавачког савета:

др Ђорђе Николић

Заменик председника Издавачког савета:

др Бранко Надозва

Издавачки савет:

др Војислав Шешел, Томислав Николић,

др Никола Поплашен, Маја Гојковић,

мр Небојша Величковић,

Александар Вучић, Драган Тодоровић,

Мирко Благојевић, Ратко Гонди,

Момир Војводић, Стево Драгишић,

Драгољуб Стаменковић,

Гордана Поп-Лазић, Лука Митровић,

др Бранислав Блажић

За штамарију:

Мирослав Драмљић

Штампа:

"Етикета", 20. октобра 2,

11307 Болеч, 011/806-30-28

Редакција прима пошту на адресу:

"Велика Србија", Трг победе 3,

11080 Земун; рукописи се не враћају

Новине "Велика Србија" уписане су у

Регистар средстава јавног информисања

Министарства за информације под бројем

1104, од 5. јуна 1991. године.

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Цена огласа за издање у сто хиљада примерака: последња колорна страна корица 100.000 динара; унутрашња колорна страна корица 80.000 динара; унутрашња новинска страна 60.000 динара; 1/2 унутрашње новинске стране 30.000 динара; 1/4 унутрашње новинске стране 15.000 динара; плус порез на промет.

УВОДНИК

Свакога дана у сваком погледу назадујемо.

Шта је ново у Црној Гори између прошлог и овог броја "Велике Србије", питање је на које није тешко дати прави одговор.

У Црној Гори из дана у дан све више назадујемо. Оно не сви, не дао Бог, као "наша" дипломатска удавача у Њујорку, већ је политика како владајућег ДПС-а тако и СНП-а тако контаминирала политички простор да су метастазе њихове заједничке игре обесмислиле многе суштинске проблеме Црне Горе.

У Скупштини нема опозиције, сви су позиција. Оркестар чији је диригент Весна Перовић, Хрватица из Београда свакога дана доноси далекометне и мудре одлуке по глави становника.

Као вриједан газда Вилијам Монгомери повремено наврати до Подгорице.

Раније чешће свраћао код Мила а сада код Пеђе, мало, мало, па ево га да подијели задатке.

Судопере су промијениле предсједника тако да је сада нова прва судопера Црне Горе Ранко Кривокапић или боље рећи трокапић.

Велика близина црногорског Народног позоришта са Скупштином има не само симболичну близину.

Улоге позиције и опозиције су подијељене и то сви виде, проблем је само у томе што све више људи наслућује да се иза сцене одиграва љубавна драма са пољупцима и загрљајима ове "двије" групе.

Референдум је посао који намјеравају да заврше како ДПС-овци тако и СНП-овци, са заједничким покликом "Заједно у независну, усправну и самосталну Црну Гору".

Оно што једино цвета у Црној Гори је криминал. Криминал који је прешао границе ове Републике СР Југославије.

Наравно, "Велика Србија" неће ни убудуће остављати на миру велике лопове у Црној Гори.

Наставак сљеди...

Душко Секулић

ЛАБУДОВА ПЈЕСМА ЦРНОГОРСКОГ ПРЕДСЈЕДНИКА

Вријеме које неумитно долази све више трасира одлазак Ђукановића у политички неповрат. Искориштена марионета, у лику и дјелу-прима мафиоза, може да очекује брз крај политичке каријере, бјекством из земље, самоухапшењем, оставком или неким радикалнијим рјешењем. Референдум - омча око врата режиму и Подгорици. Кренути у референдум или избијећи - резултат по режим исти - самоубиство!

Најновија изјава Ђукановића „да ће се референдум о одвајању Црне Горе из СР Југославије одржати у априлу 2002. године”, зазвучала је помало патетично, управо за њеног творца.

Тужан лик црногорског председника наговјештава не само његов брзи одлазак у прошлост, већ и сигурну назнаку да је његов одлазак и почетак краја једног веома тешког, криминалног, издајничког времена у коме је главна улога, управо, повјерена њему.

Инсистирање ДПС-посланичког клуба у Скупштини Црне Горе „да сачека мишљење ОЕБС-а по питању новог нацрта закона о референдуму”, било је свакако губитничко куповање времена. У ствари, ту је Ђукановић одмјеравао своју „међународну” тежину

односно сопствени политички кредитет управо код дојучерањих налогодоваца и газде.

Весна Перовић, председница Скупштине Црне Горе, 10. октобра ове године, „затражила је оцијену и стручно мишљење о Предлогу закона о референдуму о државном статусу Републике Црне Горе”. Ријеч је о закону *Lex specialis* који садржи 17 чланова и чини допуну Закона о референдуму, усвојеног 19. фебруара 2001. године. Тако кажу званичници ОЕБС-а, који у ствари владају у Црној Гори, представљају неформалног политичког полтрона или шефа подгоричком марионетском режиму, док Перовићева, председница Скупштине у режимским медијама, пере руке од свега овога изјављујући: „Ја нисам тражила мишљење ОЕБС-

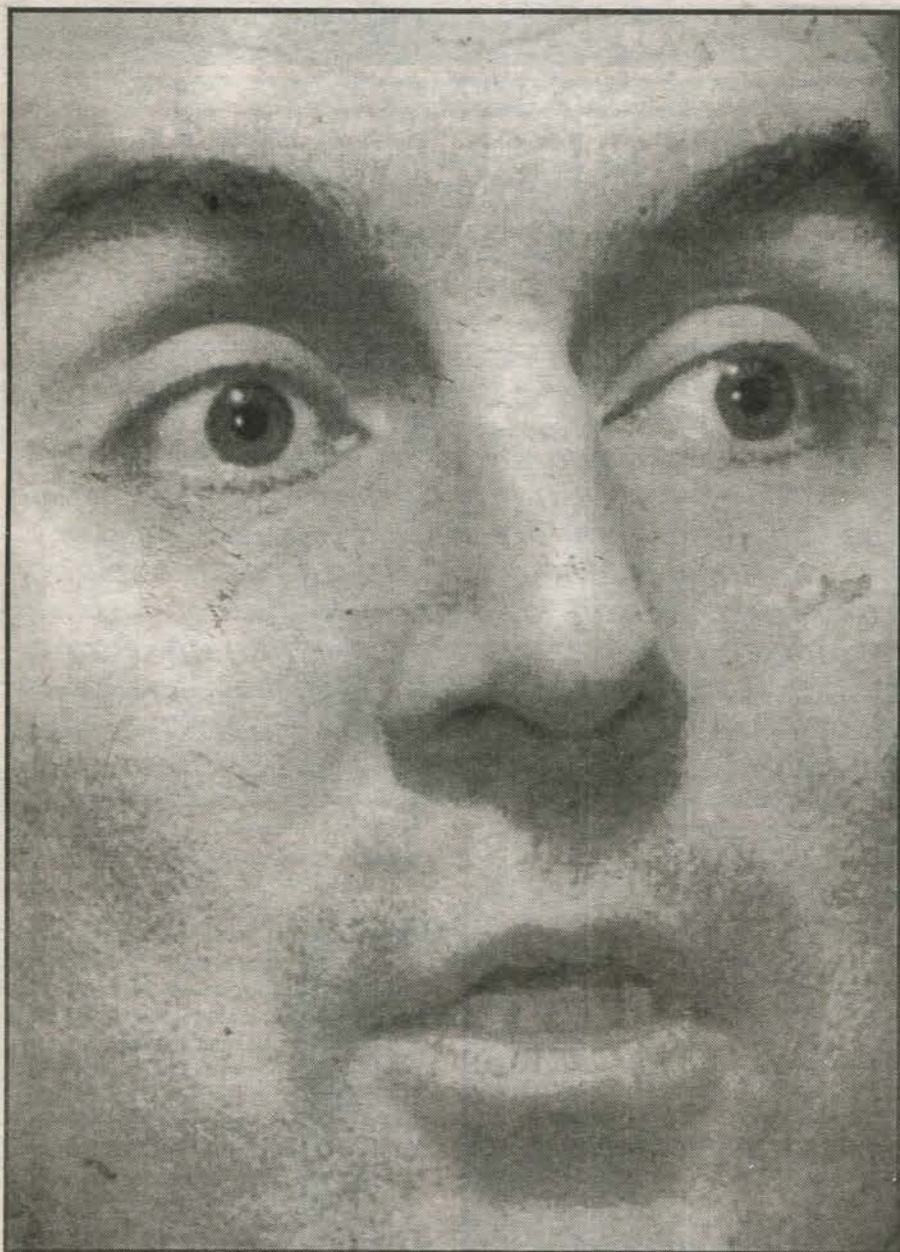
а!” Да није тужно било би смијешно. Читава сепаратистичка номенклатура у Црној Гори по своје мишљење иде како у ОЕБС, тако и у све западне институције било којег ранга и утицаја. Зато није далеко од истине мишљење да је сепаратизам у Црној Гори слуга интересима западних земаља а не никако аутохтона тежња српског народа. Зашто би се један народ дијелио, слабио и дробило своје државне територије, питање је на које одговор могу да дају скоро сви.

Но, вратимо се референдумским дилемама. Резултати анкете које објављују државни медији су необјективни и наручени. Скоро објављен податак да је око 55 одсто становништва за самосталну Црну Гору је, очито, ортодоксна лаж. Уосталом, да постоји

ОСЛОНАЦ

„критична маса”, како то приказују наручене анкете, Црна Гора би народним бунтом развалила СР Југославију! Међутим, те већине нема, нити ће је икада и бити.

Објективни аналитичар сматра да сепаратистичка опција може бројати у, за њих најповољнијим околностима, нешто око 150.000 гласова што је, бројкама мјерено, само четвртина Црне Горе. Наравно, бројка постаје још јаднија када се зна да је трећина ових гласова припала шиптарској мањини, али у дијелу муслимана које предводи Жарко Ракчевић. Зато предложени *Lex specialis* предвиђа да и ових 150.000 гласова може осамосталити Црну Гору, јер он предвиђа да „самосталност може изгласати већина од изашлих!”

У случају бојкота већине, мањина би својим гласовима покушала да оствари вјековни сан сваког српског непријатеља, како Шиптара, тако Хрвата, па и муслимана.

Сепаратисти, у скупштини, не чине ништа добро самој Црној Гори – напротив, праве јој највеће зло и спремају њено уништење.

ОЕБС или Американци, свеједно, тренутно не пружају пуну подршку сепаратистима из неколико разлога.

Први, стварају услове за уставну разградњу СР Југославије и прављење низа немоћних и издржаваних региона који су економски сакати, духовно-имбецилни, војно-импотентни и политички зависни.

Други, Црна Гора не може сама да преживи као држава. Од 1977. године па до 2000. године (док је требало да се напада Србија и њена власт) Американци су спонзорисали са читавих 752 милиона марака „бесповратне помоћи” Црну Гору. У случају да се осамостали нама би морали да положе сака-ту државицу која је и без привреде и без пољопривреде, без индустрије и валидних рудних богатстава и природних

потенцијала. План црногорског режима да се створи савез суверених држава је и жеља ОЕБС-а и Американаца, јер би Црна Гора и фактички била самостална, али би била прикачена на ткиво Србије као пијавица. Ослабљена и издробљена Србија била би, као и до сада, хранитељка још једног сакатог монструма.

Трећи разлог је незавршен посао у Македонији гдје Американци уз помоћ Шиптара отцепљују дио територије Македоније ради стварања Велике Албаније. Чим се заврши „посао” са Македонијом, почиње Црна Гора. Режим и парламентарна опозиција ретардирана ових дана, кликћу како су Шиптарима омогућили стварање њиховог факултета финансираног из буџета Црне Горе. Овај Брозов рецепт уништења српског народа подржали су како актуелна власт, тако и Српска народна странка, Народна странка и наравно СНП.

Американци неће побједника у Црној Гори, они хоће двије поражене стране, како умирене сепаратисте, тако и изгубљене присталице заједничке државе. Сепаратни блок нема довољну политичку тежину да оствари своје мрачне науме уништења Црне Горе, али овај „пројугословенски блок” воде људи који су такође осведочени сепаратисти и зеленаци, само у политичкој утакмици-друголигаци. Оно што је комично-трагична чињеница је трка, како сепаратиста, тако и парламентарне опозиције. Око врата ОЕБС-а, трче људи да покупе „своје” мишљење.

Западњаци су и временски орочили Ђукановићев пад и то да од расписивања референдума „не може проћи мање од два а више од шест мјесеци”.

На какве је муке сепаратистички режим Ђукановића може се, најлакше закључити и по препоруци ОЕБС-а (који је за њих Свето писмо) гдје за отцепљење треба да се изјасни најмање 223.000 гласача!

Након референдума у коме би за отцепљење гласало преко 223.000 гласача одлуку о отцепљењу треба да потврди Скупштина Црне Горе двотрећинском већином посланичких гласова!? Тако каже важећи Устав Црне Горе у члановима 117, 118. и 119.

Самопроглашењем отцепљења као могући сценарио, прошао би и као режим 12. јула 1941. године. Да подсетимо, тада се Црна Гора прогласила самосталном од стране шашице црногорских усташа потпомогнутих италијанским окупатором. То имбецил друштво трајало је непуна 24 сата. Народ је тада за један дан уништио сан сваког непријатеља Црне Горе.

Тако би било и овог пута!

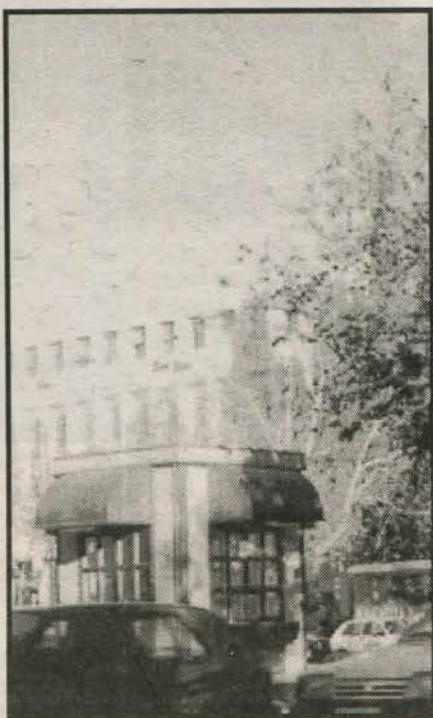
Душко Секулић

РЕФЕРЕНДУМ ЈЕ ТЕРОР НАД ЦРНОМ ГОРОМ

Данас нема Милошевићевог "терора" као изговора за Милов сепаратизам, а он и даље и све перверзније разара СР Југославију и оптужује Србију за окупацију Црне Горе, параноидно измишљајући завјеру против Црне Горе. Непризнавањем савезних установа, увођењем њемачке марке мјесто динара као монете црногорске, стварањем паралелног министарства спољних послова, слањем свог министра иностраних послова по свијету, стварањем црногорских трговинских мисија по Европи и по балканским државицама, раскидом платног промета са Србијом и јуришањем све безобзирнијим на Војску Југославије, режим Мила Ђукановића приводи крају свој наум рушења СР Југославије и стварањем неовисне Црне Горе

И дјеци је данас јасно да је од режима најављени РЕФЕРЕНДУМ у Црној Гори само тобожња жеља властодржаца да се народ изјасни о "будућности" Црне Горе или државном односу Црне Горе и Србије, а да је прави циљ Миловог референдума разваљивање СР Југославије, заједничке државе Црне Горе и Србије, за коју се бирачи у Црној Гори изјаснише на референдуму одржаном прије девет година под командом и Мила и Момира, који су тада били јарани властољупци, а на том референдуму се изјаснило за заједничку државу триста седамдесет седам хиљада бирача од тадашњег укупног броја бирача четиристо двадесет шест хиљада, што је значило преко седамдесет посто бирача је било у Црној Гори за СР Југославију. Знано је добро колико је тада Мило за СР Југославију кликовао и живе и мртве, клео се у заједничку државу, а знано је и како је придобио бираче на председничким изборима заклињањем у Југославију. А чим је видио себе на трону председничком и видио себе као цара, што је најављивао многим графитима по фасадама варошким, заумивши чак и да има своје перјанике као књаз црногорски некада, скројивши им перјаничке униформе, које су додуше личиле на лифтобојске хаљине него на перјаничке униформе, одмах је почео да гуди о самосталној Црној Гори и да гради све савезне институције. Цијепање Црне Горе и њену изолацију од Србије режим Милов је започео плански и уз подршку са Запада, све под изговором рушења "диктатуре" Слободана Милошевића и "ослобођења" Црне Горе од

Милошевићевог комунизма. Сви ти изговори су били провидни као стаклене чаше. Данас нема Милошевићевог "терора" као изговора за Милов сепаратизам, а он и даље и све перверзније разара СР Југославију и оптужује Србију за окупацију Црне Горе, параноидно измишљајући завјеру против Црне Горе.

Оптрчао је евро-америчке моћнике кукајући како ће Милошевић да окупира Црну Гору, како има спремне баталјоне за удар на црногорску "младу демократију" и на црногорску "усправ-

ност" и "кичменост", што је јадно звучало у вокабулару Милових "младих реформиста" и "европских демократа". Непризнавањем савезних установа, увођењем њемачке марке мјесто динара као монете црногорске, стварањем паралелног министарства спољних послова, слањем свог министра иностраних послова по свијету, стварањем црногорских трговинских мисија по Европи и по балканским државицама, раскидом платног промета са Србијом и јуришањем све безобзирнијим на Војску Југославије, режим Мила Ђукановића приводи крају свој наум рушења СР Југославије и стварањем неовисне Црне Горе. За тај његов план Ђукановић припрема РЕФЕРЕНДУМ—тоталистички терор над бирачима у Црној Гори.

Еуфорија антисрпства којом агитира свој референдум Мило Ђукановић, диктатор бруталнији од свих диктатора у историји диктатура, отрованији је од нацистичких порицања народа и нација. Србомрзија олигархије која себе самоназива "млада демократија" и "демократски реформисти" је апсурдна по свему, нарочито по порицању српског постојања у Црној Гори. Да је ко којим случајем и рекао дједовима данашњих "стопостотних црногорских србомрзиста да нијесу Срби лоше би прошао и на дивану и на мегдану". Но, страшна компартијска идеологија и организована вишедеценијска тортура над Србијом у Црној Гори, створила је идеолошке јанјичаре који су тако страшно едуковани да поричу своје исконство и своје вјековно постојање у српском националном. Таквом еуфоричном србомр-

ЛУЧА МИЛОВА

ЦРНОГОРЦИ,
ШТО ЋЕ ВИ
СТРУЈА ?!!
ЈА ВАС ВОДИМ
У СВИЈЕТЛУ
БУДУЋНОСТ !!!

зијом садашња црногорска олигархија припрема Милов референдум и буса се у референдумска прса таман као да је посагуран да ће се олако Црногорци и Брђани поиграти својом судбином и разорити отаџбину на радост Арнаутима, Крватима и муслиманским санџакарима и телалима повратка Турске на српску земљу. Арнаутски, усташки и муџахедински србокољци данас подржавају гласовито сулудност црногорских сепаратиста у њиховој орности да унесреће Црну Гору одвајањем ње од саме себе, пошто би неовишна Ментенегрија брзо била рашчепворена тако што бише Арнаути узели своје вилајете, муслимански санџакисти своје кара-вилајете, уста-

шки великокрватисти вребају да ђапе доморје све до Бара, пошто Арнаути као турски насљедници рачунају да је њихово све куда су некада турковали скадарски везири. Тако би Црногорцима и Брђанима остале само чуке за таворење, таман као у турско пусто злодоба. Зато Милов референдум подржавају данас сви србомрзи у Црној Гори.

Терором посланичке већине у Скупштини Црне Горе црногорски олигарси доносе насилничке законе о референдуму и не хајући за уставне и законске прописе, па доносе и незаконне законе по којима рођени у Црној Гори који тренутно не живе у Црној Гори не могу да се изјашњавају о својој

судбини и судбини своје баштине на дрско заумљеном плебидисту, на коме ће одлучивати о судбини Црне Горе и оне снаге које су се вјековима бориле противу слободарских и државотворних снага у Његошевом племену. Хиљада Црногораца и Брђана који живе ван Црне Горе неће моћи да се на обећаном референдуму изјашњавају о државном статусу Црне Горе. Туђман је на свом сепаратистичком референдуму позивао Крвате из цијелог свијета да у референдуму за њину лијепу учествују, па су гласали и Крвати што живе на Новом Зеланду. Хиљада мојих знанаца који су се родили у Црној Гори, којима су у њој куће родне, имања, цркве и гробови неће моћи на Миловом референдуму да се изјасни о својој судбини и судбини свог потомства, рођеног и још нерођеног, оних што долазе, а моћи ће да о нашој српској судбини одлучују свакојаке скитнице и србомрзови сваке сорте. То је Милова "млада демократија".

Медијска тортура над Црном Гором перверзнија је и бруталнија и од терора нацистичког у Хитлеровој отаџбини. Терор агитеза садашњег режима о референдуму је убојан и неиздржив за нормалне особе. У својој острашћености на све српско медијски гласници су се претворили у бијесне телевизијске кује и псе који жестоко реже на све што је српско у Црној Гори. Чак је и несмртно дјело Његошево изложено и хуљењу и порицању од србогонаца сваке феле у Миловом полтронском окружењу, препознатљивом по силобатности, некултури и неписмености.

Терор србогонства је жесток чак и у школама у Црној Гори. У школама свим се дјеца шиканирају која се одају да су српска. Многи наставници и професори не предају своје предмете, него се сви баве у својим острашћеностима политиканством и псовањем свега српског. Сви српски великани су изложени пљувању од несрећника којима су величине дукљански академици, кумровачки курсисти и кардељисти, који негирају чак и значај "Торског вијенца".

Често сам наглашавао да је референдум Милов излишан, јер су се наши преци кроз вјековну борбу изјашњавали на свим поприштима за једну српску државу, за уједињење српских земаља, па су сви бојеви и све битке наше славне били само општи референдум за јединствену српску државу. Побједе на Царевом Лазу, Крусима, Маргинићима, Горњој Морачи, Чеву, Буковој Пољани, Острогу, Вучијем Долу и другим пољанама славе били су само референдум за јединствену српску државу. Овим ће референдумом Мило изгледа да побиједи наше славне претке.

Момир Војводић

СЦЕНАРИО ПО УКУСУ ПАРЛАМЕНТАРНЕ ОПОЗИЦИЈЕ

Политичка сцена у СР Југославији и Црној Гори, изузимајући српске радикале, исувише личи на циркус или контејнер. Зна се ко коме јаму копа, ко кога подржава, али се не зна ко је коме опозиција или позиција

Након неуспјелих сједељки код још важећег председника СР Југославије, Војислава Кошћунице, гдје су главну улогу, ипак, одиграли Ђукановић и Ђинђић, резултат рјешења кризе између власти на савезном и црногорском нивоу—назире се!

Наравно, не треба очекивати ништа спектакуларно, процес договарања „релативних политичких чиниоца” иде својим устаљеним током—разградњом СР Југославије.

Из договора у Београду, којег су пратиле многе домаће и светске ТВ-станице, могло се, ипак, много штошта закључити.

Кошћуница је, као организатор, био нијем посматрач онога што се дешавало испред њега. Ђукановић и Ђинђић, ликови из романа Станка Суботића-Цанета „Држава у диму”, водили су дијалог, јер су они своје ставове давно утаничили и усагласили. И када је у питању државно питање и када је бизнис по сриједи.

Председник државе био је нијем сведок свега онога што заправо он хоће, а то је распадање државне заједнице Црне Горе и Србије. Спутан и сметен он је фотокопирани уплакани клоун коме се омакло нешто што не-коме није смела, од шефа или управника циркуса.

Док су се Ђинђић и Ђукановић усред палате федерације договарали како да ту преосталу федерацију пошаљу у историју, Кошћуница се презнојавао и мучио, пагио и црвенио, смишљао и стењао, како да смисли какву ситну личну пакост управо против ове двојице који га у разговорима, као и иначе, нијесу ни примјећивали.

Очито је да је Кошћуница, односно његова тотална анемија, шанса и за црногорску парламентарну опозицију. Њихов политички циљ је свргавање Ђукановића, ко бајаги, као што им је политичка борба за очување СР Југославије—ко бајаги.

Циљ лидера СНП-а је самостална Црна Гора са упражњеним мјестима председника. То је и враћцима јасно. Шоћ, Дрецул и Поповић из народне странке хоће само фотеле, биле оне понуђене од ДПС или СНП, свеједно.

Али шта је са Бојовићем и његовим СНС?! У каквом су они колу, тешко је да бар они око Бојовића добро не виде. Иначе, у коалицији они важе за „чисте Србе” с обзиром да политичку матрицу играју по такту Предрага Булатовића—поодавно. Данас је СНС ретардирани привјезак СНП, сатански уприличен знак на реверу читавог српског националног корпуса. Никада Булатовић не би био у прилици да превари, да није на последњим изборима било управо „Српске” народне странке. Но, уосталом то и није ништа ново. Још једна интересна групација полупотелења и умисљених политичара заогрнута у придев „Српска”—играју улогу плаћеника. Међутим, оно што је ве-

ома тешко је чињеница да се зарад каквог политичког мјеста у Савезној влади морало отићи право у издају! Данас СНС игра исту улогу као што то ради ДСС или Кошћуница у Србији и СР Југославији. Они су пешадија уништења свега што је српско, и нарочито алиби, како Ђинђића и Ђукановића, тако свачијег и сваколиког каштинга што га спремају српском народу.

Данас СНС изузетно подржава како разградњу заједничке државе, тако и учвршћење и останак Брозове идеологије на овим просторима. Ако се вратимо на СНП нећемо рећи ништа ново што преварени бирачи већ не знају.

Јадна је земља која на власти има Кошћуницу и Ђукановића за председнике или ДОС, ДПС, СНП, НС и СНС за опозицију, односно власт.

Овдје се не зна свакако ко је коме опозиција, а ко коме власт.

Момчило Ђуровић

"ДА ЖИВИМО БОЉЕ" – КРИМИНОГЕНА КОАЛИЦИЈА

Највећа, општа пљачка свега и свачега по Црној Гори наступила након побједи "Да живимо боље". У Црној Гори политичка елита парламентарних странака значи и економско благостање на рачун нападених грађана. Пљачкају ДПС-овци али нијесу лоше прошли ни народњаци а богами ни СДП. Њихове "марже" због коалиције "Да живимо боље" достижу милионске доларске цифре

Зашто, данас, ћуте прваци Народне странке, то је очито већ свима јасно. Осјетивши сласт власти и они су заправо неповратно улповили у криминалне радње.

Постоји претпоставка да су због „пучера на глави“, односно нечисте савјести, трајно везали своју политичку судбину за камен који тоне, или боље речено ДПС.

Да врх ДПС-а зна за финансијске марифетлуке првака Народне странке најбоље се видело на неким скупштинским засједањима гдје је, очигледно, народњацима стављен цемент у уста. Наиме, само наговјештавајући криминалне махинације некадашњег министра правде Драгана Шоћа, неки маргиналици из ДПС-а, осудили су првака Народне странке на дуго, можда чак и вјечито ћутање. Пребацујући милионе марака преко неидентификованих фирми на Сејшелским острвима, Шоћ је правио финансијске вратоломије у којима је изузетно добро прошао.

Ни Предраг Дреџун не заустаје за својим партијским шефом. По ријечима неких народњака Дреџун је понавше искористио своју блискост са влашћу. Овај некадашњи министар социјалног старања, данас је један од најбогатијих Црногораца. Његове заслуге око „приватизације“ неких копнене објеката у Црној Гори су огромне, као и његови тајни и јавни девизни рачуни. О кућама, становима, аутомобилима – неком другом приликом.

Ако се зна да је врх Народне странке имао концесије на државни шверц нафте од 1992-95. године, онда је путер на глави народњака више него тежак!

Међутим, што логично слиједи је закључак да прваци Народне странке не смију, нити могу нешто против ДПС-а. Они су у њиховим шапама и дијеле њихову политичку судбину. Њихове судбине су повезане као сијамски близанци, а морални лик им је у потпуности склопљен у тужну слику наше

свакодневнице.

У Црној Гори, однос према криминалу, јасно, још једном показује да не постоји опозиција. Опозиција је само ван парламента, док су све стране, у скупштинским клупама, само учесници велике позоришне игре у којој Ђукановић и ДПС играју главну улогу. Све остало су трагикомични ролери, уцјењени или ДПС којима глумијада очито одговара.

Исповјест Горана Стањевића

Оставши сам на власти и то попут краља Бокаса, Мило Ђукановић је преко ноћи преузео све послове са оне стране закона, наравно оне које су у рангу положаја на коме се нашао овај наследник светог Петра Цетињског.

Главни оператор у шверцу огромних размјера, чак и за Европу(?) био је Срећко Кестнер, син Швабе који је након ослобођења остао заробљен у Црној Гори.

Према нашим изворима, код Срећка Кестнера у подгоричкој кући, долазили су сви "виђенији" шефови МУП-а. Обично су улазили ноћу, с тим да би нам прије него уђу у Кестнерову кућу, наредили да угасимо свијетло, прича наш извор који је као пензионисани МУП-овац био ангажован као обезбеђење.

Новац се сваког дана слао за Кипар, а након тога за друге дестинације, нпр. за Швајцарску. Покојни Жугић је код Кестнера улазио као фурија, понекад са извученим револвером, пробајући нам рефлексе. Кућа Срећка Кестнера била је опкољена митраљеским гнијездима. У сваком тренутку шест, до зуба наоружаних људи чувало је главног шверцера у овом дијелу Европе. Иначе, обезбеђење је било професионално и то најчешће од рано пензионисаних радника МУП-а.

За кратко вријеме Кестнер је у Подгорици постао један од најбогати-

Драган Шоћ, бивши министар правде, добро је напунио џепове док је био у коалицији "Да живимо боље" сада ћути као риба

јих људи. Онако како је богатство расло и обезбеђење се размножавало.

Мило Ђукановић није никада долазио код Кестнера кући из разумљивих разлога, али су се редовно састајали у хотелу "Црна Гора" гдје је био закупљен читав други спрат. Ту су биле и дјевојке из агенције за пратњу, ту су шмркало и пило, банчило. Обезбеђење на овом спрату било је такође професионално. Ту није могла птица да прође, али су ходницима шетале лепотице голе к'о од мајке рођене, мијењајући собе и клијенте. Ми из обезбеђења нијесмо смјели да кажемо дјевојкама ниједну ријеч. Само смо их чежњиво гледали. Ту су свакако долазили и људи које ми нијесмо познавали. Понајприје Талијани, углађени и са пратњом. И они су наравно користили погодности које је нудио други спрат хотела "Црна Гора".

"Добро се сјећам да су први на том

послу били Мило Букановић, Бранко Перовић, Милутин Лалић, Бранко Вујосевић, Веселин Баровић, Душко Бан и још десетак Црногораца", каже за "Национал" Горан Стањевић, бивши дугогодишњи сурадник црногорске владе у Швајцарској и наставља: "Осим Црногораца и Италијана, на списку организованог криминала су и имена неких овлашћених дилера цигарета неких од највећих дуванских корпорација. Перовић је највероватније био главни организатор кријумчарског посла са Италијом, зато што је био представник ЈАТ-а у Италији и имао је директне контакте који су му омогућили да се директно повеже са свим фракцијама италијанске мафије", каже Стањевић.

Његова је изјава да је сву документацију дао Горану Жугићу, једном од негдашњих шефова црногорске тајне полиције. Стањевић објашњава да је главни разлог зашто је Жугићу дао документацију што је хтио да увјери црногорске власти да ће иноземни притисак расти, те да би се требали што прије повући из тог посла!!!

Сусрети са крупним мафијашима

Стањевић, у својој исповјести тврди да је врх МУП-а Црне Горе био до грла умјешан у незаконите радње, чак и да су поједини ресори ДБ-а били задужени да покривају такозвани „италијански програм“.

Након ширег европског притиска да се шверц у Црној Гори оконча или пак смањи, припадници МУП-а Црне Горе су убјеђивали италијанске мафијаше који су се настанили на нашем приморју, да напусте Црну Гору, прича Стањевић.

„Недодирнут је остао само Пруден-

тини који је био под изравном заштитом Мила Букановића, који је игром случаја ухваћен у Грчко, даље говори Стањевић.

Иначе, Италија је имала „мек“ став

према огромном шверцу дувана који се одигравао преко Црне Горе, али онда када су дуванске путеве затрпале пошиљке бијелог робља, оружја, дроге, у Италији су упалени аларми.

Преко стотину Рома се утопило у Јадранском мору јер су се преврнули претоварени глисери италијанских мафијаша. Они су за илегално пребацивање у Италију из Црне Горе узимали 10.000 ДЕМ по особи. У овај шверц укључили су се, такође, људи блиски власти, односно МУП-у Црне Горе.

Смрт оволико људи у хладним таласима Јадрана није узбудила никога, чак се после неколико дана о овој трагичној теми престало говорити. Сви главни актери тешких криминалних радњи, задње деценије у Црној Гори, углавном ћуте по мафијашком принципу – ћутање је злато.

Један од покајника, Срећко Кестнер, сматра да ће се о овим радњама проговорити тек након Букановићевог одласка са власти.

"Букановић је лицимер који је омогућио србијанском криминалцу Суботићу да управља судбином Црне Горе", каже Кестнер.

Душко Секулић

У Црној Гори није само криминализована власт већ и у редовима парламентарне опозиције има крупних криминалаца

ДПС ИЗДАЈНИЦИ И СНП КАМЕЛЕОНИ

Започети разговор са Ратком Савићевићем није уопште било тешко. Једноставан и присан, спреман за комуникацију, гледа саговорника право у очи. На лицу трагови прошлог времена, нека сјенка која на тренутак прекрије његово лице када говори о прошлом времену. Ријеч Косово враћа сјај у његове очи, као да се у њима види нека нова нада. И вјерује у ту наду...

• Откада на Косову и када са Косова?

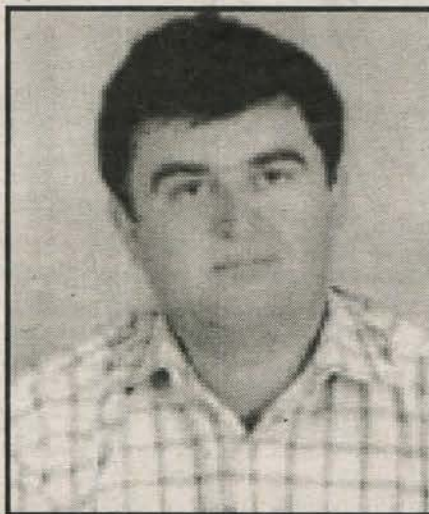
Моји преци су се доселили из околине Никшића на Косово у Јуник, општина Дечани, гдје сам се и ја родио. Године 1962. су мом оцу одузели земљу, коју су дали пољопривредном добру, тако да смо ми остали без јединог извора прихода. А ви знате да је метохијска земља плодна, и да уложени труд и рад враћа вишеструко. Нажалост, ми смо остали без те плодне земље, па смо морали "трбухом за крухом" по ондашњој Југославији да се поново кућимо. Тада смо сазнали да се Срби и Црногорци плански и систематски исељавају са Косова, постајао је неки план, тајни договор. Нормално, Шиптари су такође помагали у реализацији тога плана злочинима, паљевинама и отимачинама. Наравно, то није било изражено у неком великом обиму, али се радило са циљем да се изазове страх код православног народа на Косову и Метохији.

• И како је данас у Тивту?

Ја сам свој радни вијек завршио у тиватском комуналном предузећу, одакле сам, због нарушеног здравља, отишао у пензију. Сада пензионерске дане проводим у Тивту. Иначе, у Тивту живим од 1984. године.

• А откуда у Српској радикалној странци?

Мој покојни отац је, док смо живјели на Косову и Метохији, обиљежавао све црквене празнике и без обзира што је било оно вријеме када се о цркви, вјери и Богу, могло само шанатом говорити, ми смо славили славу, ишли у цркву, постили. Тако да сам ја од малих

ногу васпитан у духу православља, и као Србин. Нормално је било да настанком вишепарламентарног система и појавом вишестраначке активности на сцени Црне Горе и сам донесем одлуку о томе да се прикључим некој странци. Најближа срцу и мојим убјеђењима бида је Српска радикална странка. И остала, наравно, до данашњег дана.

Наравно, нијесам само ја члан из моје породице, већ скоро сви. Морам да напоменем да је наша породица веома велика, а само у нашој кући било је нас 11 дјеце, и данас сви живи и здрави са бројним породом од око 15 младих прираштаја. Сасвим је реално очекивати да се тај број и даље увећава. Даће Бог. Ми смо научили да живимо у колективу, да дијелимо, да се узајамно помажемо, тако да је нама дружење у великим колективима као што је Српска радикална странка нешто за све нас нормално.

Уосталом, са тим људима ми имамо много додирних тачака. Ту се ми, а посебно ја, осјећам као свој на своме. И да не заборавим. Имали смо ту срећу да у оно вријеме када је католички војник владао Србијом и српством не будемо његова кумчад. Већ сам рекао, било нас је, односно има нас 11. Тада је властодржац имао преча посла. Кумовао је сваког дана Шиптарима. Данас сам заиста јако срећан што смо остали без таквог кумства.

• Откада сте на челу Општинског одбора у Тивту?

Ратко (Милошев) Савићевић
Рођен 14.09.1949. Јуник-Дечани
Пензионер. Прогнаник са свете српске земље, са Косова.

Настањен у Тивту. Предсједник ОО Тиват.
Члан Окружног одбора, члан Извршног одбора, члан Централне отаџбинске управе.

Члан Српске радикалне странке од 1991. године. Чланска карта бр. 22092

Како имам доста времена, то највише и проводим управо у просторијама странке. Како сам у почетку био само члан као и сви други, покушао сам да на неки начин будем активнији у раду. Моји пријатељи су цијенили мој допринос тако да сам се нашао на мјесту предсједника ОО Тиват. Друге функције су на неки начин проистекле из претходне. Истина, мене те функције најмање оптерећују. Сматрам да је рад мјерило вриједности, а ја сам читав живот посветио раду и не могу, једноставно не умјем бити статичан, неактиван. Ништа ми није тешко.

• Који су проблеми у раду, како у Тивату, тако и у широј регији Боке.

Српска радикална странка има своје ОО у Котору, Тивту и Херцег Новом. Сви заједно чинимо Приморски округ. У Тивту имамо своје просторије, какве су такве су, можемо бар да се окупилимо и да радимо. На првим вишестраначким изборима у Тивту ми смо били у коалицији са Народном странком. Та коалиција је и освојила локалну власт у Тивту и тада је Српска радикална странка имала два одборника у Општинској скупштини. Од 1996. године, када сам постао предсједник одбора у Тивту, ми и даље учествујемо у локалној власти. Наравно да због тога имамо и одређена средства из буџета Општине и тим средствима покривамо најосновније елементарне потребе. А проблема има доста. Велика незапосленост улива људима несигурност. Самим тим, људи немају више времена за друге ствари, јер је главни циљ обезбједити средства за живот породици. Ако томе додамо и остале недаће са струјом, водом, разним наметима, ло-

шим здравственим решењима, проблемима са скупом, онда је ситуација више него јасна. Послије неких последњих догађаја људи су почели помало да губе вољу за политику.

• Управо смо хтјели мало и о тој теми. Како то да је на свим изборима, до последњих у Црној Гори, у Тивту Српска радикална странка стално показивала успон, а на последњим парламентарним изборима постоји стагнирање? Нијесу резултати на нивоу претходних избора.

То је сасвим тачно. Ако тражимо разлоге онда их налазимо управо у ономе што сам већ напоменуо. Друго, не треба заборавити да у Тивту и његовој широј околини живи велики број католика. Као последица овога рата и сукоба на Косову имамо један велики број досељеника других вјероисповести. Све је то имало и те како утицаја и на изборни резултат Српске радикалне странке. Немојте заборавити притом манипулације са бирачким списковима, брисање искључиво људи за које се знало да припадају Српској радикалној странци. Оно што је посебно важно напоменути за велики дио католика у Тивту јесте да су многи, или боље речено велика већина, покатоличени Срби. У таквој средини је потребно доста храбрости.

• Појасните нам то примјером.

Па, ево, узмите само овај примјер: много људи који су били спремни да дају глас Српској радикалној странци, у превеликој жељи да побиједи коалиција за Југославију, дали су свој глас управо за њих. То је и те како имало одраза за број гласача Српске радикалне странке. Многи од наших позна-

ника и пријатеља су то јавно рекли. С обзиром да ми нијесмо имали могућности да путем медија и средстава информисања утичемо на коначан исход, какву су привилегију имале парламентарне странке, нама једино преостаје да прихватимо насталу ситуацију, али да из исте извучемо и корисну поуку за даљи рад. Кад се све ово сабере, Српска радикална странка не смије бити незадовољна изборним резултатом. Уосталом, погледајте изборни резултат, па ћете се увјерити да и неке друге странке које су биле у далеко бољој ситуацији имају катастрофалне резултате. Но, то је њихов, а не наш проблем.

• Шта учинити да се поврати повјерење и омасови Српска радикална странка?

Ми смо мишљења да ми нијесмо изгубили ништа на угледу. Сматрамо да због политичких збивања у Црној Гори ми имамо чак и предност, јер ови су заиста потрошили све кредите које им је дао овај народ. Убијеђени смо да нам све ово иде на руку и када би се ових дана одржали избори наш резултат би био, у то смо сасвим сигурни, веома успјешан и повољан. Како се ствари даље одвијају, сматрамо да ће то ићи улазном линијом.

• Какав је ваш однос са ДПС, СНП и другим политичким партијама?

Па може се рећи да је некоректан од стране ДПС и СНП-а, посебно СНП-а. То је група која где нема разлике. ДПС је издајничка опција, а СНП политичка дроља.

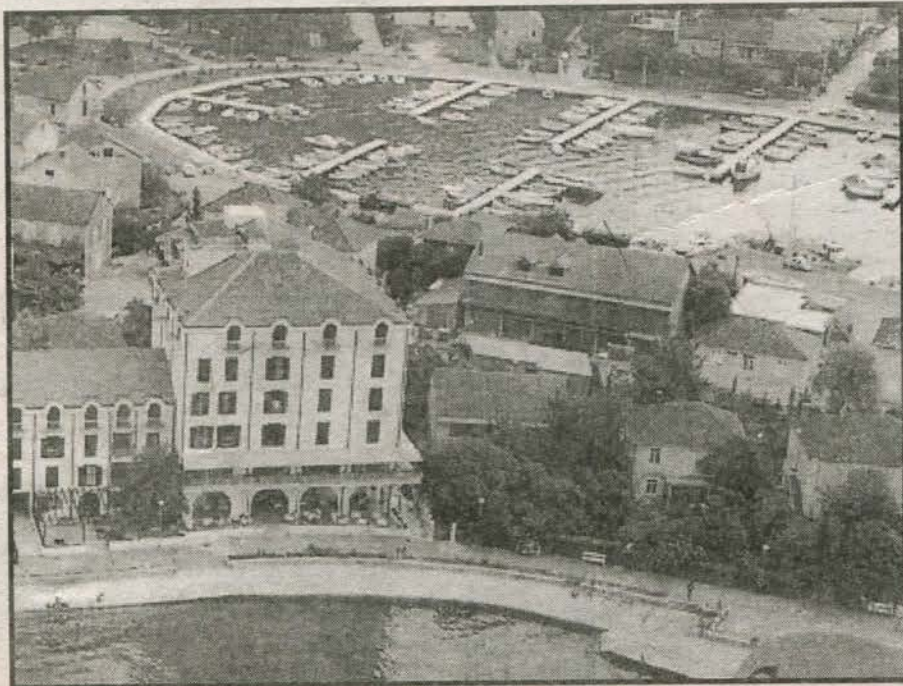
• Ваше мишљење о издању "Велике Србије" за Црну Гору.

Мишљења смо да је то пун погодак. Нас свакако интересују теме везане за Србију, али ипак теме које се тичу Црне Горе имају далеко више значаја за рад саме странке у Црној Гори. Свакако да би теме требало да буду разноврсне и са свих подручја, да говоримо о свим проблемима, да буду јасне, коректно пренесене. Сматрамо да се таквим издањем може дјелимично надокнадити празнина када су у питању државна средства информација. Барем дјелимично.

• На крају, порука Бокељима, посебно Тиватанима.

Бока је била српска и биће српска. Свако ко жели са нама да живи у слози и као добар комшија и суграђанин, прихватамо га. Они који имају неке друге претензије могу на вријеме да потраже себи неку другу државу. Немамо намјеру никога да понижавамо, пријетимо и слично, али морамо јасно да им поручимо: ми смо свој на своје.

Александра Михајловић

ОКУПАЦИЈА У МИЛИОН СЛИКА

Како се сазнаје из кругова црногорске Владе, САД ће ускоро отворити канцеларију у Заводу за обрачун и плаћање у Подгорици, одакле ће стручњаци из Вашингтона моћи да контролишу путеве новца у Црној Гори. Американци ће то урадити због тога што се све чешће у западним центрима, а не само у црногорском парламенту и јавности говори о томе да се кроз ЗОП провлаче нелегалне трансакције, као што су континенти цигарета, за које се избегава плаћање дажбина и других пореза

Посебно је велику буру изазвао потез црногорске владе да из ЗОП-а незаконито повуче 32 милиона марака, како би покрила буџетски дефицит. Пошто је евидентно да је буџет Црне Горе скоро празан, јер је "шверц", одакле се углавном пунила каса Црне Горе знатно смањен, а све мање и међународне "хуманитарно-финансијске" помоћи, очекује се да ће власти Црне Горе поново покушати да нелегално "упадну" у ЗОП и узму новац.

Амерички финансијски стручњаци стога долазе како би спрјечили такве недозвољене послове. У неким новинама појавила се информација да се то чини из страха од тога да би се извјесна сума новца могла употријебити за циљеве који су супротни интересима Међународне заједнице. Сумња се појавила, када је саопштено да су неки бизни-

смени, Албанци са Косова заинтересовани да купе црногорске хотеле.

Не треба се изненадити ако се ускоро од црногорских власти затражи и да под међународну контролу ставе и токове роба који иду кроз Црну Гору, за Косово, Албанију и Македонију. До сада је, наиме, у више наврата откривено оружје које је албанским терористима на Косову и у Македонији ишло камионским транспортима, управо преко Црне Горе. У шлескерима, углавном из БиХ, пронађене су велике количине аутоматских пушака, митраљеза, ракетних бацача, муниције и војне опреме, који су "безбједно" проишли територију Црне Горе и стигли на Косово.

Раде Симоновић

ЦРНОГОРСКА ПОМОРСКА ФЛОТА "ПОТОПЉЕНА"

Једна од некада најпрофитабилнијих црногорских компанија и понос поморске привреде Црне Горе "Југооцеанија" из Котора налази се пред гашењем. Которска поморска компанија, од некадашњих 26 бродова, "спала" је на свега шест. Од тих шест, четири су под хипотеком лондонске "Лојд" банке, а са два брода располаже приватна компанија "Дабиновић" из Монака

Због дуга од 9,2 милиона долара „Лојд“ банци Енглези су „заробили“ бродове „Гран Маринер“, „Гран Каријер“, „Космај“, а за дуг бродара из Котора компанији „Дабиновић“, фирма из Монака, „заплијенила“ је брод „Пелиново“. Бродови „Нови“ и „Оријен“ на ремонту су у бродоградилушту у Бијелу. Међутим како су и ти бродови под хипотеком, некада велика југословенска компанија „Југооцеанија“ спала је на „чамце“ за спасавање. Которски бродови затражили су помоћ црногорске владе у отплати дугова, како би бродови поново заплвили. Тим поводом у Лондону је боравио и црногорски министар за саобраћај и поморства Јусуф Каламперовић. По његовим ријечима, Влада Црне Горе покушава да се договори око отплате дуга „Југооцеаније“, али споразум још није постигнут. По захтјеву „Лојд“ банке, са два брода су чак „скинути“ морнари, у лукама Сингапур и Хјустон. Уколико се договор не постигне и црногорски бродови не исплове на свјетска мора, биће то неславан крај „Југооцеаније“ из Котора, компаније која је заслужна за развој, не само Котора, Боке Которске и Црне Горе, већ шире. Сувишно је рећи, колико би, у том случају, помораца и њихових породица остало „на сувом“ и без зарађеног хљеба, како поморци кажу, „са девет“ кора. Већина запослених у „Југооцеанији“ за лоше стање у фирми оптужује директоре, који су, по њиховим ријечима, заједно са политичарима, који су на челу Управних одбора, упропастили компанију.

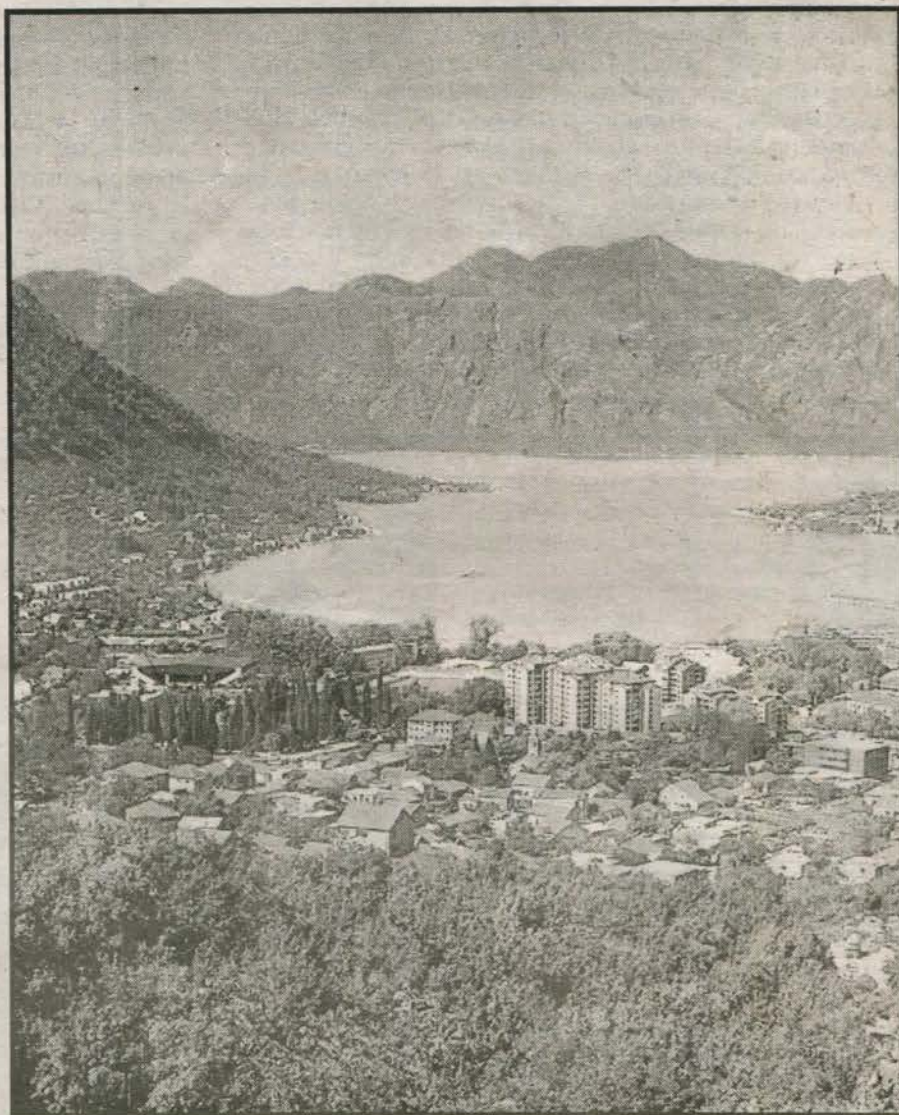
Нигда није боља ситуација ни у другој црногорској поморској компанији „Прекоокеанској пловидби“ из Бара, у којој данас, од некадашњих 19 плове свега два брода-ферибота, на релацији Бар-Бари.

Интересантно је да су на челу обје црногорске поморске компаније, доне-

давно били људи из актуелне власти, Љубиша Крговић и Милован Јауковић. У вријеме док су били на челу поморске компаније, истовремено су били на високим функцијама у Народној банци Југославије. Крговић је потом био и потпредседник Владе Црне Горе, а данас је, као високи кадровик вла-

дајућег ДПС, председник Централне банке Црне Горе. И Крговића и Јауковића, у медијама су радници и новинари оптуживали за финансијске махинације у „Југооцеанији“ и „Прекоокеанској пловидби“.

Душко Секулић

IN MEMORIAM

Захваљујући једној неодговорној и корумпираној власти, Црна Гора се налази на ивици економског колапса и социјалне биједи. За ових 11 година владавине ДПС и њихових трабаната, који су им у најтежим политичким тренуцима за ДПС прискакали у помоћ, уништена је привреда и оно мало привредних капацитета који су радили и пословали

Црногорски економски „стручњаци“ уз несебичну помоћ белосветских емисара, менаџера и других квази експерата успјели су за кратко вријеме огроман број радника оставити без посла, избацити из фабричких хала и погона, довести их на руб egzистенција а за себе и властима блиске послушнике створити енормно богатство које се на Западу, теже ствара генерацијама и генерацијама. И зато ме чуди што појединци са ових простора који су нашли ухљебљење широм свијета, сада као лешинари долазе захваљујући спреси са влашћу, да покупе и последња милионска богатства која још увијек нису у цјелости разграбљена. Такви љубитељи свога народа и своје земље, како себе желе да представе, одзивајући се на „вапај“ домовине свим својим умем и доказаним криминогеним поступцима желе усрећити своју земљу и власт која грцајући у криминалу тоне све дубље и дубље. Из године у годину привреда биљежи све веће губитке, фирме су доживеле потоп. И то је случај у читавој Црној Гори. Коју год грану привреде погледамо она пропада, нестаје, а за то вријеме режимски профитери стварају праве империје, са огромним капиталом који је примењен из постојећих фабрика.

Такав је случај са текстилном индустријом, пољопривредном, дрвно-прерађивачком и машинском индустријом. И рудно богатство које посједује Црна Гора, експлоатише се и иде у корист новопечених привредника.

И када имамо такву економску ситуацију, социјална постаје услов опстанка живота. Међутим, имамо потпуно одсуство било каквих озбиљнијих социјалних програма, а нешто средстава која се дијеле не распоређују се на квалитетан начин. Тако да није риједак ни случај да власници компанија и разних фирми примају социјална давања.

У прилог овоме треба погледати и неке званичне показатеље о економској позицији Црне Горе.

Бруто друштвени производ Црне Горе данас је на нивоу 58% од оног из

1990. године, док индустријска производња испод 50% у односу на 1990. годину. Искоришћеност капацитета је испод 35%, чиме изводимо закључак да би отцепљењем Црне Горе ситуација у привреди била још тежа, и да би се више погоршале и основне њене перформансе. Ову „тачну слику“ употпуниги са подацима да су акумулирани губици привреде већ добијали један бруто друштвени производ и да су само у првих шест мјесеци 2000. године износили 179 милиона марака и да су они већи од амортизације за 24 милиона марака.

За овакву привреду се каже да има негативни KES FLOW, то јест да убрзано уништава своју економску супстанцу, те да су јој неопходне радикалне реформе које би зауставиле ове негативне трендове. Данас у Црној Гори ради и редовно прима зараду око 15% радно способног становништва. У осталом сви показатељи говоре да то немо све више и више.

Спољнотрговински дефицит је око 225 милиона долара, буџет је за првих 9 мјесеци кратак за 69 милиона марака, пензиони фонд дугује 40 милиона марака или по 500 марака по сваком

пензионеру. Банкарски сектор је неадеквативан, а цијене су у 2000. години порасле за преко 26% у немачким маркама, а такав тренд је задржан и још више повећан у 2001. години.

Све гране производње биљежи пад производње. Тако је током 2000. године дуванска индустрија Црне Горе опала за 56%, што је директна последица неконтролисаног шверца цигарета на овом подручју. У пољопривреди је још тежа ситуација.

Да сива и црна економија постану доминантне економске гране говори и податак да 40% породица у Црној Гори додатни приход зарађује на сивом тржишту. Црна Гора је у претходној деценији изгубила 100.000 радничких мјеста и за поновно отварање је потребно око 2 милијарде долара.

Сасвим је извјесно да је ДПС власт која је организовала шверц.

Није у стању да прекине овај круг, па треба очекивати и надати се да што прије оду са власти и тако створе простор за способне и поштене, храбре и моралне да обезбиједи извјесну и сигурнију будућност.

Небојша Величковић

ЕКОНОМСКИ ЕЛДОРАДО

Црна Гора две трећине својих производа које годишње потроши, увезе из Србије

У 2000. години Црна Гора је увезла робу у вриједности од 385 милиона долара, а извезла робе вриједне 161 милион долара. Од тога, 137 милиона долара зарађено је од извоза алуминијума, а 24 милиона долара од извоза осталих произвођача.

Црна Гора има три четвртине већу потрошњу од сопствене производње у друштвеном производу СРЈ, Црна Гора учествује са 5 процената. У ових 5 посто налазе се, осим друштвеног производа, и извоз, увоз и потрошња. Црној Гори недостаје већина скоро свих прехранбених производа, електрична енергија и други производи од кључног интереса за стабилност једне државе. Црна Гора би у случају отцепљења, наслиједила огроман дуг, који износи сада милијарду долара, плус дуг који се добија осамостаљивањем, као и остале бивше републике СФРЈ.

Оно што је такође сигурно, је да ће задуженост Црне Горе бити много већа у односу на Србију, рачунато по глави становника.

У прилог заједничке државе иде повезаност тј. комплетност привреда Црне Горе и Србије.

Сви кључни макроекономски биланси, структура економије, говоре да Црна Гора не може опстати као самостална и независна држава.

Небојша Величковић

АПОКАЛИПСА ПРЕД ВРАТИМА

Ко ће вратити милијарду долара дуга? Перспектива "самосталне" Црне Горе у задуживању, сматрају режимлије. Како преживјети ову зиму? Храна скупа, струје нема, марака све мање! Добро живе само попови

Актуелне власти Црне Горе не воде битку за своју самосталност само на политичком плану, гдје су направили прави „салто мортале“, и од залагања за Југославију (са чиме су добили све досадашње изборе), постали су највећи сепаратисти. Борба за самосталност води се на економском плану.

Поставља се, међутим, питање, може ли избацивањем динара из употребе и преласком на њемачку марку, то да уради мала република, која двије трећине својих производа, које годишње потроши, увози, и то углавном из Србије. На другој страни, од онога што произведе, извезе једну половину, и то алуминијума.

Аналитичари сматрају да годишње недостаје средстава за прехрану становништва и за издржавање државне управе и полиције таман онолико колико вриједи сав извезени алуминијум.

Црна Гора и сада, у заједници са Србијом, и у скорој потпуној самосталности, има велики спољнотрговински дефицит. Прошле године, са свјетске пијаве увезла је робу у вриједности од 385 милиона долара, а извезла робе вриједне 161 милиона долара. Од тога, 137 милиона зарађено је од алуминијума, а са 24 милиона од извоза свих осталих производа.

Познате су земље које живе од извоза нафте, кафе, или неког другог производа, али Црна Гора је једина у свијету која извозом свог главног производа, алуминијума, покрива огромну количину укупног увоза.

Приватници упозоравају на то да Црна Гора има три четвртине већу потрошњу од власти производње. Са преко 50 одсто својих производа Црна Гора намирује Србију, а око 30 одсто своје производње пласира тржиште Србије, што недвосмислено упућује да

таквог економског партнера у свом окружењу тешко да може да нађе. У друштвеном производу СРЈ, Црна Гора учествује са свега пет процената. У оквиру пет процената, осим друштвеног производа креће се и извоз, увоз и потрошња.

Црној Гори недостаје већина скоро свих прехранбених производа, електрична енергија и други производи, док у односу на Србију Црна Гора има морску со у Улцињу, алуминијум из Подгорице и неке врсте челика и бетонског гвожђа из Никшића.

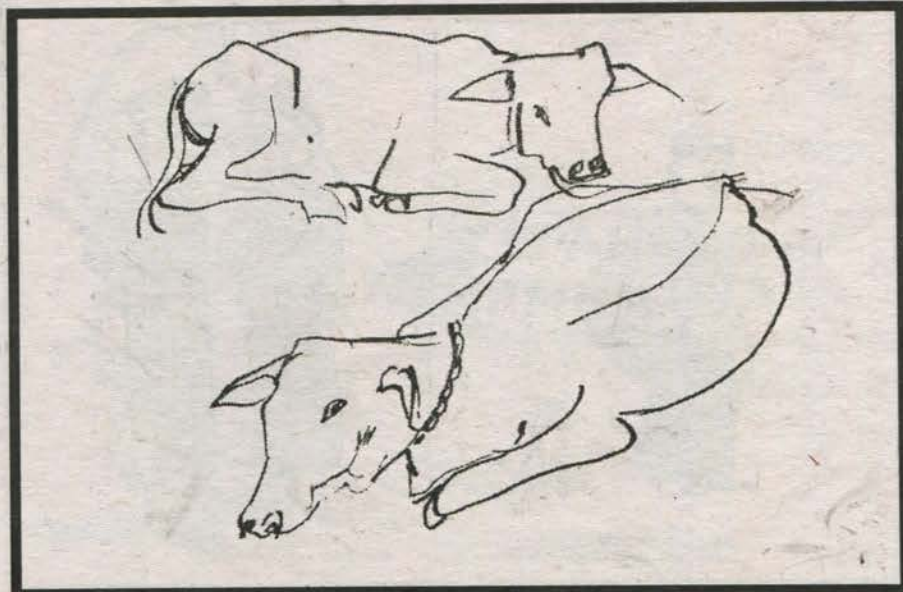
Економски је проблем и енормно велики увоз банаана, вискија и цигарета за малу Црну Гору. Но, већина тих увезених артикала, сматрају аналитичари, служи за шверц, а потом и за „прање новца“ за рачун неких бизнисмена. Према процјенама италијанског државног тужиоца Црна Гора финансира 60 одсто свог буџета управо од кријумчарења цигарета, због чега Итали-

ја годишње губи, на име неплаћеног пореза, око четири милијарде марака.

И економисти и привредници у Црној Гори указују на то да државни пројекат самосталне Црне Горе може да сруши неразвијена црногорска економија, или обрнуто. Црна Гора не може бити држава ако нема здраву економију, упозорава Славко Дрљевић, директор Хипотекарне банке. Прво морамо да имамо економски концепт, који потом треба да изнесе политички пројекат, а економског концепта још нема, изричит је у ставу овај црногорски банкар, наглашавајући да због тешке економске ситуације може доћи и до социјалних немира.

Званични губитак црногорске привреде од 320 милиона марака није коначан, јер су губици много већи и није су приказани, сматра Дрљевић.

Црногорски министар финансија Мирослав Иванишевић сматра, пак, да ће Црна Гора бити атрактивна за ула-

Ухапшени организатори илегалног преласка државне границе

страница 5

Све од Данетових авиона, до шверца пувана – ускоро на видјело

Раскалашни директор

Директор Службе за контролу граница је у својој изјави изјавио да је одлучио да се у складу са својом функцијом упути на истрагу о свим случајевима илегалног преласка државне границе. Он је такође изјавио да ће се у складу са својом функцијом упути на истрагу о свим случајевима илегалног преласка државне границе.

ЗАХТЈЕВ ГРАЂАНСКЕ АКАДЕМИЈЕ ДРЖАВНОМ ТУЖИОЦУ

КРИВИЧНА ТУЖБА ПРОТИВ МИОМИРА МУГОШЕ

КОЛИНАЈАН ОД УМИЊИЧЕН ЗА БЛУДНЕ РАДИЈЕ ПУШАО ИЛИ ПРИГОВОРА

Мурић суспендован са посла у полицији

Како се не можемо сагласити, Мисира Муро Муреш, који је био упућен у истрагу, не може бити упућен у истрагу.

Неко крпате експлозив и калашник

ВРЕЊИ СЛУЖБЕ ПОДГОРИЦИ

Живковићу 11 година

СА СЛУБЕ ЗА НЕЗАПАМБЕНО УБИСТВО У СУТОМОРУ

Принудно довођење свједока

Суд изишао наредбу да се доведу свједоци који се нијесу обавезали да изјаве и изјавио је се наредбом изјавио 22. октобра

гање страних инвеститора, а као један од највећих приоритета Иванишевић види „самостално кредитно задуживање код међународних финансијских институција“. Директор хипотекарне банке Славко Дрљевић другачије размишља. Он сматра да се не може очекивати да се од неког из иностранства репрограмира спољни дуг Црне Горе. На велики дуг који би Црна Гора преузела у случају отцепљења од Југославије, упозоравају и други финансијски

стручњаци и институције. Тако, подаци Народне банке Југославије показују да је неспорни дуг, који сада у СРЈ припада Црној Гори, око милијарду долара. На то треба додати дуг који ће Црногорци добити у наслеђе ако се осамстале, као што је то био случај и са свим осталим некадашњим републикама бивше СФРЈ. Колика ће та цифра бити још се не зна, али је већ сада јасно да ће задуженост Црне Горе бити знатно већа него

дуг Србије, када се то подијели према броју становника, друштвеном производу и годишњем извозу. То практично значи да ће Црна Гора бити талац, не југословенских већ својих дугова, јер се постизањем независности не поништавају дугови из прошлости.

И гувернер Народне банке Југославије Млађан Динкић сматра да за осамостаљење Црне Горе нема економских разлога и да би то Црној Гори донијело више штете него користи, посебно у тренутку реформских процеса на југословенском нивоу и отварања западних економских и финансијских токова за СРЈ. Привреде Црне Горе и Србије међусобно су веома зависне, што савезној држави омогућује економски просперитет, сматра гувернер Народне банке Југославије.

Данас већина становника Црне Горе веома тешко живи, а многи подаци указују на то да Црна Гора не испуњава ни минимум материјалне основе неопходне за успостављање конвертибилне валуте. То се посебно односи на катастрофалну привредну ситуацију, структуру економије и све кључне макробилансе. Стога, било каква сецесија није у интересу грађана те републике, већ бесмислена и само је покушај неодговорних политичара и новокомпонованих бизнисмена да свој нелегално стечени новац и привилегије које им не припадају задрже. Пут у Европу ипак није примјерен нивоу „афричког стандарда“.

Душко Секулић

КРАХ ОВДАШЊЕ ВЛАСТИ

Некада успјешна предузећа сада личе на бомбардовани Кабул. Народ гладан, а ДПС главешине "гледају своја посла"

У средњем дијелу сјевера Црне Горе, простире се бјелопољска општина са око 60 хиљада становника. Смјештена у подножју планине Бјеласице и других мањих планина, кроз коју читавом дужином протичу ријека Лим и још неколико мањих притока, ова општина има ријетко повољне услове за развој свих грана пољопривредне производње, сеоског туризма, шумско богатство које је кључни фактор за дрвно-прерађивачку индустрију, као и друге погодности за развој привредних капацитета.

Бијело Поље представља важну комуникацијску тачку, не само Црне Горе, већ и Југославије. Међутим, ни ови тако важни предуслови ове општине нису довољни за њен развој, тако да данас у привредном погледу Бијело Поље представља једну од најзаосталијих општина у Црној Гори.

Управо, тема овог текста јесте стање у привреди у Бијелом Пољу. И као што смо унапред навели, осим привредних предиспозиција за успешан развој ове средине, све што је урађено у протеклом периоду, за вријеме владавине ДПС је распарчано и уништено. Коју год фабрику погледамо видећемо да је затворена и опљачкана, а тамо гдје је остало нешто радника приближава се дан када ће оне бити затворене. Најупечатљивији примјер недомашинског и расипничког понашања владајуће олигархије је некад успјешна пољопривредно-прехрамбена фабрика „Бјеласица“. И она је данас симбол наших апсурда, и владавине ДПС. Иако је посједовала капацитете за прераду меса, са својим трговинским објектима, својом фармом оваца, свом неопходном механизацијом и транспортним средствима, „Бјеласица“, за само 10 година владавине ДПС, данас, изузев празних зидина и радника који су послати на бирое рада и улице, нема више ништа. „Бјеласица“ која је некад запошљавала неколико стотина рад-

ника, данас на својим капијама нема више ни стражара који су чували објекте ове фабрике. Умјесто да буде носилац развоја бјелопољске општине, гдје је развој сточарства, воћарства, пчеларства, уз прераду откупљених пољопривредних производа, њен страшилни интерес, владајућа олигархија, како на републичком тако и на општинском нивоу, чинила је све да на хиљаде породица које су биле директно или индиректно везане за ову производњу доведе на руб егзистенције, уз велики број оних који су корисници социјалне помоћи. Без обзира на сва упозорења људи од струке и угледа, људи који су имали снаге да укажу на криминалну привредну политику, локални моћници су капитал „Бјеласице“ пре-

точили у своја новоформирана предузећа и своје дубоке џепове.

И у овој општини, однос власти према пољопривреди и пољопривредним произвођачима остаје традиционално експлоататорски. Власт се сећала сељака само пред изборе и онда када је по багателним цијенама требала откупити њихове производе. Пољопривредна земљишта нијесу привођена својој основној намјени, а то је производња, већ су служили за изградњу фабрика, гаража и других објеката који су могли и морали бити саграђени на локацијама које нијесу погодне за пољопривреду, а којих има на знатним површинама.

Примјер подизања објеката „Транссервиса“, који је започет а никада до-

вршен, на најплоднијим пољопривредним површинама, показује да стари комунистички однос према овој грани наслеђују и новокомпоноване „демократе“. Јавашлук, корупција и криминал јесу основна карактеристике, како општинских тако и републичких властодержаца. Цијену такве економске политике најжешће су плаћали и плаћају грађани скромних материјалних могућности.

Текстилна индустрија у Бијелом

Пољу, која је запошљавала око 3 000 радника у потпуном је колапсу, „Вунко“, који је имао 2 500 радника данас запошљава мање од 300 радника, а „Јекон“ је пао на свега 50-ак радника.

Машинска индустрија такође има поразне резултате. „Имако“, некадашња „Прва петолетка“, ради свега са 20% капацитета, а велики број радника остаје без посла.

„Ленка“ и „Младост“ – које се баве производњом обуће из године у годину

смањују производњу и број радника.

„Шпиро Даџић“, који се бави прерадом дрвета, иако има у својој непосредној близини сировина које су практично бесплатне, за последњих 7-8 година дошао је у изузетно тешку материјалну ситуацију, и овдје радници остају без посла, а губици се нагомилавају.

И друге мање фабрике у Бијелом Пољу се налазе у сличној ситуацији.

За овакво стање привреде у овој средини искључиву кривицу носе актуелна општинска и републичка власт, састављене од представника ДПС и њихових послушника. Нема једне фабрике, која у читавом овом периоду, није имала на челу директора из ДПС.

И након свих избора, привреда је долазила у све тежу и тежу ситуацију, јер су предизборне активности ДПС циркусаната све оно што се могло искористити са обманом грађана.

Све што показује да ће и локални властодршци, који су захваљујући партијској припадности стекли енормно богатство, морају стати пред лице правде и одговорати за сав криминал и корупцију коју су његовали и баштинили свих ових година.

У наредним бројевима описаћемо ситуацију у комуналном сектору, здравству, просвети, трговини, сивој економији, локалној самоуправи, где ћемо до детаља разобличити све незаконите и криминалне потезе актуелних бјелопољских режимиља.

Небојша Величковић

crna hronika

Продавао марихуану

Nakon užasne tragedije kod Svetog Stefana, đaci i nastavnici iz Banjaluke vratili se juče u svoj grad

Tuga do neba u dječjim očima

Осумињичен за покушај убиства

Uredjenje Ministarstva unutrašnjih poslova

Saobraćajna nesreća na raskrsnici puteva prema Kotoru i Tivtu

Pješak lakše ozlijeđen

ВАНРЕСУДНО ПОДГОРНИЦИ

Вјештаци на суђењу полицију

Пирван возно, тројница погинула

Ухапшен власник „Skorpiona 2“

ПРИЈАВЕ ЗА ПЛАЧ ИЛЕГАЛКЕ КОД СУДИ

Дилери дрогом пред лицем правде

На оптужничкој клупи за криминал држа недовољне трговине дрогом, у презреним коју постоји за неколико дана, избиће се Милиша Петковић из Пизде и Дејан Филиповић

ДИЛОВАЛИ ДРОГУ

ВАУЧЕРИЗАЦИЈА У ЗАВРШНОЈ ФАЗИ

Сумње у регуларност. Процес друге фазе масовне ваучерске приватизације у Црној Гори приводи се крају. Истекао је рок преноса ваучера грађана на приватизационе фондове, који ће у њихово име улагати ваучере у предузећа предвиђена за приватизацију. Посебан цензус за добијање дозволе за рад у Црној Гори је испунило шест приватизационих фондова

Према статистици, 61 одсто грађана, којима су додјељени ваучери, пренијело је своје ваучерске поене на приватизационе фондове, а 13 одсто на чланове породице. Од 454.231 приватизационих рачуна, 251.887 грађана уложило је својих пет хиљада ваучер поена у приватизационе фондове, или пренијело на чланове породице.

У односу на почетну скепсу или неповјерење, те бројке указују како је добар дио грађана озбиљно схватио процес ваучеризације у Црној Гори.

У јавности су се појавиле сумње да се на списку грађана-учесника масовне ваучерске приватизације налази 15 хиљада „фантомских бирача“, грађана накнадно уписаних у бирачки списак, послје парламентарних избора одржаних у априлу ове године. Ако се то покаже тачним, то би значило да ци-

фра од 15 хиљада представља „фантомске ваучере“, вриједне 75 милиона ваучер поена.

У неким медијима у Црној Гори изнесене су сумње да су и ваучери завршили у једном од приватизационих фондова блиских људима у актуелној власти.

Могућност да су за те „фантомске бираче“ могли бити отворени ваучери, односно приватизациони фондови, потврдио је и директор Центра за транзицију и један од стручњака за борбу против корупције Небојша Медојевић.

„Постоји могућност да су ваучери 10 или 15 хиљада непостојећих грађана завршили у неком од приватизационих фондова у Црној Гори“, сматра Медојевић. По његовим ријечима, Савјет за приватизацију треба да дозволи фондовима да учествују у контроли

процеса приватизације, да се зна колико је ваучера одштампано, те да постоје записници о томе о колико је ваучера уручено, а колико није. Медојевић указује и на могућност злоупотребе код аквизитера који су на терену сакупљали ваучере од грађана. Тврдње о малверзацији са ваучерима одбацује експерт УСАИД Милка Лукић тврдећи да је списак за ваучере формиран на основу података МУП-а о личним картама и да нема везе са бирачким списковима. Услов за добијање ваучера је пребивалиште у Црној Гори од најмање једне године, док је за изборе тај рок двије године. Експерт УСАИД сматра да је масовна ваучерска приватизација, до сада, у Црној Гори урађена веома добро.

Раде Симоновић

ДР ШЕШЕЉ И ХАШКИ СУД

Појављивање имена др Војислав Шешеља на листи лица која су под истрагом Хашког трибунала, због тога што су за вријеме рата у Републици Српској Крајини и Републици Српској помагали угрожени српски народ дочекана је у Црној Гори међу српским становништвом са огорчењем и пажњом. Овај случај поново доказује да је Хашки трибунал политичко тијело створено и направљено само противу српског народа

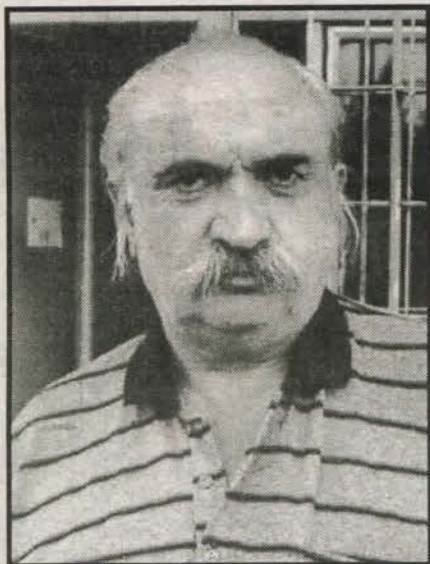
Још већу пажњу произвела је изјава предсједника Српске радикалне странке др Војислава Шешеља да чим добије холандску визу путује у Хаг да се појави пред Трибуналом!

"Доказаћу да је Хашки трибунал незаконит и да је створен против српског народа", пренели су медији у СР Југославији

Анкета међу грађанима Подгорице биљежи само појединачне случајеве реаговања на добровољно пријављивање др Шешеља и саопштавање његовог става поводом Хашког трибунала

Блажо Марковић, незапослен (55):

То је, по моме, оличење једног поштења, једног карактера борца за народна права. Он је човек који је надмашио оне који га оптужују.

Сви већи свјетски правници су против тога, па и наш Шешељ, Ремзи Кларк је против суда у Хагу који суди само Србима и никоме више. Ако оде тамо он једино може да им каже праву истину у лице. Очекујем да ће његова ријеч побједити њихове отровне и не-

поштене мачеве. Жалим што ја нијесам уз њега. Он је јунак, он се показао као јунак, а они који су против њега нека му се витешки супротставе. Он се бранио од зла, а они га оптужују за зло. Од зла се бранећи, а зло не чинити, ту зла нема никаквога.

Нека се ови који се показују као тужиоци појаве као сведоци па ће се лако видјети истина. Шешељ је први дигао глас против терориста на Косову и Метохији, а сада треба да му суде шпигтарски ментори. Хашки суд је такав гдје они најгори убијају најбоље. То је нечасна мрља на образу свијета.

Велимир Јоксимовић, пензионер (67):

Шешељев лични чин храбрости. Ово није храброст његова по први пут. По мом мишљењу суд какав је хашки треба игнорисати, он нема право да носи епитет међународног суда, њега је формирао НАТО и то је њихов суд за обрачун са српским патриотима. Стални међународни суд у Хагу формирао је Друштво народа 1921. године, да би послуже Другог свјетског рата Генерална скупштина Уједињених нација преименовала тај суд у Међународни суд правде у Хагу. Значи да би био међународни треба да га бирају све међународне чланице, све државе које су у УН. Што се тиче злочина против човечности и геноцида, Американци

ци не тако дуго у својој историји убједљиво воде.

Они су октобра 1994. године у Њујорку отворили музеј холокауста, односно уништавање Јевреја у Другом свјетском рату, којим поводом ЈОХАН Галтунг, професор универзитета у ОСЛУ и на још девет свјетских универзитета, иначе из аристократске породице још из 15. вијека каже да би Американци прије свега требало да отворе музеј геноцида у којем је збринато 300 народа и етноса из које су израсле САД од 1986. године. У мјесту ЛИ МАЈ у Вијетнаму 19. марта америчка

јединица је побила све живо и сада се сваке године одржавају комеморације поводом овог тешког злочина којима присуствује и амерички капетан Рајун. У тој јединици био је и њихов министар спољних послова Колин Пауел!

Милан Јањевић, приватник (45):

По његовој и мојој жељи он растура Хашки трибунал, који је антисрпски и антидемократски. Приведени су људи који су се борили за православље

и српство, они су тамо без икаквог ваљаног разлога. Онима које треба српски народ да одликује суди група криминалаца.

Срђа Поповић, радник (26):

Није реално да хашки суд суди Србима. Злочин је да се било ко испоручи Хагу. Сви Срби који су тамо, па и Биљана Плавшић су хероји, а и њу оптужују за оно зашта није крива и зашта је добро урадила, ако је ишта добро урадила српском народу.

Шешел је највећи Србин и једини коме вјерујем. Њихово одбијање да му дају визу довољно говори само за себе. Они немају храбрости да се суоче са правим аргументима. У Хагу није мјесто ни Крајишнику, ни Милошевићу,

ни Крстићу

Ево, видимо и генерала Стругара који се сам предао по наговору и на притисак режима из Подгорице. Јадно. Веома јадно!

Рајко Дедић, пензионер (34):

Зашто Шешел треба да иде у Хаг? То ми није јасно. Нема никаквог детаља да се ишта десило незаконито, а везано је за Шешела. Ја сам га виђао да је посјеђивао ратнике на првој линији фронта. Као командир хаубичког одељења на фронту сам га видио и било ми је драго. То ми је, осим моје породи-

це, и најдража посјета коју сам доживио на фронту.

Са његовим појављивањем Хаг је у нокауту. Они против њега немају ништа што се коси са законом, иако они немају неке везе са законом и правдом, уопште са правом. Они могу само да измишљају или подмећу. Хаг је антракс за Србе. Само може политички да нас гњави, али у суштини он не може ништа. Ни Слободан Милошевић не треба да је тамо, ни остали заточеници Срби, ако је неко крив нека му суде у Југославији, а не никако у политичким судовима Америке.

Милан Булатовић, возач (32):

То је нормалан и моралан чин. Иако можда нема потребе тамо да иде и дан данас је уз свој народ. То је једини лидер који није никога издао ни продао. Он је једини лидер који има снаге да уради све за интерес српског народа у Југославији.

У гомили кукавица какви су лидери ДОС-а, или власти и опозиције у Црној Гори, он је нешто изузетно.

Иначе, срамота је што Хаг уопште постоји, то је институција против српског народа, а када се све ово заврши Срби ће бити најчистији народ свијета. Сви ће да се стиде онога што нам раде са Америком на челу.

Мирка Рмандовска

Ових дана црногорску јавност узбуркала изјава академика, проф. др Косте Чавошког, о томе како је Милован Ђилас у чланку, објављеном у "Борби", писаном по налогу Ј.Б. Тита, 1. маја 1945. званично промовисао црногорску нацију

ДЕКРЕТОМ ДО "НАЦИЈЕ"

Дан када је рођена црногорска нација 1. мај 1945. Мјесто рођења: "Борба" – лист КПЈ

Тог уторка, 1. маја 1945. године званично је инаугурисана мисао великих присталица црногорске посебности фра Доминика Мандића, Секуле Дрљевића, Савића Марковића –Штедимиље. Првог, под окриљем Ватикана, а двојице других под окриљем црвене Москве.

Ђилас је тада написао:

„Црногорци су Срби и нема никаквог смисла да треба дозволити цијепање српства. Црногорци не само што су Срби него су најчистији Срби, колијевка српства. Као оправдање овог ставовишта наводи се прошлост Црне Горе, Његовци, народна пјесма и тд... Али, то је све било до ових дана. Сада су се, међутим, стекли услови да се коначно каже да постоји и црногорски народ и да је то најправилније рјешење, јер се црногорска нација родила сто година касније од српске”.

Послије великих драма у својој политичкој каријери Милован Ђилас се одрекао тог свог текста, објављеног у „Борби” 1945. год. Подруми Ватикана и данас, међутим, несметано раде свој посао преко разних заговорника.

„Велика Србија” ексклузивно објављује овај текст Милована Ђиласа о „рађању” црногорске нације из времена када још није ни Други свјетски рат био окончан.

О црногорском националном питању Милован Ђилас пише:

Историја старе Југославије, као и искуства овог рата, рјечито говоре о томе да су у Црној Гори претрпјеле неуспех све оне политичке групе и партије и сви они политичари који су хтјели, било да одвоје црногорски народ од

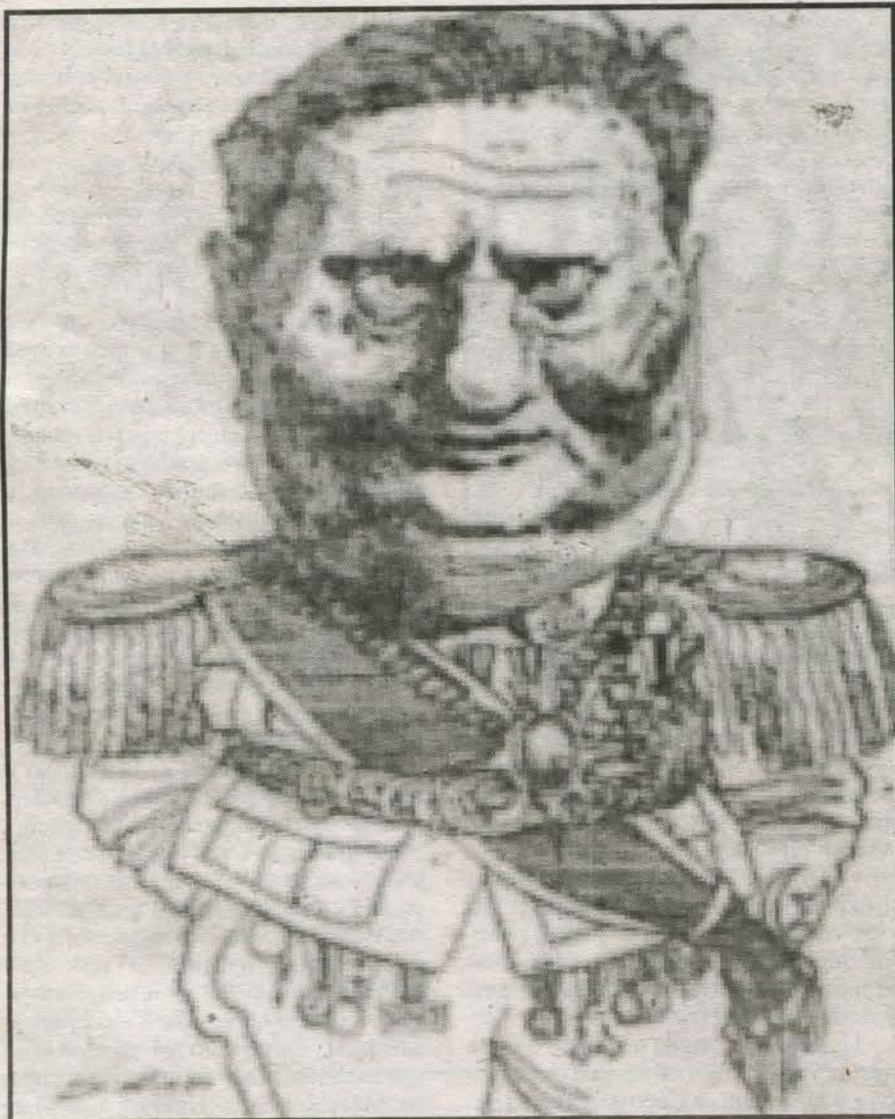

Милован Ђилас, комунистички идеолог и творац црногорске нације

српског народа (зеленаши, сепаратисти), било да збрину индивидуалност Црне Горе и црногорског народа. Шта је данас остало, на примјер, од присталица шестојануарске диктатуре у Црној Гори? Шта је остало од оних који су се с шестојануарцима слагали у црногорском питању (тј. у томе да то питање не постоји, да не смије да постоји), а који су се чак китили перјем демократије (радикали, демократи и други)? Остали су жалосни остаци, који немају

никаквог корјена у црногорском народу и који, захваљујући упорној борби српског народа у Србији против великосрпских хегемониста, све више губе снагу и на оном избору одакле су је црпили, тј. код реакционарних великосрпских империјалиста. А доћи ће дан када ће и тај избор потпуно пресушити и ти ће разни "демократи", са четничком камом испод гуња, бити дотучени и прегажени и остати у народу само као језива успомена.

Ми не мислимо да те људе треба упозоравати на искуство старе Југославије, на искуство овог рата – да се нечему науче. Они то нијесу ни кадри. Да су они ма шта били кадри да науче, они не би радили оно што су радили. Уосталом, сваки ради не оно што хоће, него оно што мора. А они су морали да се бију за хегемонију свим средствима, па и италијанским и њемачким оружјем, јер су били њени носиоци и идеолози. Али уголико прије треба да из историје уче непоколебљиви представници демократије, непоколебљиви борци против окупатора, за братство и равноправност народа. Они не смију занемарити поуке историје, јер историја, њен ток и развитак, у ствари изражава тежње народа.

Научно скретање са правог пута

Према томе, свако колебање у црногорском националном питању, било у смислу раздвајања Срба и Црногораца, било у смислу брисања црногорског индивидуалитета, могло би да поколеба народ и народне масе, да их

скрене са правилног пута борбе за њихова права и демократске слободе. Народ, историја, никад то не би заборавили и опростили. Већ у старој Југославији, нарочито пред овај рат, било је очевидно да је црногорски народ у својој огромној већини учинио крај с присталицама како потпуног одвајања Црне Горе од Србије и стварања самосталне црногорске државе, тако и с представницима безусловног уједињења са Србијом, уједињења по сваку цијену – с носиоцима идеје србизирања, тачније речено, србијанизирања црно-

горског народа. Треба само истаћи да су и Јефтић и Стојадиновић на изборима, упркос терору, упркос помоћи коју су у националном питању (тј. у основном питању) имали од тзв. демократских партија – претрпјели неуспјех. Треба при том истаћи да црногорски народ није тада јасно могао доћи до изражаја. И тзв. демократске партије су се слагале с диктаторским режимима у најважнијем, тј. у националном питању, у томе да Црној Гори не треба ни дати ни признати ма каква национална права. Зато није ни чудо што је перјаница српско-црногорске "демократије", Марко Даковић, помогао на изборима Јевтића – "ради спасавања српства". Ови "демократи" су се тобоже згражавали над суровим методама режима, над премлаћивањем стотина људи по затворима, над масовном кланциом на Белведеру и другим мјестима, али су, истовремено, позивали на поштовање хегемонистичке жандармске законитости, на мир и послушност, на "легалне", "дозвољене" облике борбе. У души и међу њобом, они су ликовали што се режим тако обрачунава с узмућеним народом и народним покретом... Али тек је рат здерао с њих маску и натјерао их да открију свој прави лик, лик људи који су огрезли с окупатором уз све злочине и постали извршиоци његове воље, да би спасили хегемонију. Хегемонија се поклопила с окупатором, с фашизмом.

Уједињење са Србијом – превара

Није само 25 година старе Југославије показало да је "теорија" о једном народу маска за проширење и учвршћење превласти шачице српских, тачније – београдских богаташа. Сам почетак уједињења Црне Горе са Србијом био је велика превара. Неколико интелектуалаца – неки у илузијама да раде велику и племениту ствар, а неки директно плаћени и изнајмљени – у тренутку када су српске трупе већ чврсто држале власт у својим рукама, позвали су из сваког среза по неколико "проверених" присталица, без знања и питања народа, и прогласили "Велику

„Црногорци су Срби и нема никаквог смисла да треба дозволити цијепаче српства. Црногорци не само што су Срби него су најчистији Срби, колијевка српства. Као оправдање овог становишта наводи се прошлост Црне Горе, Његош, народна пјесма итд... Али, то је све било до ових дана. Сада су се, међутим, стекли услови да се коначно каже да постоји и црногорски народ и да је то најправилније рјешење, јер се црногорска нација родила сто година касније од српске”.

подгоричку народну скупштину", која је подстрала Александру парче хартије, у коме је проглашен крај независности Црне Горе и безусловно прикључење Србији. Од тада су се реакционарни режими у Црној Гори служили методом зобнице и камије – зобницу за поједине продане бјелашко-зеленашке политиканте, а камију за црногорски народ. У Црној Гори није тада било силе која би организовала и повела народ у борбу. Дошло је до спонтаних сељачких покрета, које су покушали да искористе реакционарне проиталијанске присталице старог режима краља Николе и које је нови режим краља Александра, послје три-четири године успио да угуши погромима, убиствима и тешким робијама. Ако је такв био почетак живота Црне Горе у старој Југославији, крај је био још жалоснији, додуше с једном крупном разликом – што је сада у Црној Гори, као и у осталим земљама Југославије, постојала снага кадра да поведе народ, и што је у рату био Совјетски Савез, чије је учешће измијенило лице свјетског сукоба. Присталице старог режима, присталице сепаратизма, на челу са Секулом Дрљевићем, одмах послје окупације ставили су се у службу Италијана. Они други, тј. носиоци теорије о једном народу, махом су пошли са Дражом Михаиловићем, тј. с Италијанима и Немцима. Они су имали више искуства од првих, за њима је стајао стари апарат, "легална" избјегличка влада која је боравила код савезника крваве вјештине да се сарађује с окупатором, да се окупатору обезбједи мир и ред и слободно располагање с трупама за Источни фронт и друге фронтове, да се сарађује са сепаратистима против партизана, да се распирује грађански рат по рецептима Овре и Гестапоа, а да се истовремено галами о српству и потајно "шућори" о везама и пријатељству са савезницима, па чак и са совјетском Русијом. Али та "тактика" их је најзад оставила без коријена у народу. Црногорски народ је, у оквиру борбе свих народа Југославије, збрисао с лица земље и њих и њихову сепаратистичку сабраћу.

Како се ујединио црногорски народ

Искуство овог рата говори да црногорски народ не само што је устао против окупатора, него није пошао ни за оних струјама које су хтјеле било да га одвоје од Срба (бивши зеленаши, сепаратисти, "федералисти"), било да га лише његове, посебне, националности (бивши бјелашци, уједињани, "демократи" разних боја). Сарадња и једних и других с окупатором играла је пресудну улогу, као најдрастичнији израз

Андрија Радовић, предсједник Одбора за уједињење Србије и Црне Горе 1918. године

њихових противнародних намјера и поступака. Али све се не може свести на то, како то мисле неки реакционари који данас "осућују тактику" Драже Михаиловића као недовољно "вјештцу". Њихова сарадња са окупатором до краја је ујединила црногорски народ, убиједила га јаче од ичега у реакционарне намјере (и бјелаша и зеленаша), против чега је црногорски народ и раније водио борбу.

Црногорски народ је пошао својим путем, тј. путем борбе против окупатора – у заједници са Србима, са свим народима Југославије, путем борбе за истинско национално ослобођење, за равноправност у новој држави која треба да се роди из народног устанка против завојевача. На том путу, он је заједно са својом браћом из осталих земаља Југославије, у оквиру општесавезничког рата против Њемачке и њених вазала, поразио окупатора, а у својој кући се обрачунао како с окупаторским најамницима-сепаратистима, тако и с најамницима-хегемонистима. Црногорски народ је смогао толику снагу баш због тога што је ишао тим путем, и док буде ишао њиме (а он ће несумњиво ићи), моћи ће да побеђује све своје противнике и да, с осталим народима Југославије, на унутрашњој и спољнополитичкој линији која је под руководством друга Тита побједила у овом рату – буде непобједив. То је искуство црногорског народа и његовог ослободилачког покрета, и то не само из доба старе Југославије, него, што је још значајније, из ове велике војне за слободу, из ове борбе на смрт и живот. То је искуство ослободилачког покрета Југославије с црногорским националним питањем. Ко год занемарује то

искуство, ко макар на трен заборавља на њега, осућен је на жалосну судбину поменутих непријатеља црногорског народа, непријатеља нове Југославије.

Ко то каже, ко то лаже

Национална равноправност црногорског народа, која се изражава у феудалном положају Црне Горе у Југославији, није, дакле, продукт ничије милости, добре воље или увиђавности, него упорне борбе црногорског народа, свих народа Југославије. Ударити, ма у ком облику, на та крвљу стечена права, не значи ништа друго но радити за повратак на старо, ићи путем који је многе довео на позиције окупатора, на позиције непријатеља народа.

Ко данас још поставља питање Црне Горе? Ко то питање сматра неријеšenим? Исти они људи који су двадесет и пет година били носиоци идеје једног народа, једне нације, исти они који су у овом рату, као сарадници окупатора, били поражени на том питању. О том питању говоре и у дну душе га сматрају нерјешивим дефинитивно и неки припадници – из Црне Горе – бивших српских грађанских – "сељачких", "демократских" партија, који су иначе учествовали у борби против окупатора, неки с мање, а неки с више колебања. Ваља уз то нагласити да тзв. српске демократске (грађанске и "сељачке") партије (рачунајући ту и републику и тзв. Лево земљораднике), нијесу ни до данашњег дана јавно и недвосмислено признале националну посебност и права Македонаца и Црногораца. Очеvidно, многе вође тих партија су још везане пупчаном врпцом за старо стање и старе односе у којима су се зачели и формирали. Који су аргументи противника (и оних који се колебају и којима није јасно) против права Црногораца на федерални положај, против посебне црногорске националности? Први аргумент: Црна Гора је пасивна и као посебна јединица не може да живи. Овим аргументом најчешће су се служили хегемонисти старе Југославије.

Он не води никаквог рачуна о националним правима, о националности Црногораца, него прелази преко свега тога хутке, узима пасивност Црне Горе као "непобитан" факт и хоће – хтио то црногорски народ или не – да га "присаједини", да би га спасио од биједе. Гледати проблем овако, у ствари гледати очима старих пљачкашких режима Југославије, у којој је било мало или нимало пасивних крајева. Исти ти режими узимали су из "пасивне" Црне Горе више пореза, него што се из државних расхода на њу трошило. Црна Гора може бити пасивна само привремено и релативно, тј. у односу на друге, богатије покрајине. У Црној Гори има

мало зиратне земље, али Црна Гора може да производи преко њених потреба, да развије рибарство, производњу зељина, дувана, вина, итд., а да и не говоримо о могућностима развитка рударске и друге индустрије. Између федералних јединица Југославије неће бити царинских преграда, па према томе неће бити никаквих помоћи, него је с ње убирано, и то су радили баш они који су се крили иза теорије о пасивности. Све зависи од тога на каквој се ко позицији налази.

Ако се на границе међу федералним јединицама не гледа као на зидове који дјеле, него као на карике које не везују, ако се на привредна питања нове Југославије гледа као на цјелину која треба да се плански развије у интересу свих народа, а не ове или оне групе једне нације, ако се мисли да ће се Југославија привредно јачати и осамосталјивати, а не заостајати и продавати — онда... онда о пасивности Црне Горе не може бити ни говора.

Немој неко Србе да ми дира

Црна Гора је, разумије се, данас у тешком положају, услед огромних жртава које је дала за слободу нове Југославије, услед невиђене пустоши коју је рат у њој оставио. Она ће морати дуго да добија помоћ од братских јединица, док се, последице свих страхаота, опре на ноге. То је и природно и разумљиво. И српски народ је већ учинио много штошта да помогне својој браћи, а зи-

мушњи напори сељака и омладине из ужичког краја за помоћ Црној Гори спадају у најдирљивије примјере ковања братства међу народима Југославије. Уосталом, да Црна Гора и нема сопствених услова за развитак, то не може ни у ком случају оправдати тежњу да она буде "присаједињена", тј. угњетена. Њој би требало помоћи и развити је, а не — притиснути је и зауставити њен свестрани национални развитак. Други аргумент: Црногорци су Срби и нема никаквог смисла, нити треба дозволити цијепање српства. И још даље: Црногорци не само што су Срби, него су најчистији Срби, колијевка српства. Као оправдање овог становишта наводи се прошлост Црне Горе, Његош, народна пјесма итд.

Црногорци, несумњиво, припадају српској грани јужнословенских племена и народа. У прошлости, у осамнаестом, па и на почетку деветнаестог вијека, Срби у Србији били су раја под Турцима, Црногорци — дјелом раја, а дјелом слободни сељаци у сталној борби против Турака. Јединствена религија је била идејни облик у коме се одвијала борба једних и других против феудализма (крст против полумјесеца). Сасвим је разумљиво да су код православне раје, исте по историјским традицијама, и сродне по језику и обичајима, постојале и исте тежње за ослобођењем и јединством у борби. Али путеви развитка ка нацији, били су, код једне (у Србији) и код друге (у Црној Гори) различити.

Овдје треба, укратко, објаснити због чега Црногорце сматрају "најчистијим" Србима, Црну Гору "колијевком" српства. Црна Гора, борећи се стољећима против Турака, била је, за сељаштво српског поријекла, огњиште слободе, чувар старих историјских традиција. Црногорски сељаци, селили се у друге крајеве (нарочито у Србију), преносили су дух отпора против турског (исламског!) феудализма, били су носиоци српских традиција. Са стварањем српске нације они су се, налазећи се заједно са сродним сељаштвом, када је отпочело формирање српске нације, у њу улили и са њом стопили. Колијевка устаничке борбе против Турака на тај начин се, у свијести угњетених народних маса претварала у колијевку српства: упорно, чисто чување традиција, које су служиле као идејна основа борбе, стварало је представу о Црногорцима као најчистијим Србима (што су они у погледу традиција и били). О формирању нација — српске и црногорске — у то вријеме, разумије се, не може бити ни говора. Али из горњих чињеница су људи, који нијесу знали законе формирања нација, који нијесу схватили суштину националног питања, извукли закључак да су Црногорци "најчистији" Срби, Црна Гора "колијевка" српства. То је послужило као идејна основа, као оправдање за присаједињавање Црне Горе, за оспоравање националних права Црногорцима.

Данас без разлике. А сутра?

Српски народ у Србији, на почетку деветнаестог вијека, почео је да се претвара у модерну нацију. Тај период пада упоредо са стварањем самосталне државе и – без чега модерне нације није ни могло бити – са капиталистичким развитком (који је, као и нација и национална свијест, почео да се развија најприје у Војводини па тек у Србији). Српске националне мањине (у Босни и Херцеговини, у Хрватској) нијесу имале услова за развитак у неку посебну нацију: економски су биле неповезане, без јединствене територије – разбацане и измјешане с другим народностима. Зато су се оне, природно, оријентисале ка српским државама Србији и Црној Гори (процес формирања Црногораца у нацију био је тада тек у зачетку). Те мањине су постале тако дио српске нације, прије но што су се Црногорци претворили у посебну нацију и сасвим је разумљиво што оне ни дандањи не праве и не осјећају разлике између Црногораца и Србијанаца, припадајући по свом осјећању и једнима и другима.

Турска, која се усјекла преко Санцка између Србије и Црне Горе баш у вријеме кад се у Србији стварала нација, а у Црној Гори још није почела да се ствара, омела је спајање и уједињавање једних и других у једну националну јединицу, до које би, можда, и дошло да је развитак ишао једновремено. Срби и Црногорци једног поријекла, грађански теоретичари и ситнобуржоаски политичари, који не схватају суштину националног питања и законе формирања нација, извукли су закључак о једној нацији, закључак који је у ствари био идеолошка основа и оправдање хегемонизма. Као илустрација различитих путева развитка Србије и Црне Горе може да послужи политика Обреновића. Тада се у Србији била већ формирала нација и Обреновићи (почињући с Михаилом) већ испољавају тенденције да "припоје" Црну Гору.

То је уочио и Светозар Марковић, који је сјајно разоткрио намјере Обреновића да повећају број поданика (краљ Никола је, касније, из истих побуда, такође истицао српство – Призрен, Косово, Херцеговину, итд., иако је у то вријеме већ био поодмакао процес формирања Црногораца као нације). Насупрот тој и таквој тежњи неких слојева тадашњег српског грађанства и бирократије, у Црној Гори се испољава тежња за уједињењем (Његош, Марко Миланов), тамо још нема формиране нације, националне свијести, и те тежње су само израз давнашњих жеља народних (сељачких) маса да се

Јанко Вукотић, чувени српски војсковођа

уједине у одбрани од турског феудализма са једноплеменом српском православном рајом (које више није било и која се већ била претворила у нацију!) у Србији. Према томе, тенденција која је долазила из Србије (од друге половине деветнаестог вијека од владајућих кругова), није истовјетна са оном у Црној Гори. У Србији се већ ради о проширењу територије, повећању броја поданика у Црној Гори – о сламању османлијског мача који стално виси над главом, о сељачкој маси која се традиционално осјећа српском, и која је тек била почела да се претвара у посебну нацију.

Стварање нације, јер тако победник хоће

Стварање нације у Црној Гори почело је читаво стољеће касније него у Србији. Овде су постојали сасвим други и сви услови (територија, економска повезаност и др.), којих није било код мањина у Босни и Херцеговини. Процес формирања црногорске нације и дандањи траје, а у овоме рату посебна црногорска индивидуалност, испољавање националне свијести и националне особитости, најоштрије су дошли до израза. Овај рат, у извјесном смислу, означава кулминациону тачку процеса формирања Црногораца у посебну нацију, посебну националну индивидуалност.

По племенској традицији они се осјећају, а и јесу Срби (српска племена у средњем вијеку, српска раја, српски народ под Турцима), али су они у националном погледу данас и нешто посебно, своје црногорско (као што и нпр. Срби из Србије нијесу Црногорци и не осјећају се таквима). Гледајући ствар

тако, кроз историјски развитак, сасвим је разумљиво зашто се Црногорци национално данас осјећају нечим посебним (не оспоравајући да су Срби по традицији, по поријеклу), зашто осјећају као правилно и природно кад их све назива црногорским народом (нацијом) и сматрају федерални положај као сасвим нужан, природан и разумљив. Али тај положај, једино, није природан и разумљив окорјелим хегемонистима у Србији, њиховим slabим и неутицајним агентима у Црној Гори. Тај положај, најалост, још није јасан ни многим који насиједају хегемонистима и који се још нијесу ослободили конзервативног и конзервираног мишљења, наталоженог у току дугог времена – мишљења које не води рачуна различитим путевима развитка Срба (у Србији итд.) и Црногораца, и о различитим епохама у формирању једне и друге нације (прва у вријеме тзв. либералног капитализма, друга – у највишој фази капитализма, у империјализму).

Ко негира црногорску индивидуалност

Тако сада стоје чињенице. А о будућности се може нагађати. Неки веле да ће између Црногораца и Срба у Србији, без хегемоније и хегемониста, брзо доћи до уједињења, до стапања. Било би, разумије се, смијешно оспоравати такву могућност. Она се теоретски не може оспорити ни за народе који су сродни кудикамо мање. Али онда, тим прије, не може бити аргумент да се вјештачки, тј. силом, брише црногорска индивидуалност. Претјерано истицање, форсирање горње претпоставке, како то данас неки раде, крије у себи појтајне хегемонистичке жеље и снове о васкрсу шестојануарске "славе" и "величине" или иде њима на руку. Оправданије је мислити (с теоретске тачке гледишта), да ће се Црногорци, у слободи, још снажније, још изразитије испољити као посебна индивидуалност. Али то испољавање, под условима нове Југославије каква она треба да буде, неће их удаљавати од Срба у Србији, па ни од Хрвата, и других, него – примицати, приближавати, с њима збратимљавати. Уосталом, зар искуство овог рата, тако богатог у сваковрсним поукама, не говори да су баш у њему, испољавајући снажније него икада у својој историји своју националну индивидуалност, Црногорци нашли заједнички језик са Србима у Србији и постали једни другима ближи него икада раније. Према томе, борба за слободу и равноправност црногорског народа, за слободно, отворено истицање његове националне индивидуалности и за поштовање његових федералних пра-

ва, једини је пут за зближавање, сједињавање, за стварно братство српске и црногорске нације, које су произишле из српских племена.

Док се Црногорци не стишају

Трећи аргумент: Црној Гори (за сада!) треба дати федерацију из политичких разлога, али не треба (не дао Бог!) говорити о посебној националности. Федерацију, као привремену мјеру, дати док се Црногорци не стишају, док не иживе своју посебну државност коју су имали, док се не ослободе снажног провинцијског осјећања.

За људе ових схватања федерални положај Црне Горе већ унапријед је смишљен као маневар, као привремено зло које се мора трпјети због „комунистичких“ заблуда и „тврдоглавости“ комуниста који „измишљају“ нације и гурају, за сада, на цијепање, слабљење српства, јер се боје хегемониста као дјеца баука и у свему виде прсте старих режима и партија, повампиравање хегемонизма. То људи веле: нека сада буде федерација, нека је ђаво носи, а истовремено напомињу да не би требало употребљавати називе: црногорски народ, црногорска нација.

Ово схватање, макар било добро-намјерно, није ни добро ни праведно. Но, оно није раскрстило са старим појмовима, старим традиционалним гледањем на национално питање, на проблем формирања нација, на начин решавања националног питања. Ми ко-

мунисти нијесмо за федералну Црну Гору ни из каквих „политичких“ разлога (тј. из потребе за привременим маневром), нити ми цијепамо српство. Ми смо за то, јер смо увјерени, знамо да то хоће црногорски народ, а он то хоће јер осјећа, јер јесте нешто посебно, посебни, другачији „Срби“ од свих Срба, Црногорци. А традиционално српство цијепају они који су хтјели да га упрљају сарадњом са окупатором, који причају о Србима (у Србији) и Црногорцима као о једном народу, а истовремено реже против Црногораца у централном државном апарату, говоре да су Црногорци гори од усташа и псују мајку црногорску дјеци која су пребачена у Београд да буду збринута. Српство цијепају они кукавни, излапјели старци који су преостали иза краља Николе и који су проглашавали Црногорце – великоцрвеним Хрватима и радили на томе да заувјек ископају јаз између два најближа, два најрођенија брата.

Брат брата изневјерити неће

Не треба очекивати да ће се хегемонисти помирити с националном равноправношћу Црне Горе. Они и присаједињавање аутономне Војводине и аутономног Косова и Метохије сматрају као први корак ка присаједињењу без аутономије. Али они се варају, и то не први пут, а – ни последњи: аутономија ће остати, ти крајеви се не присаједињавају да би се ојачала хегемо-

нија, него се присаједињавају јер то одговара интересима и српског народа у Србији и становника тих области. Хегемонисти би такође хтјели да присаједине Црну Гору као српски (србијански) дио – федерација, као облик јединства, премало им је. А затим би дошла Македонија, односно „Јужна Србија“, послје – Босна (која је „увјек“ била српска), итд., док се не би вратило оно одакле се почело, тј. 1918, шести јануар и остало...

Али српски народ не мисли тако. Њему је до братства са другим народима, а не до њихове хегемоније, која му је узела чак и оне слободе које је имао прије Првог свјетског рата, а најзад довела Нијемце, Недића, Љотића, Дражу Михаиловића. Он данас ратује, лије крв на фронтима и лишава се свега ради побједе над непријатељем, ради истинске демократије. Он воли црногорски народ јер је у њему нашао најближег ратног друга који крвари с њим по фронтима, јер зна да рођени брат никад неће брата изневјерити. Српски народ се радује што су Црногорци, заједно са Србима (из Србије), заједно и с осталим Југословенима, почели да на рушевинама зидају нови дом, у коме ће живјети заједно, на заједничкој њиви, под истим кровом, без слугу и господара, и – овога пута – без „ослобођених“ и „ослободилаца“, као слободни и равноправни чланови велике заједнице.

Игорка Михајловић

“ЦРНОГОРСКА НАЦИЈА” ЈЕ НЕИСТОРИЈСКА

“Црногорска нација” је створена силом и вољом српских душмана. Зајера против Срба је сатански упорна и њене последице се данас виде свуда на простору разрушене несрећне СФР Југославије и свуда куда су изгнани Срби из својих огњишта и имања допрли у великом поскитању. Да су Срби успјели да у двадесетом вијеку ријеше српско питање, да створе и природно омеђаше српску државу, што им душмани нијесу дозволили, тада би завладао и ред на Балкану, “мир у региону”, како то говоре данашњи стратеги српске несреће

А страх од стварања српске државе на српском простору под турском влашћу проговорио је у Бечу и Пешти чим је Србија устала на дахије под вођством Карађорђа.

Беч је намрштено бечио на Карађорђево успјехе у борбама са турским војскама, пошто се бојао да ће стварањем Србије сви Срби тежити ка уједињењу, па су видјели у таквој Србији и српску Далмацију, Славонију, Лику, Кордун, Банију, Барану, Војводину и Херцеговину са свом Босном, па су још тада отгужили Србе да стварају **ВЕЛИКУ СРБИЈУ**, начинивши од те синтагме политичко страшило којим и

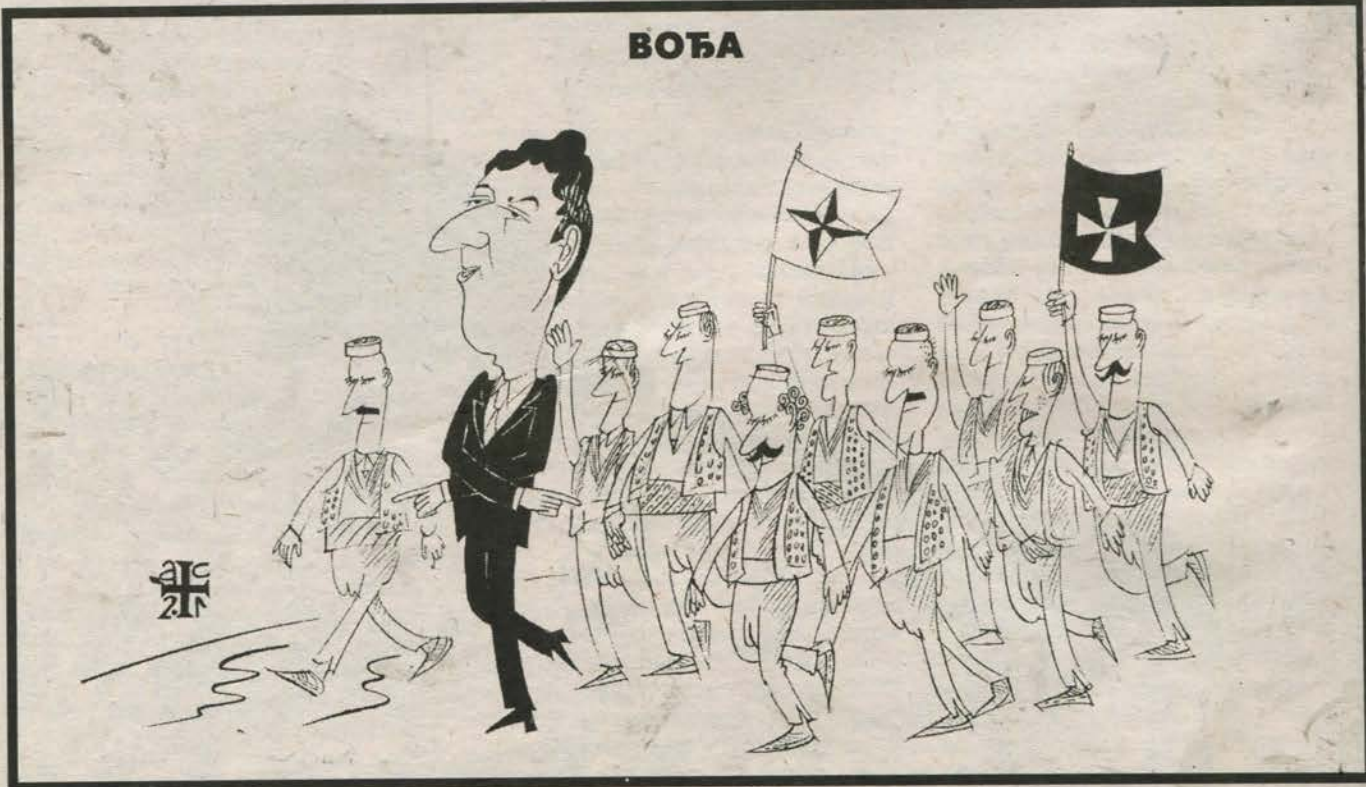
данас страше нације (нацуљке) и народиће (народуљке) – Словенце и Крвате, и њима подобне – које нема у меморији историја.

“Црногорска нација” се помиње први пут у папирном папском акту 1911. године, а потом у папирима комунистичким на конгресима КПЈ-е у Вуковару 1919. и у Дрездену 1928. године, а потом у компартијским декретима-авнојевским у Јајцу 1943. и часновским у Колашину 1944. године. Нико никад прије није ни у помамили спомињао “црногорску нацију”, јер је у Црној Гори није било ни у ружним сновима.

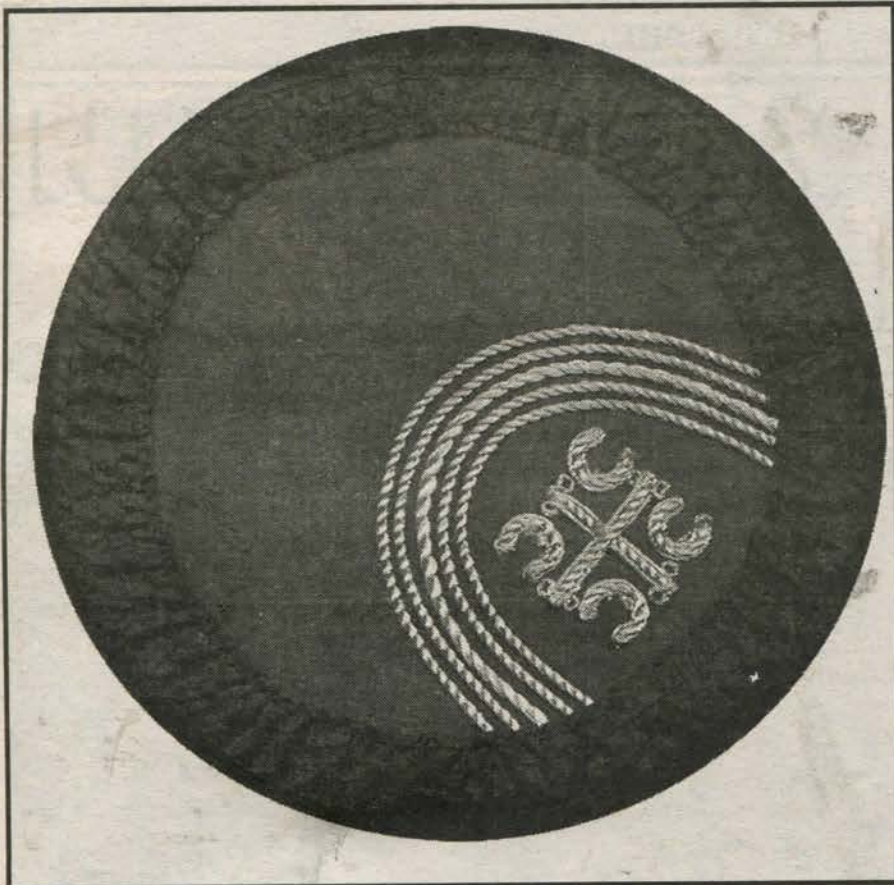
Када су комесари партизански и ко-

минтерновски качкеташи рекли омладинским делегатима, партизанским борцима, који су отишли у партизанске шуме као чељад српске националности, да у добијене упитнике упишу да су “црногорске националности”, борци су се побунили говорећи да су Срби и да не знају за “црногорску нацију”. Онда је делегате опрте пред црногорчењем умирио комунистички ветеран и генерал-лајтнант Иван Милутиновић овим каламбуром: “Добар Србин је Црногорац, а добар Црногорац је Србин”. Тако је на конгресу ЦАСНО у Колашину 1944. године покушај увођења “црногорске нације” на

ВОЂА

ратна и револуционарна врата одло-
жен за бољу прилику.

Боље прилике за декретом увође-
ња "црногорске нације" у Црну Гору
скоро обезбђену и побјеђену од ње-
них најгорих ђака, који су с петокрака-
ма на капама "титовкама" пјевали
"Друг Тито је силан Вођа, сруши круну
Карађорђа!", пружила се компартиј-
ској врхушци 1946. године у Подгори-
ци, када је у присуству Ј. Б. Тита и ње-
гових врховних посланика разрушена
Подгорица англо-америчким бомба-
ма, по Титовом навођењу, преимено-
ване у Титоград, свакако на предлог
усијаног Милована Ђиласа, који је тог
злосрећног дана кликтао како је Тито
"најбољи син нашег народа", иако је
Ђилас умро не сазнавши чији је био
син његов "учитељ и вођа", "вољени
друг Тито", који га је за заслуге потом
девет година мрзнуо у самици у затво-
ру у Сремској Митровици, не давши
му ни болесном ни решо у ледару да
унесе, говорећи на његову молбу да му
одобри гријање: "Нека се охлади врела
Ђидова глава".

А "врела Ђидова глава" је истог
згодана у Подгорици, у хотелу Радов-
че, новосаграђеној комунистичкој ло-
канди, перверзно названој по страшној
јами Радовче у Пиперима, у коју су
компартијски целати бацили безброј
"потенцијалних непријатеља револу-
ције", све по чувеним "Фочанским про-
писима" Брозовим, по којима је и ство-
рена комунистичка славна институ-

ција Пасје гробље у Колашину, полет-
ни и непредвидљиви "народни херој"
Милован Ђилас издиктирао надахнут
и србогонством задахнут брошуру од
педесетак страна насловљену "Црно-
горско национално питање". Те ноћи у
Титограду Титов посланик друг Ђидо,
син народног официра Николе Ђила-
са, Србина, декретно и несретно је ра-
србљавао Црну Гору и силобатно је
црногорчио. Онда је то чинио онако у
налету и силовито као крвави качке-
таш Коминтерне.

Ј. Б. Тито је те ноћи пролетерске у
Титограду саветовао свом целату Ми-
ловану Ђиласу да не чини што је на-
умио - да не проглашава никако "црно-
горску нацију". Причао ми је Милован
Ђилас о том Брозовом страху од "ха-
зјаина" (Стаљина) при помену "црно-
горске нације". "Немој, Ђидо, да у то
дираш сада", рекао је Броз усијаном
Миловану Ђиласу, "и сам знаш да нема
црногорске нације". Броз је ту подсе-
тио свог сеиза Ђидо на разговор са
Стаљином у Стаљиновој дачи код Мо-
СКВЕ. Те запојне Стаљинове ноћи, у ко-
јој су му били гости Тито са посланим
оданицима Милованом Ђиласом,
Едвардом Кардељем, (Едом, са пра-
вим именом Едуардо Кардели), Алек-
сандром Ранковићем и још неким Бро-
зовим тобожњим генералом. Те ноћи
је у добром расположењу Стаљин ре-
као Ђиласу: "Ну, таваришч Ђидо, рас-
казивај мње про Црногорце?" и Ђи-
лас му је рекао да су Црногорци српско

племе, да им је вјера православна, је-
зик српски, и да су се вјековима борили
против турског јарма. Разумјевши Ђи-
ласово казивање Стаљин је климнуо
главом и казао: "Ладна, ладна, тавари-
шч Ђилас, ја помниш својо, Црно-
горци как наше донские Казаки!" А
када му је Ђилас казао основне инфор-
мације о Арбанасима, Стаљин је ре-
као: "Албанци, как наше кримские
Татари!" и у тој подмосковској сеанси
са страшним хазјаином Стаљином за-
кључено је и дато на знање југословен-
ским интернационалистима да су Цр-
ногорци као Козаци на Дону, значи
Срби као што су Козаци Руси или Ма-
лоруси, те да нема никакве "црногор-
ске нације". И на тај разговор је Броз
подсетио свог усијаног Ђидо, рекавши
му: "Нема потребе да љутимо хазјаи-
на". Броз је рекао тада Ђиласу како ће
Црна Гора да има све што и друге ре-
публике ФНРЈ, те да нема потребе да
диктира "црногорску нацију". На то му
је Ђилас казао како је његов наум да
прогласи "црногорску нацију" добар за
комунисте који у програму имају циљ
да "ослабе великосрпски хегемони-
зам". Броз га је слушао иако му се жу-
рило да иде на спавање са лијепом Ли-
дијом другарицом, па је суво рекао Ђи-
ласу: "Но, уосталом, чините што ми-
слите да је најбоље". Броз је отишао да
га мази лијепа Лидија, а усијани Ђидо
је надахнуто шетао по соби и диктирао
дактилографкињи онако пустоглавач-
ке брошуру "Црногорско национално
питање". Те своје агитезе се охлађени
у сремско-митровачком затвору Ђи-
лас одрекао, признавши да нема "цр-
ногорске нације" и да су Црногорци са-
мо Срби.

Тако је "црногорска нација" издик-
тирана, дакле, декретом компартиј-
ских целата проглашена. А "црногор-
ску нацију су декретнули мозгићи који
су сљедовали оваква учења: "Ми ћемо
искористити сваку подвалу и свако лу-
кавство, сваку незакониту методу или
маневар, а затим и свако фалсифико-
вање голе истине, све што год нама и
нашим тезама... Комунистичка дикта-
тура значи ни мање ни више него пуну
неограничену власт која се ослања на
силу, апсолутну власт без икаквих га-
ранција, без икаквих правила и без
икаквих законских оквира.

Морално је што је у прилог парти-
ји". (Лењин).

Лењинистички качкеташа су ство-
рили "црногорску нацију" у прилог њи-
ховој компартији.

Момир Војводић

СРБИ УЗАЛУДНИ ШТИТ ЕВРОПЕ

Данас су на власти у Србији проевропски српски кицоши, који немају програм националне обнове, бар да га имају скривена, а да га покажу евро-америчким стратезима разуре српске државности опет бише бомбардовали Србију. Биће то одиста мултиконфесионална, мултикултурна, (без културе хришћанске) и мултиетничка мртва Европо-Америка, којој ће на улазу у Европу из Америке, негдје на Ламаншу, стајати велики киш Кока-Коле са жвакаћом у устима жовијално исцереним

Срби су и на крају двадесетог вијека узалуду штитили Европу од газитеља европске хришћанске културе и цивилизације, који су надирали са Истока и Запада, у мухамеданским и у НАТО војним трупама, у звијерима с кацигама ОВК или КФОР-а. Од 15. јуна 1999. године па до Савина дана 2001. године дивљи Арнаути у униформама ОВК под командом Тачија срушили су преко стотину српских цркава и манастира, међу њима и манастире из четрнаестог вијека, какав је манастир Свете Тројице у селу Муштуште, са фрескама важним за хришћанску цивилизацију, а то рушење су посматрали уз жовијално смијуљење војника евроамеричких, којима је био командант врховни др Кушнер, проконзул НАТО алијансе за Косово и Метохију, који ни словцетом није укорио рушитеље српских манастира, а то је као да му је неко у Француској рушио катедрале из четрнаестог вијека, као да му је неко срушио катедралу Нотр Дам или неку од краљевских кућа у Версају.

Косово и Метохија с Македонијом српском су имали у доба владавине умног деспота Стефана Лазаревића преко двије хиљаде манастира и цркава, значајних умјетничких дијела, које данас дорушавају варвари заштићени тамном силом Запада. Значи да азијатска тмуша више не пријети од Босфора него са Ламанша, не од Меке него од Рима, не од Техерана него од Беча и Лондона.

Рушитељ српских богомоља по Метохији и Косову, перверзни др Кушнер, арнаутског соја несој, данас је у Француској Шираковој министар за здравље, хваста се како је убио из милосрђа у Вијетнаму, Либану и у Србији, вршио еутаназije; што господин не чини

сау у Француској, само је министар здравља у Француској. То говори о моралу власти у Француској, у којој је министар здравља убица из милосрђа и пропагатор продаје "лаке" дроге.

Срби нема шта да очекују од Европе кад се тиче културе, пошто је Америка уништила културу у Европи још при искрцавању америчких трупа генерала Кларка на Сицилију, којом приликом су амерички војници чинили праве пустоши културне по Италији и морално срамотили Италију, о чему је гњевно писао чувени ратни хроничар Курцио Малапарте, преводилац генералу Кларку, који је писао о свом осрамоћеном Напуљу, по ком су амерички перверзњаци силовали дјевојчице и дјечаке од десет и осам година, а уплаканом дјеци и мајкама давали војничке чоколаде и мармеладу, да их утеше и плате им ратну одштету.

Тада су се многи људи забринули за културу Европе од инвазије дивљих и перверзних Амера, ретуртованих по пустарама америчким и прљавим харлемима индустријских људињака-звјерињака Америке. Двоје француских атомиста, муж и жена, осуђених на дугогодишње робије због предаје атомских формула Русима, образлагали су свој чин "издаје националних интереса", да су брижни за европску културу дали Русији атомске формуле, увијерени да ће само Русија моћи да одбрани европску културу од америчке дивљачке инвазије и америчке Кока-Кола посткултуре. Зар би икада Шекспир написао своја генијална дјела да је пио Кока-Колу и жвакао америчке жвакаће гуме? Зар би Сервантес створио "Дон Кихота", књигу над књигама, изворник европског духа, да је трпио америчку некултуру?

Читам ових дана како су данас у Енглеској похулили чак и на свог Шекспира, извргавајући руглу његове сјајне трагедије. Наиме, у Бирмингему су приказивали "Ромеа и Јулију", којом приликом је промијењен пол осим Јулији. Ромеа је играла жена.

Ради ширења перверзног и Енглези се играју и ругају са Шекспиром. Не би ме зачуло да имитатори наших енглеских несоја, декадената, поставе на сцену "Горски вијенац" у коме би Вука Мићуновића глумила нека стопостотна Црногорка. Дукљанка. Срби су претрајали ропске вјекове под турским коцем и конопцем од Косовске трагедије до ослобођења турског јарма 1912. године, чак су културно више страдали под Швабама и Бечлијама у окупацији од 1914. до 1918. године, него по Турцима четири вијека, а под Брозом и његовим пентагонцима (петокракашима) са швапским лаписима и језуитским судовима више су Срби расрбљени и отровани поганствима швапским него

што су страдали под султанима пет вјекова.

Дубоки коријен светосавске културе, велика везаност српског кмета за земљу, која му је давала антејску снагу да опстане, велики народни геније, српски олтари и српске гусле одржале су Србе кроз турске страшне земане, па је сада над Бога и српску жилу куцавицу да одолимо американизацији српског духа и српског националног основа, јер ако сада издржимо, ако сада одолимо Евро-америчким посткултурним целофанским мамцима, цицама, доколицама, онда ћемо претрајати и у трећем миленијуму, некако стећи што смо изгубили у двадесетом вијеку, топећи се у југословенству и у бечким неширићима од свиле и у бечким свиленим ципелицама. Искон српска је у трајним вриједностима духовним и културним, а не у индустријским играчкама.

Технолошка тиранида је нужно зло, али српска нација не смије да се

разболи од целофанске бижутерије, него да одоли свим тим варкама, прелестима и свој тој "сјајној рђи", како ми рече у младости, још 1961. године, стари Шумадинац пред Скупштином савезном, кад се усхићен огромном војном техником на тадашњој Брозовој паради, поводом двадесетогодишњице над српским народом и над Краљевином, издадох самоговорком "О, каква сила!", а чича ме малецни као Давид Штрбац или Кањош Мацедоновић само погледа и одбивши дим из своје цигаршице само ми рече: "Сјајна рђа, мој синко!" Шумадинац је, искусни ратник, знао да је сва та парадна гвожђурија била само "сјајна рђа" од које данас нема ни шарафа.

Додуше, нема данас скоро ни обуцка од ондашње парадне Брозове СФРЈ, којој је српски национ толико разорен да је право чудо што данас иког има од Срба да се нада у обнову српску – обнову биолошку, духовну, културну и привредну.

Данас су на власти у Србији проевропски српски кицоши, који немају програм националне обнове, бар да га имају скривена, а да га покажу евроамеричким стратезима разуре српске државности опет биће бомбардовали Србију. Велика је страва од сјецкања остатака српске територије, српске земље државине, јер пријете регионализацијом Србије, што је понављање Брозовог сценарија са Бријунским уставом из 1974. године, када су повучене шавнице цијепанја СФРЈ.

Војводину желе да прогласе републиком, Косово и Метохију републиком, Рашку републиком, траже да уступимо територију за Ромску републику, потом ће искати Каравласи своју Каравлашку републику, а остануће Шумадијца као република, Београдом ће да влада као дистриктом или међународном клоаком вјероватно амерички амбасадор Вилијам Монгтомери, који ће се тада уз Бинђића полупосрбичити или полупомуслиманити, па ће једног веселог дана доћи нови у новим шлемовима КФОР који ће расцијепати Србију на неколико државица, и тако ће бити коначно окончано српско питање на Балкану. Онда ће бити и Европа мртва и неће у њој бити ништа од културе и свјетлости. Тада и папа може бити осунећен.

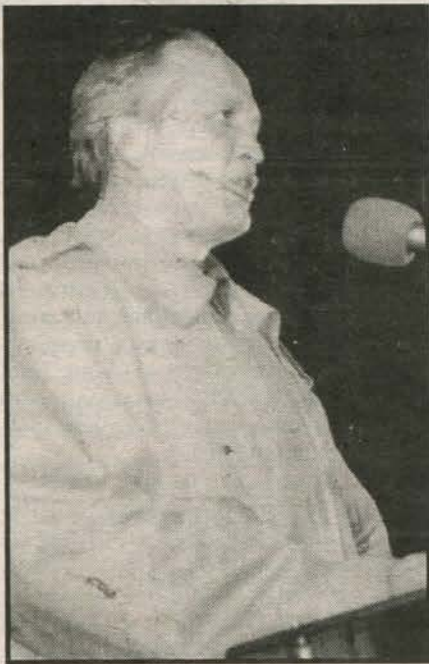
Биће то одиста мултиконфесионална, мултикултурна, (без културе хришћанске) и мултиетничка мртва Европо-Америка, која ће на улазу у Европу из Америке, негде на Ламаншу, стајати велики кип Кока-Коле са жвакаћом у устима жовијално исцерењим. На том гробљу европске цивилизације биће епитаф: "СРБИ УЗАЛУДНИ ШТИТ ЕВРОПЕ БИШЕ".

Момир Војводић

ОТАЏБИНА ЈЕ СУНЦЕ

Преполовљени биолошки у Првом свјетском рату, правећи државу са Хрватима, Срби упадају у паклену замку. Доцније ће Павелићеве усташе радити у три смјене у Јасеновцу и неуморно пунити јаме српском нејачи. У Другом свјетском рату Срби нијесу имали паметнијег посла него да се убијају међу собом. По стварању друге Југославије, у епоси "братства и јединства", за Хрвате, Арнаути и осталу српску "браћу" држава није "одумирала", нити им је религија била "опијум за народ"

ну државу уређену по мјери српских домаћина. Да смо вођени својом – српском памећу у минулом стољећу, а нарочито последњих педесет година, не би стизали до Хашког трибунала...

Српска држава је нестајала под привременим окупацијама које су трајале и стољећима. Државу су растакали владари самољубљеном и таштанином. Српска држава се поклањала будућим и потоњим неимарима Јасеновца и јама. Кроз полувјековну несвјестичу и бунило српска несрећа је морала процвјетати овако црно и крупно. И не би сеобно и жртвено племе ни постојало, давно би нестало да у болној и њежној, у нестварној земљи српског језика не свијетли ОТАЏБИНА – чије

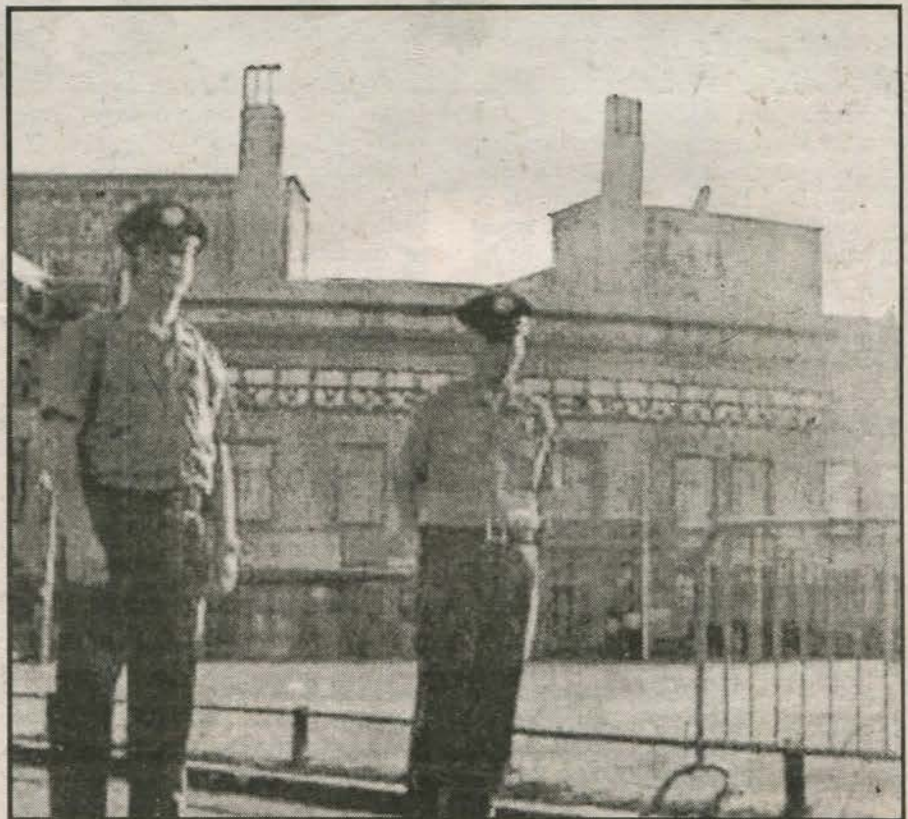
значење и границе, авај, не могу разумјети и сагледати многи савремени Срби. Отаџбина је сунце на којем смо огријани и прије рођења. Зато се каже "хоће да нам узму душу", а не каже "окупирали су Косово и Метохију". И каже се "пао је за Отаџбину", а не за државни поредак, политичку идеју и пролазни режим...

Ако будемо слиједили националну свијест, последице свих заблуда и жртава створићемо државу. Не по мјери владајућих олигархија, не државу од данас до сјутра, већ државу за коју ће се знати чија је, државу која ће посјећи свакога ко у њу дирне, ко и покуша да подреди Устав и законе својој самовољи...

Драган Стојадновић

Док су се остали утврђивали у вјери, јачали националну и државотворну свијест, од српске нације су декретима стваране нове. И специјални рат против свете српске православне цркве и Срба у дијаспори Брозев режим водио је деценијама. И шта смо, безмало опраног мозга – разбожени, расрбљени и раздржављени, могли очекивати 1991? Да нам наша "мила браћа", Хрвати и Арнаути посебно, не забоду и трећи пут у једном стољећу нож и леђа.

Док су, дакле, сви из покојне СФРЈ имали национални програм и план стварања националне државе, православни Срби немају ни национални програм ни државу. Имају "државу грађана". Да нијесмо 1919. ушли у смртоносни загрљај са Хрватима, да нијесмо 1945. прогутали мамац намочен ватиканским отровом умотан у јаркоцрвени комунистички целофан, не би крст часни замијенили луциферским пентаграмом, већ би имали национал-

НАЈЉЕПША ЈЕ СРПСКА ПЈЕСМА

Име Дејана Перишића, музичког ствараоца из Подгорице се међу љубитељима добре музике помиње са посебном пажњом и уважавањем. Онако како слушаоци са уживањем прате композиције Дејана Перишића, тако велики број грађана прати и оно што овај умјетник изговори. Очито да је ова власт на сваки начин покушавала да музички обдареног и образованог Перишића гурне на маргине културних догађаја у Црној Гори, међутим нису успјели да га промијене. Остао је чврст и принципијелан, остао је Србин, иако би као "Црногорац" своје умјетничке квалитете у оваквој констелацији власти и опозиције могао много боље материјално рангирати

Иза Дејана Перишића стоје веома успјешни медијски наступи, али његов људски, непоткупљиви, српски став стоји не само изнад његове естрадне каријере, већ је наткрилио све музичке каријере у овој тужној Црној Гори.

• **Колико је култура у Црној Гори повезана са традицијом; ваш осврт на музичку сцену.**

Дејан Перишић: Сматрам да је култура, барем што се музике тиче веома мало повезана са традицијом, осим, ако се изузму гусле, али и оне се у последње време комерцијализују и одступају од традиције. У принципу – нијесам против коришћења гусала у неким другим жанровима музике, али сам против банализовања и злоупотребе овог инструмента. Такође бих напоменуо да су и многи гуслари злоупотребили гусле управо што су тај инструмент ставили у интересе неких личних и приватних догађаја везаних искључиво за догађаје у ужој породици (свадба, свадбе и слично).

• **Црна Гора је подручје словенске, или да појаснимо српске културне традиције. Колико је то тачно у овим околностима?**

Дејан Перишић: Мислим да се у овом тренутку не може дати потврда оваквом размишљању. То говорим баш због тога што у последње четири године, управо државна телевизија драстично потискује српску културну традицију, у корист других култура и традиција које нијесу превише аутохтоне у Црној Гори.

• **Последњих година на територији Црне Горе организовано је**

много такмичарских, а и оних других концерата, са великом рекламом, великом помпом и, наравно, великим парам. Да ли је

за овакво музичко тржиште, с обзиром на број становника, а посебно имајући у виду социјалну и политичку ситуацију, оправдано одржавање овако скутих манифестација?

Дејан Перишић: Без обзира што сам и ја у једну руку културни посланик, сматрам да је оволики број гламурозних манифестација превише и за једну јачу средину од Црне Горе. Мислим да свако село и град не морају имати свој фестивал, када је социјална карта и те како неповољна за велики број грађана Црне Горе. Лично бих похвалио и оправдао постојање фестивала „Пјесмом Медитерана“, „Сунчане скале“, фестивал моде у Котору, град Театар и ЈУ-филм фест Херцег Нови. Све остале манифестације по мом мишљењу су покушај пандана горе помнутим и жеља локалних политичких властодржаца да преко културе скрену пажњу на себе, као да и они нешто раде.

• **Што се тиче музичке сцене у Црној Гори јасно се види све већи утицај хрватске музике. Ваш коментар.**

Биографија

Рођен 1959. године у Подгорици где је завршио средњу музичку школу. Музичку академију завршио у Сарајеву. Био главни музички уредник Радија Црне Горе, директор музичке продукције, оснивач прве приватне продукције у Црној Гори "ПГ-СОУНД". Тренутно ради као музички уредник на државном радију.

МИЛОВ АРАНЖМАН

Дејан Перишић: Што се тиче овога питања наглашавам да ово није болест само црногорске музичке сцене, већ и србијанске. Чињеница је да је последњих година, захваљујући и државној политици, дошло до поплаве пјевача из Хрватске, који су заузели државне медије, а за овима су се повели и независни медији и преузели ту политику. Нажалост, ово све говори да је политика музици постала пугар и самим тим и те како допринела да музичка сцена у Црној Гори пође неким нежељеним путем. Увијек сам се придржавао реципроцитета, без обзира што лично цијеним велики број хрватских музичара.

• **Музички уредници ТВ и Радија Црне Горе очигледно фавори-**

зују босанску, односно хрватску музичку сцену.

Дејан Перишић: Лично немам неко високо мишљење о стручности одређеног броја својих колега, с обзиром да је један број њих тренутне позиције заузео захваљујући не количини знања, већ количини додворавања, дијелом према својим претпостављенима, а дијелом према политици, без обзира на чињеницу им нико није писмено наредио да са екрана и радио таласа скидају све оне пјеваче који су оријентисани на заједничку државу и који се нису клањали лику и дјелу предсједника републике. У ту групу, по неким мојим схватањима, спадам и ја. Захваљујући таквој политици, клинци у Црној Гори више

знају ко је популаран у неком селу у Хрватској, него музичар који живи у Подгорици, Цетињу или Бару. Последњих година дана, захваљујући свему овоме, хрватски пјевачи и групе из Хрватске изнијели су више девиза из Црне Горе него што је Црна Гора зарадила од туризма. Навешћу само неколико примјера: хонораре од којих се врти у глави добили су Дорис Драговић, група Магазин, Индекси и многи други. Зар није трагично да на једном репрезентативном фестивалу као што су „Сунчане скале“ побјеђује пјевач из Хрватске. Нажалост, фестивал је дао више простора и пажње пјевачима са стране (а богами и пара) него пјевачима који су стварали фестивал у најтежим тренуцима постојања.

• **Да ли се црногорска музичка сцена може вратити самој себи, својој традицији, својим коријенима и својим почецима?**

Дејан Перишић: У овом тренутку мислим да не може, без обзира што се многи од тих посленика, посебно када је реч о музици, бусају у прса да су велики Црногорци. Са људима који су тренутно на овим позицијама и који имају изразито политички став, веома сам скептичан по овом питању. Мишљења сам да су музичари у Црној Гори у толикој мјери политички контаминирани да немају ни времена ни простора, да у свом стваралаштву на један искрен и прави начин користе културно-музичку традицију Црне Горе.

Александра Михајловић

ПОГЛЕД КРОЗ ТАМУ

Умјесто у обећаваној Европи, на почетку трећег миленијума Црна Гора се нашла у мрклом мраку. За сваког човјека, изложеног вербалном, демократско-реформском митраљирању, који је успио да очува нешто здравог разума, ради се о потпуно очекиваној ситуацији

Оштра грабеж коју су још на почетку вишестраначког парламентаризма генерисале псеудокомунистичке ДПС-структуре (тренутно наводно поларизоване на "реформско" и "патриотско" СНП крило), криминал као стил живота и безакоње уместо правног оквира, данас за резултат имају драматичне дубиозе на плану задовољавања основних животних потреба.

Не би представљало никакво изненађење да струју ускоро замени хлеб, или ваздух, свеједно, на ужас свих који државу, ма колика била, идеалистички доживљавају као инструмент превазилажења заједничких проблема, а не као разбојничку пећину у којој се медиокритетске "елите" богате преко ноћи. Ствар једино компликује истинска специфичност Монтењегро сцене — то што у локалној политици нема опозиције и што су сви на власти. Отуда мрак који притиска црногорске градове заправо симболички осликава све битне аспекте овдашње стварности. Поглед у будућност је поглед кроз таму.

Међутим, допадало се то коме или не, још увек је много оних који слијепо слиједи своје политичке мезимце, самопроглашене борце за "ово и оно", а најчешће тек обичне манипуланте који успијевају лагодно да живе на леђима своје "изборне базе". Још увијек, иако је скоро извјесно да је период потемкиновског развоја "младе демократије" на издисају.

Недавно у Подгорици, у неформалном амбијенту, аудиторијум је могао чути гласно размишљање једне стране држављанке, којој је боравак у Црној Гори донио искуство за које скоро није вјеровала да постоји. Јасно јој је, каже, да држава не може бити ефикасна као предузимљиви појединац који од почетног милиона направи два, али је ипак природно очекивати да основну вриједност увећа бар за неки проценат.

Али авај, овдје држава од милиона прави - нулу. Од таквих ефеката тобожњег реформског замах, апсурдна је била нада да страни финансијери и донатори, из разних побуда до скоро врло издашни према Црној Гори, и сами неће увидјети гротескност цијелог ангажмана. А колико је милиона завршило у џеповима локалних тајкуна из политичко-криминалних сфера живота, грађани могу размишљати уз свјетлост свијећа.

Српски народ је у кошмару преживио у последњих десетак година, водећи ратове без циља и искрених савезника, полагајући при томе више наде у умишљену космичку правду, него у сопствену врлину, способност и памет.

Међународне околности јесу биле камен о врату који нас је скоро оборио на кољена, али би било одвише лицемјерно оптуживати другог за ону страну друштвеног живота коју смо сами креирали. За чињеницу да протагонисти свеопштег посрнућа данас уживају у богатству док народ дотиче дно бијеле, при чему их исти народ и даље, изгледа, већински подржава.

И сад, како ће исти људи, после свега, направити независну државу? Или, супротно, како ће очувати постојећу, ону коју су скоро уништили?

Прави одговор, за сада, понудио је један од досовских првака: "Ако знам, знао ме јад"!

Светислав Вукмановић

ИНТЕЛЕКТУАЛНА ВАШКА "ПОСЈЕТИЛА" РОВЧАНЕ

Моралне мизерије, сецикесе, уштве, имбецили дубоких џепова, ретардирани фрањевци хоће од Ровчана да направе несрбе. Користећи ноћ као заштиту, обишли двије јаме и три потока у Ровцима и закевтали, јер у њима није било Срба.

Док Новак (Х)ацић ноћу обилази урвине, међу народом ровачкијем дању није виђен. И неће, ако Бог да.

У последње вријеме, таман када смо се понадали да је са страница "Побједе" и независног тједника "Вијести" сјахао са грбаче дукљански академик Новак Килибарда и његова освијешћена идеологија, Црна Гора нам кломира на несрећу (нову наду) овога народа, његовог наследника оличеног у лику и дјелу млађаног Новака Хаџића. Скоро да човијек помисли, читајући сабрана дјела, поменутог историчара, да се ради не о Аџићу, већ о неком тамо Хаџићу, али писанија поменутог историчара демантују оваква размишљања. Да човјек не повјерује сопственим очима када му до руку дођу "историјска дјела" овога млађаног Доклеата.

Омладинац Х-Аџић, нови дукљански потенцијал, у жељи да се докаже и овјери своју приступницу за Дукљанску академију наука, чији се академици појављују у Европу и Свијет таман до границе докле се могу возити и ова 100% регуларна аута из Берковића, задужен је да плује из свих уста по свему што у свом предзнаку има ријеч српско, покушавајући да нам једним потезом избрише нешто што је вјековно на овим просторима, заборављајући при том да ће и ово лудило, као сва досадашња проћи и да, хтио то Новак признати или не, на његову велику жалост и жалост његових наредбодаваца, неће ту причу, баш тако лако, свој народ прогутати.

Елем, млађани Ноле Х-Аџић, преко страница поменутих часописа исплува и избали толико мржње против српства да сам сигуран, да ни њему самом није јасно, како оволику количину успије да истресе и на новински папир, нарочито на онај устуљени му простор. Боже, колико ли је само папирнатих марамица и ролни папира употребљено да се обрише послје завршеног му задатка. Из сваке Ноеве ријечи,

поред ријечи Србија, Србин, српско, стоји знак једнакости и МРЖЊА. И то мржња ВЕЛИКИМ словом. То се најбоље спочитава у његовој квази писанији о ровачкој Републици и ровачким комитима у којима се Новак прослави изврћањем историјских чињеница да је и Богу плакати. Како овај човек управо од самога Бога нема страха? Писанија о Ровцима и Ровчанима би му могла проћи да још нема старих и умних Ровчана, који традицију својих предака преносе, ево, већ пуних пет стотина година, све од далеке 1477. године, када датирају први записи о Ровцима. Но, када већ, "хисторик" Новак говори о Ровцима морао би знати као учена глава, да вријеме Ровчана дати-

ЛИКОВИ САВРЕМЕНЕ ПОЛИТИЧКЕ СЦЕНЕ ЦРНЕ ГОРЕ

НУМАН ХАЏИЋ

Зашто овај џокер СДП воли Али-бабу? Да ли због тога што је Али или баба.

Ни његовом тати није јасно шта је родио. Да ли мушко осунећено, да ли је школу завршило, да ли је гурбетка однекле донијела. Нуману није јасно ни шта је, ни од кога је. Док је још у врућим панталонцама био, Дон Абрам га је покрстио, насамом, и вруће му дарове даривао.

Од како га Дон Абрам и Дон Сбутега покрстише, из мухамеданске пређе у вјеру кршћанску и дан данас је под мантијом приљежног Дон Мираша. Зашто се Нуман толико везао за Мираша питање је старо колико и људска раца. Мираш је обдарен човек. Обдарен криволовац из Његовуђа. Његова црквена дружина понајвише личи на Али-бабу и десетак разбојника. Једанаести је Нуман Хаџић.

Нуман није раније био Хаџић. Али видио човек како је Хаџи Драган Антић добио треће име, па и он дигао ноге. И отишао код Абрама, који се прије неку годину пресели на ахирет. Али Нуман постаде Хаџић.

Зато је данас Нуман у турској станици и стручњак је за Али-бабина питања. Оно мало разбојника врло ријетко и спомиње.

Нуман покушава да личи на највећег фалсификатора историје Црне Горе Ротковића. Али сирјак тужни без иђе икога (осим шачице разбојника!).

"ОГЛЕДАЛО"

ра још из 1252. године, када њихов родоначелник Ниша или Никша, удари крапом темеље Манастиру Морачи, задужбини Немањића. Могао је да је хтио прочитати изнад врата светиње име Стефана Вуконова Немањића, али није намерно то учинио. Зашто, зна он то добро.

Оно је историја Роваца и Ровчана, а не та твоја наклапања из задатог домаћег задатка. О твојим "мудрим" Ровчанима који те дочекаше не бих много трошио ријечи, јер њихова мудрост је позната у Ровцима, а и даље. Сва се њихова мудрост састоји у врећи брашна или мекиња. Много је њима милије бијело америчко брашно из „36 године“ него бијели Анђео из Милешеве. Колико је њихова мудрост на цијени можеш се, Новаче, увјерити ако пођеш на прву сахрану, неком од најближих им својти. Но, и ако су такви какви су, ја као Ровчанин, хришћанин и Србин од њих се не могу одрећи. А и нећу, јер брат се не гура у јаму.

Твоја писанија би то очигледно желела, као да нам није било доста проливене братске крви и јаме.

Кажеш да си био у Ровцима, нешто нијеси виђен да пролазиш за сунца, једино ако нијеси за мрака. Можда је разлог то што нијеси виђен и то што у многим дијеловима Роваца још нема електричне струје. Пошто су нам путеви стазе и богазе, сигурно си ишао њима, па је то вјероватно разлог мојем размишљању. Зато те молим да други пут, када будеш долазио, даш гласа од себе, како бисмо били сигурни да си то ти. Када си већ тако оран да скокнеш до Роваца, да би нас боље упознао, могао би вала и мало даље. Зато крочи Новаче мало до кржаве Горице, до Вучјег Дола, до велике ровачке поги-

бије код Никшића, гдје у једном дану оста на бојишту 73 мртвих Ровчана, поћи, до Брдањола, Тарабоша, Скадра, Кучких ратишта, није ти далеко ни до Мојковца, могао би преко Топлице до Прокупља, можеш и до Гласинца, можеш преко цијеле Србије, можда до Пљеваља. Има наших гробова до Јадранског мора. Оних код Зиданог Моста понајвише, да не помињем оне по

Црној Гори. Пиши, Новаче, о тим Ровцима и Ровчанима, ако имаш петљу. Пиши, Новаче, "хисторику", о тамним страницама црногорске историје, напиши нешто о великом зулуму над племеном Куча, напиши нашто о томе како се оскрнави светиња Светог Василија Острошког, напиши како се сатански побише и протјераше Кадићи из Бјелопавлића, напиши нешто и о онима што своје живе сестриће на живи огањ хтјеше да сагоре. Можеш и о Сердару, Марку Миљанову, Новаку Рамову, напиши о попу Милу Јововићу о Блажу Бошковићу, Пеку Павловићу, и о још много, тамних страница о црногорској историји, могао би и о покољу у Велици, пасјем гробљу, о јамама по Црној Гори, уколико ти није домаћи задатак да сачуваш братство и јединство.

Знам ја Новаче Х-Ацићу да ти то нећеш написати. Нећеш, јер ти немаш једноставно петљу да то урадиш. Урадио би можда да нијеси пришипетља, и да имаш муда и савјест. У ствари, кад се све сабере лако је закључити – имаш ти у ствари само једно јајце. Оно Брозово.

Зато Х-Ацић мрзи Србе.
А Бог види све.
Надам се.

Славко Влаховић

ШИПТАРИМА КАТЕДРА

Не чуди слуганство ДПС, СДП, ЛСЦГ према Шиптарима, али и коалиција "За Југославију" се, ни по овом питању не разликује од позиције

У Улцињу је одржан семинар на тему међустраничких односи у Црној Гори, с посебним освртом на положај Шиптара у овој републици.

Од представника странака присутни су били: Миодраг-Мишко Вуковић (ДПС), Драган Копривица (СНП), Горан Даниловић (СНС), Дејан Вукићевић (НС), Ферхат Диноша (ДУА).

Између осталог, на овом састанку договорено је отварање наставничког факултета на албанском језику као истуреног одељења Универзитета Црне Горе. Његово седиште би било у Улцињу или Тузима. Такође је договорено да се једним међународним споразумом са Албанијом и са приштинским

Универзитетом уреди валидност диплома које Шиптари из Црне Горе стижу или ће стицати на тим Универзитетима.

Иначе, поред наведених договора, Шиптари су изнијели читав „низ жеља“ у циљу регулисања њиховог положаја у Црној Гори. Док на једној страни имате захтијеве ове националне мањине гдје они траже оно што су тражила њихова браћа у Македонији, Косову и Метохији, на другој страни, почев од Новака Килибарде, који је заговарао отварање катедре за шиптарски језик на факултету у Никшићу, преко „бранитеља“, „патриота“ и „обмањивача“ српског бирачког тијела у Црној

Гори, свесрдно се помаже и подстреква великошиптарски пројекат који подразумева киднање дијелова Црне Горе и Србије и њихово присаједињење Албанији.

И ово је још један у предугом низу доказа који потврђује да су сви учесници овог семинара, који су дали зелено светло за отварање шиптарског факултета, дебело одговорни за даљи пут Црне Горе. И оно што је извијесно, да сви они убудуће гласове за своје мандате треба да траже код оних за које раде, а то су Шиптари, муслимани, новопечени Црногорци и сви сепаратисти на овим просторима.

Небојша Величковић

Атентати: Након убиства Жугића, Распоповића, Секулића на ред су дошли Срећко Кестнер и Иво Пуканић

ЗАТИРАЊЕ ТРАГОВА

Не зна се ко ће следећи бити убијен да не би проговорио о дуванској афери изазваној писањем "Национала". Убице професионалци и убијају на јавним местима

Срећко Кестнер, мафијаш покајник из Подгорице нема миран сан. Исто као ни други покајници који једног дана ријеше да проговоре о (не)дјелима својих компањона и чак о претпостављенима. Кестнер је, иначе, у Швајцарској и под стражом је обавјештајних и безбједоносних служби јер је, за сада, кључни сведок у афери која дрма, како црногорску, тако и србијанску власт.

Наиме, Срећко Кестнер је „оперисао“ прво у Црној Гори, а након тога своје послове на шверцу дувана проширио на читав Балкан са својим мафијашким шефовима Милом Ђукановићем и Станком Суботићем-Цанетом. Кестнер у својој глави има милион чињеница које тешко оптужују управо Ђукановића, Суботића, па и Ђинђића, а у својим фасциклама завидну количину материјала који говоре о тешким мафијашким пословима

ове тројке.

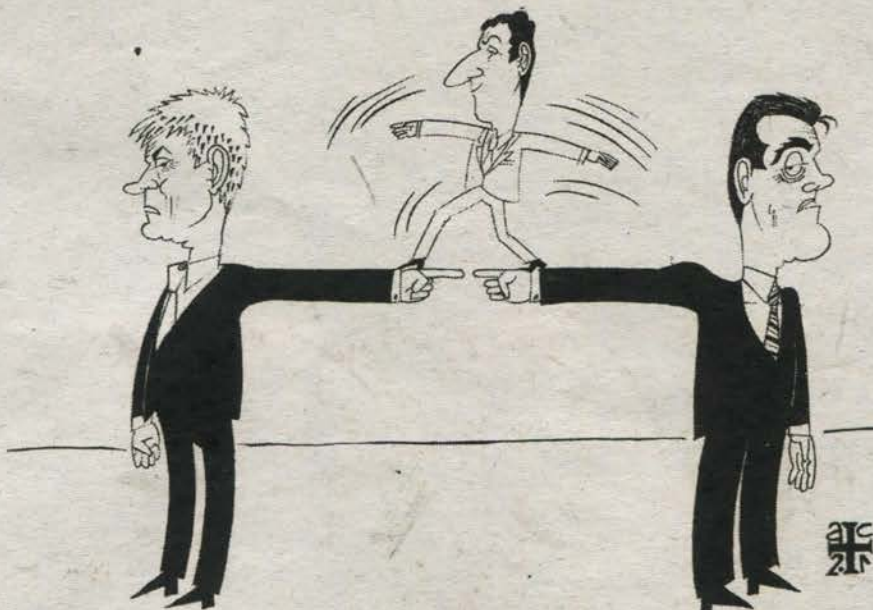
Објављивање текстова у загребачком листу „Национал“ расветљено је низ детаља око криминала европских размјера који се развијао на овим просторима, а све уз благослов и надзор власти, како у Црној Гори, тако и Србији. Афера се проширила и на нижи ниво, тако да се на списку корумпираних политичара „придружио“ и Светозар Маровић, бивши председник Скупштине и бивши други човек Црне Горе.

У текстовима „Национала“ појашњена је спрега црногорске власти са италијанским мафијашима, а понављало се помиње управо Прудентини, који је био са италијанске стране задужен за разне незаконите радње. Прудентини се дуго времена крио у Црној Гори, и то на приморју, као и нешто преко 500 италијанских мафијаша, које је Интерпол потраживао заједно са ита-

Зоран Манђарела, сарадник црногорске ДБ и хрватске службе безбједности

ЕКВИЛИБРИСТА

Од деветог октобра, па неколико дана након тога, нико није видио Вука Бошковића, гдје се он налазио за то вријеме ђаво би га знао, ако није у родном мјесту спремао зимницу.

лијанском полицијом. Крајем прошле године кола су кренула низбрдо. Изгубивши подршку западних влада режим Ђукановића, који је од старта и суштински био марионетски, почели су натписи у "Националу", а и у другим новинама.

У жижи овдашње јавности нашле су се мафијашке радње, како црногорског предсједника Ђукановића, тако и србијанског предсједника Владе, Ђинђића, и полако али сигурно назирао се крај ове двије политичке и марионетске каријере.

Тада се догађају ствари које су матрица добро организованог атентата.

Девог октобра три особе из Подгорице одлазе у Италију како би организовале и припремиле убиство, преко својих италијанских пријатеља са почетка текста, Кестнера, и уредника хрватских новина које су писале о овој афери.

Задатак је повјерен једном високом званичнику МУП-а Црне Горе који је иначе познат као човјек паски вјеран овдашњем режиму. Човјек који је у својој полицијској каријери напредовао хранећи прасад својим претпостављеним старешинама.

Иначе, како би ствари биле јасније, треба напоменути да су заправо итали-

јански мафијашки у Црној Гори последњих година организовали не само шверц дувана, већ и низ коцкарница, разне видео игре (које доносе огроман профит када се гарнирају са понудом разних дрога млади људима) и ту се уплео и Подгоричанин Зоран Манђарело, један од три путника за Рим 9. октобра.

Манђарело је, по свом признању, ишао у Рим „по позиву произвођача забавних игара“ „Сепаренаола 26“ из Барија. Иначе, ову организацију контролише Скамора, огромна и моћна организација италијанске мафије.

Ко је био сапутник Манђарелу за Италију то остаје да се нагађа, а за упућеније ни то није тајна.

Наиме, наш саговорник тврди да је вођа „атентаторске“ тројке био Б.В. док се Манђарело претварао да буде преводиоц с обзиром да је Б. В. не зна људски ни српски језик.

У Риму су одсели у Шератону, у хотелу гдје преноћиште кошта 1.500 долара и ту су дошли у контакт са једним од босова Скаморе, Микелеом Спапулом. Након разговора ове црногорске екипе са Микелеом дошло је до договора да се ликвидирају Срећко Кестнер и Иво Пуканић преко огранка Скаморе у Швајцарској и Хрватској.

Након доказа да су откривени њихови планови Манђарело је приведен у карабинерску централу у Риму, док су Б.В. и једна љепушката особа (трећи члан екипе) преко ноћи побегли у Црну Гору. Да ли ће се италијанска мафија дочепати сведока о дуванској афери остаје да се види, али оно што остаје након ове нове афере о организовању убиства је закључак да је врх леденог бријега у великој паници.

Организовати атентат на ова два човека је исто као и сипати со у море. Њих чувају организације за безбједност западних земаља тако да је ангажман Скаморе само пуцање у себе.

Иначе, треба рећи ко је Зоран Манђарело, који је једини потпуно идентификован у тројцу за организацију убиства. У Подгорици има угоститељски објект на елитној локацији – старој вароши. Неке градске свезналице тврде да већ десетак година ради за Државну безбједност Црне Горе, као и за службу Безбједности Хрватске.

Важи за човјека везе ове двије службе са италијанским подземљем. Италијанско подземље је Манђарелу фалсификовало италијанску личну карту броја 0190365, па изиграва успјешног пословног човјека.

Да ли ће скупштинска комисија за испитивање навода из „Национала“ саслушати и Манђарела како би сазнали ко је наручилац убиства и ко је са њим био на преговорима са мафијом – остаје да се види.

Раде Симоновић

ЦРНОГОРСКА УДАВАЧА

Нова црногорска свадба

Више покантна него сензационална, појавила се вијест да је представник црногорске дипломатије, склон љубави према истом полу, у Америци, ових дана упловио у брачну заједницу. И како се то само нама може десити у Црној Гори, опет смо остали ускраћени за један диван угођај какав су нам могли приуштити једино прави Црногорци, посебно они који црногорску культуру, поред дипломатије, представљају у свијету. Вијест не би била вијест да је избраница кршног црногорског делије нека Амерка са силиконским грудима и пластичном задњицом, но напротив, са информацијама којима располажемо, углађени западни свилени педерчић, истина, у овом тренутку без ближег педигреа.

И таман када смо помислили да је вјенчање двојице никшићких дупељубаца коначно отишло у заборав, овај врли црногорски дипломата врати нас у стварност: нијесмо ми више на путу у Европу, мали нам је цијели свијет. Мислим, нама Црногорцима.

Најпослије и није важно, ако у Европу и цијели свијет не умијеш ући главом, ући дупетом, порука је црногорске дипломатије у овом тренутку. Уосталом, да би се неки догађај памтио, он мора да има своју драмску страну, може бити и нека соц-реалистична драма са хепиндом, а најбоље је нешто са пуно ватре, дима и лома.

Штета је само што то вјенчање није обављено овдје у Црној Гори, па да се од тога направи нека редовна туристичка атракција. Уједно, била би то прилика да црногорска, назовиправославна црква потврди и докаже свој углед у свијету. Па тек Дукљанска академија наука и њени академици, који су могли бити позвани као главни гости. Како нам је сарадња са Словенијом у узлазној линији могло се то пријатељство још јаче учврстити позивом Јанезу Дрновшеку у улози ђевера, чиме би му се по старој црногорској традицији пружила шанса да прво вече спава са младом, наравно као ручни ђевер. Тиме би се још једном показало свијету колико смо унапредовали на нашем путу у Европу, а и даље. Знамо да би се ту јавио један мали проблем: ко је млада, а ко младожења, но сигурни смо да би Јанез и тај проблем ријешио: до поноћи са младом, од поноћи са младожењом.

Наравно, ту није крај тим дивним угођајима које би нам, рецимо: на опште задовољство велике већине (није владајуће већине) трајали дуго, врло дуго. Наравно, ми ћемо се за почетак задовољити скромним жељама: да нам млади брачни пар постану чланови Дукљанске академије наука, да њихова слика буде на првој унутрашњој страници буквара, затим да иде на веб-сајту као дио туристичке пропаганде Црне Горе (заборавио сам еколошке) са слоганом "Волите се људи", онда би плакат са сликом њихове заједничке среће могао носити поруку "љубављу против сиде без кондома", и сл. Наравно, врхунац свега било би саопштење владајуће олигархије путем прогласа у чијем би подножју стајало: "све ово захваљујући, напорима владе Црне Горе."

Млада

Вјенчање: 100 марака

Секретар Секретаријата за општу управу у Пљевљима, донио је одлуку да ниједан брак не може бити склопљен док младенци не уплате 100 ДЕМ, како би матичар младенце могао привјенчати. Секретар је остао недоречен: прима ли се нека друга валута (знамо да динаре не прима) колика је цијена младожењи за одлазак у кревет са младом, да ли ће издавати потврде са својим личним потписом, и сл.

С обзиром каква је платежна моћ младих, а богачи и оних старијих Пљевљака, интересује нас да ли је секретар размишљао о давању кредита, може ли у натури? - дионицама, ваучерима, кацом сира, кампином дрва или врећом кртоле.

(Ко нема 100 марака у џепу нека се не жени, каже секретар).

Црногорска азбука

Дукљански академици припремају нову црногорску азбуку која би по њиховим мјерилима требало да има око тридесет и пет слова. Некако су измислили два која немају још увијек своју писмену форму осим говорне, али им је велики проблем преостала три слова за која никако не могу да се договоре.

Сазнајемо да су Кинези прискочили у помоћ. Имају, веле, неколико хиљада знакова, Дукљани нека изаберу жељене, и азбука је готова.

И Кинези, којих је у Црној Гори неколико хиљада, биће задовољни: у старту ће познавати црногорски и говорити црногорским језиком 50 одсто.

Док палме њишу гране

Распомамо се сјеверац Подгорицом какав се не памти у последњих неколико година, направио прави лом, али богами и почистио за Подгоричанима улице, уједно окитио сваки жбун и ограду тонама разних најлон кеса и папира. Поломио и гране по парковима и дрворедима, а посебно уздрмао девизно-увозне палме дуж Мути авеније и других сличних авенија по Подгорици.

Настане мобилно стање: спасавај палме. Читаво комунално, са још толико радника испред Сахат куле крену у облачење палми у најлон гаће, односно вреће.

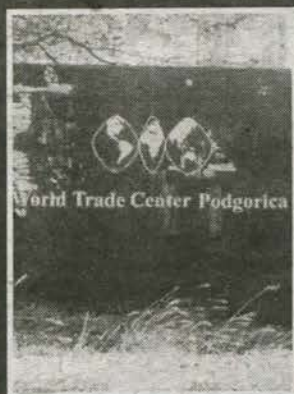
Имамо предлог за трајно рјешење: Нека Мути ангажује "Вунко" из Бијелог Поља да им сашије униформе. За почетак је довољно да пошаљу оне што су им претекле од извоза за ОВК, пардон, за Албанију.

Питалица

Шта имају заједничко, или скоро исто, Подгорица и Њујорк?

Одговор: WTC рупу.

Трубачи и Трубадури

Млада и младожења, црногорски вишениампонионски педерски брачни пар, коначно нам се представио. Друга половина потиче из сусједне нам некад братске републике, позната у ширим круговима као музичка звијезда неких трубадура. Колико поједини Црногорци воле трубадуре види се по томе што су спремни из љубави према њима и г.. да им дају.

Па се послуже чудимо што мрзе трубаче

Повукли га

Одмах по сазнању да је црногорски представник у Њујорку склопио брак са особом истог пола, црногорска власт и ресорно мипи-старство донијели су одлуку да поменутог представника из Њујорка одмах повуку.

С обзиром на начин на који је свијету показао како Црна Гора достојанствено и усправно корача на путу у Европу могу слободно да га повуку...

Снови

Уочи последњих априлских избора у Црној Гори, одржаних ове године, изјави: бићу срећан ако победом на изборима прогласимо самосталну Црну Гору. Како је победио и како је прогласио одлично знамо.

Ових дана наслов у вијестима гласи: крајем априла радоваћемо се обновљеној црногорској државности, каже предсједник.

Без треће неме среће, додали би ми. Нека то буде првог априла оне тамо 2003.

Црногорски бисери

Представник Владе Црне Горе у Америци живи у "ванбрачној заједници" са мушкарцем поријеклом из једне од бивших југословенских република и симболизује на овај начин улазак Црне Горе у развијену демократско-хомосексуалну међународну заједницу.

ПРИЈАТЕЉ СВИХ СРПСКИХ НЕПРИЈАТЕЉА

Дукљански опсенар, србијански зет, и ето загарантованог пута у набеђени и за њега још непрежаљени југоносталгичарски џет-сет. Некада је био најпознатији црногорски либерал у Београду, и поборник црногорске празноглавне цркве, данас на питање: "Како се у том смислу осећате, сем што се осећате на парфем белог лука", несувисло одговара: агностик!

Дакле, лично; а по свом мизерном животном опису припитомљеног гмизавца, још више безлично-Миодраг Вукмановић, али ако ћемо за оне које га познају фришко, може и скраћено Мишко! Зашто тај дрипац, с маштом барона Минхаузена, и са талентом вишеструког понављача "раних радова Маркса и Енгелса", заслужује пажњу јавности? За оне који познају тог скарадног новинарског камелеона, некад и кловна Славка Перовића, а данас Миломира Вукановића, ово је само реторско питање.

Управо су такве невидљиве сподобе и моралне наказе, попут Вукмановића, сондирале терен за разбукутавање идеје о црногорској државности. Рођак Титове комунистичке улизице и дупеувлаке Светозара Вукмановића званог Темпо, наставио је пут његових трновитих богаза, или пут у беспуће, како би то зорно, пластично предочио његов тајни политички идол, аутор "Беспућа повјесне збиљности".

О (темпо)ра, о мора(леш)! Није на одмет да се мало поиграмо лингвистичким феноменом, и кад време није. Једно је сигурно, Миодраг Вукмановић, некадашњи дописник некадашњег Радио Титограда (како и данас воли сентиментално да га крсти), а данас тричави колумниста лихварског "Монитора", све до 1995. године био је потпредседник Либералног савеза Црне Горе, и десна рука Славка Перовића у Београду.

Великих амбиција, а скучених интелектуалних могућности, проседи и већ времешни бонвиван, латио се незавалног посла, да преко стубаца мазохистичког "Монитора", открива некој, примитивној, и како воли рећи "аморфној маси" Србаља, хоризонте западне цивилизације, калвинистичког духа и меркантилистичке провенијенције.

Дакако, дукљански мисионар усред

злочесте му Србије, не би био то што јесте када не би просуо прегришт умовторина, од којих се не бих постидели ни Жика Обретковић или Миша Тумбас. Како колумниста "Монитора" види прошлост, аналогно томе и будућност Црне Горе?

Све је, тврди црмнички Дукљанин записао, и покољењима у аманет оставио, чувени поп Дукљанин. Онда креће лавина доказа, који се граниче са Probatio diabolica: "Ја, поп Дукљанин из Дукље, тј. Црвене Хрватске" Зар? У најверодостојнијем историјском документу о пореклу и настанку испрва римске провинције, а касније словенске наше обимне Дукље, Јован Суботић не елаборира о Дукљи као гранит римокатоличког стабла, а оригинални превод списа попа Дукљанина Суботић је сачинио на старословенском језику и доступан је свима које занима историјска грађа и порекло тобожњег етноса.

Уосталом, етимолошки назив Дукља је изведен из грчког етноима: dioclio, а ова кованица у дословном преводу означава: две извора, што, с обзи-

ром на конфигурацију терена на коме је изникло римско утврђење упућује на логичну хипотезу да је име наденуто да би путника намерника асоцирало на два појма, на изворе Зете и Мораче. (отуда диоцлио, па у римско време и провинција Диоцлициа, или оригинално Диоцлитиа), на чијим обрисима се простире антички град.

Али, дукљански митоман десператски јуриша и даље. Надгробни споменици у средњевјековном граду Стону на Пељешцу, на којима су уклесана имена војника дукљанског краља Бодина и хрватског племства, погинулих у борби против Византије, за Дукљанина Мишка су непобитан доказ о заједничком "подријетлу" два братска народа. Како то у својим повјесним освртима на Дукљу потврђују и Нада Клаић и Фердо Шишић, гласовити хрватски историчари, за Мишка је историјска расправа на ту тему окончана.

Па, ко их онда спречава да се друже, грле и љубе, када нам Мишко, ето фришко, открива, да су Дукљани црвена грана краља Томислава? Ко други него Срби, те проклете Србџе!? Ано домини тог историјског дискурса, а у режији црмничког угурсуза, почиње појавом Саве Немањића. Па, кад се тај пустолов, замонашио, онда је, вели, Вукмановић, под дукљанство, односно црвено хрватство, све поцкло наопако. Разуздани, бахати Сава, 1219. године је присилио свог брата да врати круну папи Иноћентија, а убеђивање је протичало више у знаку аргумената силе, него силе аргумената.

Али, теши се Мишко, није све ишло преко ноћи, па су, рецимо, Ровци и Пипери побегли у загрљају маме Русије и посестрима јој Србије, тек 400-500 година после те фамозне 1219. године, а ка' ће се поврнути у царство римско не зна се. Зна се само да су Которани и Тивћани и онда били мудрији од тада суперевропеизираних горњо-

Данас најпознатији црногорски усташа, Јеврем Брковић, иначе идеолог Миодрага Вукмановића. Фотографија пренета из "Гласа Концла" настала за вријеме боравка Брковића у лијепој његовој НДХ

земаца (јер смо, већ, "сазнали" како су некућ сви били монолитни католици, само им се навукла мрена на очи па никако да просветле ум), па су драговољно предали кључеве града Сави што их је, тврди Миодраг Вукмановић, спасло егзодуса и асимилације.

Тако је, по Вукмановићу, сурови Сава из сажалења, душевног обзира према разбијеном противнику, одлучио да поштеди католичке богомоље у приморју, те и дан данас дон Бранко Сбутега може мирно столовати и обитавати у повјесном граду Котору. Када би дон Сбутега имао бар мало више слуха за вредност и значај археолошких ископина у сјеверу (попут Вукмановићевог пријатеља доконо етнолог Јовановића), могао би том необавијештеном свијету, предочити значај нпр. чувеног барокног монумента, откопаног почетком 1993. године у бли-

зини Пљеваља.

Штета, само јадикuje Вукмановић што дон Сбутега нема у себи дух средњовековног католичког мисионара Крижанића, коме није било тешко да се смуца и потуца до украјинских тундри у својој епохалној мисији. "Овако", сетно ће у кругу својих интимуса Мишко, "тај заведени и заблудели народ је у кандама српског митомана Чека Дачевића и његове братије који тамане несрећне Бошњаке на северу, тако брзо да ни Омер Сијарић у својим "брзопотезним" романима, писаним онако, из прве, па одмах у аутографу, не би могао дочарати".

И све би то Вукмановић Србима могао опростити, али никако и зилоте где им место није. Коју паству то окупља српски патријарх Павле у цркви светог Трипуна у Котору, и шта тражи, додао би његов идеолошки сабрат Ми-

хаило Радоичић Србин у Влашкој цркви на Цетињу? Јер, прозелитизам је, по овом доследном конвертиту, скришеном под плашт фингираног агностицизма, иманентна само цркви светог Петра у Риму.

Следећи учење светог Мишка Аквинског, долазимо до једине могуће конклузије. Харање и разарање православних светиња није и не може бити грех, јер је, по Вукмановићу, још оне фаталне 1219. године Сава Немањић, увео Србима санкције, много пре Била Клинтон и његових европских трабаната. Како укинути тај невидљиви опасач вишевековних санкција? Пако, и кад не искапите на екс "Синалко".

Укидањем аутодеструкције и ирационалног садомазохизма, а то је, кад се преведу метафоре Дукљанина из Црмнице, одрицање од "шизме" и повратак римокатолицизму. Дакле, самонегацијом до афирмације! Он, који је у својој сопственој болесној имагинацији давно апсолвирао значење кризме и кризме, може своје импресивне опсервације да сведе у једној бизарној реченици.

"Ово је вријеме побједи вриједности западне цивилизације". А, западна цивилизација показала је, по Вукмановићу, узвишеност свога постојања на бедемима Дубровника и Вуковара на микро плану, јуче, а сутра ће то учинити и на макро плану, не трпећи у недоглед сопствено понижење пред иноверјем зарад гесла *sustineed abstine!* (издржи и уздржи се!). Колико видимо и чујемо Џорџ Буш млађи је следио датинску максиму, док јој није истекло време маркетиншке употребе, а онда се препустио нагонима источњачког система талиона и композиције. Али, зар и то језгровито не доказује како је Америка по свом менталном склопу симбиоза источних и западних мера вредности.

Ту амбивалентност духа, или пре би се могло рећи макрјавелистичког злодуха у себи носе и њени патронати по Европи, независно од тога да ли се потписују као Кристијан Аманпур, Карл Густав Штрем, Јохан Рајсмилер или Миодраг Вукмановић.

Онтолошки, односно суштствено, сви они беже и од сопственог *altro ego*. Јер, иако руковођен у свом извитопереном поимању истине, водилом која средство оправдава циљем који се жели постићи, ни Вукмановић ни њему слични фугитивуси (у римско време бегунци из затвора, од латинског *фугитре-бежати*, а данас у ширем смислу духовни преобраћеници), не могу побећи од себе самих.

Зато је животни усуд овог грешника огроман, а димензије несагледиве. Ожењен Српкињом из околине Београда, па још нимало благонаклоном

његовим дукљанским егзибицијама усред омражене Србије, Вукмановић мора бити додатно подељена личност. Младалачки синдром њему омиљеног југословенства навео га је и са мешањем крви са оном, њему тако уклетом, србијанском.

Отуда му је Љепосава само опомена да се понекад присети изреке: Питаће старост, где ти је била младост? А, младост му је, еклатантно се види, бар некада била под окриљем српства, из кога се добровољно екскомуницирао, зарад "Мониторингов" новца из фондације Берџа Шороша (или Џорџа Сороса, како воли себе да крсти покондирени мађарски Јевреј).

Какав је онда проблем Мишку да у својим скарадним коментарима у "Монитору" ламентира над судбином срушеног дворца и музеја барона Елца у Вуковару, дубровачким Страдуном, фочанском Алаца цамијом, сарајевском Баш-чаршијом или мостарским Старим мостом, или, пак, над судбином тог несхваћеног "Миротворца" интерпланетарних размера попут Ибрахима Ругове, и симпатичног "герилца" Хашима Тачија, а шлаг на торти је глорификовање Атифа Дукаковића, "легендарног" муслиманског команданта петог корпуса Армије БиХ.

Кад је из неког далеког центра моћи и размишљања срочено да на босанскохерцеговачком фронту не ваљају ни православци (то је, већ, евергрин), али ни католици, одједном и чувени кољачи из западне Херцеговине добијају у виртуелној стварности Миодрага Вукмановића, пежоративан назив: "аграрни фашисти", јер се тако ваља рећи, тако је речено одозго, из базе, како би рекли његови сељаци у родној вукојебини. Кад може, уосталом, и Беба Џаковић у црногорској скупштини да поручи народу како је јуче осванула као Југословенка и Српкиња, јер је тако "било речено" (а рекао је, наравно, Миломир Букановић), а омркла као Црногорка, зашто тај salto mortale не би себи приуштио и Миодраг Вукмановић?

Ако су у његовој визији православци увек негативци, католици на превацитању, јер је упутно, и по Вукмановићу да кидаше само на шизматике, али никако на муслимане Бошњаке, где је одједном после Бин Ладеновог рекетирања Менхетна пресахла глад за туфахијама и тулумбама?

Откуд сад, из пера тог плаћеника и преваранта, одијум према до јуче омиљеним исламистима? Питање је тешко само за оне, који, као и Вукмановић имају уграђен мозак-елиминатор за дневно политичку употребу. Синтагма индијанских племена да је дефиниција добра и зла, детерминисана животним примерима, како је појам до-

бра везан за добро организовану пљачку и паљевину суседног племена, а појам зла је кад се нама потрефи да због неопрезности то исто учини суседно племе, дала му је за повод да у свом планктонском мозгу изведе животни кредо саткан од величаја превара и лаж, а све зарад лихварских Јудиних шкуда чијем зову, ни већи духовни капацитети од његовог минорног, можда не би одолели.

Како категорију морала развлачи као ластип по питању права читавих народа и вера, еклатантно нам сведоче горе наведени примери. Да антологија бешчашћа буде комплетирана, може да послужи као илустрација и индивидуални чин ограђивања и грађења од некадашњег партијског лидера, ризничара Славка Перовића.

Народ каже, како одртавела рага ником није драга, па се вечити подвижник (можда у пројекцији сопствене бурне маште и будући црногорски амбасадор у Београду!), брже боље приволео и благоизволео у царству Миломира Букановића, док овоме пред очи није блеснула зелена чоја Монтенегра. Башкари се и лешкари у Београду, али не и са Београђанима, хтео би Црну Гору, али са фантомским дукљанским плесом.

И лично пријатељство са прашкоцетињским ризничарем, имало је свој рок употребе, као и политичка уверења. "Превлака је хрватска"! Урлао би он и на конгресу либерала, док је то било курентно и политички исплативо, па макар и у колицији са тадашњим погледима само чланства либералног савеза по том питању. Данас се, можда, опет у име тренутне политичке правверности и преживљавања у еко-систему, труди да заборави и дане пријатељства и сарадње са Јурицом Радићем (министром за етничко и чишћење Хрватске), Љерком Минтас Ходак (која је на Туђмановој самрти добила напугак

да организује изборе у Хрватској и преузме странку). Хрвојем Шаринићем, Никицом Валентићем и Матом Гранћем.

Крлеже се једино није одрекао, нити ће икада избацити из срца веселог Загореца, чији су се преци доселили тамо са Охридског језера! (Историја Југославије-Владимир Дедијер!), а поготово Миркедове омиљене сентенце: "Рат је готов, Аустроугарске више нема, а тко је добио рат? Ови бедисти неотесани простаци, што по цјели бо-говетни дан жваћу чешњак и испијају гемишг.

И што је најгоре, та посрнула Европа им вјерује, док воњају и заударују по београдским крчметинама". (Анатолије Тодоровић, пензионисани професор још 1957. године је пронашао у историјском архиву ову легендарну мисао македонског Загореца Миркеца Крлеже чији лик и недела и данас са шјететом помиње морална сплачина Вукмановић).

Рафална паљба са прозора београдских балкона у зиму 1982. године је по овом језуиту агностицистичког правца, били знак варварства и бестијалног антагонизма према људској и "моралној громади" какав је био Крлежа, или рецимо, његова претеча Јосип Јурај Шпромајер, ђаковачки бискуп надалеко чувени борац за унијаћење православца под велом југословенства, чак и под илирским префиксом.

Миодраг Вукмановић јаше и даље. Човек без моралних скрупула, који се кроз читав живот провлачио, као пас кроз кишу, пактирајући са црним ђаволом ако му је то тренутно корисно, па и са организованим криминалцима и фиктивним аутомеханичарима у Београду, заборавио је само на једно.

Свако у животу може како хоће, али не може нико докле би хтео!

Драган Илић

БЈЕЖАЊЕ ОД СРПСТВА

Пошто је прије двије деценије "докторирао" без факултетске припреме и спреме, нико му незна тезу, ни сам је не зна, дограјао је из Загреба са пургерском титуларијом доктора знаности и умјетности, што је служило за поспрдице озбиљним научницима

Име љуге болести, у чијој су вруници натоврљане књижурице: "Одакле су дошли преци Црногораца", "Кратка илустрована историја црногорског народа", "Црна Гора и Душаново царство", "Краљевина Војисављевића - најстарија црногорска држава", "Битка на Вучјем долу", "Велика завјера против Црне Горе" и "Саздање Цетиња", штампане од 1984. до данас, је србомрзија запослена кривотворењем историје Његошевог српског племена.

Тај безлијечни боник је самозваник историокле Радослав Ротковић, који себе зове историографиом само пред неуким тевабијом, пошто озбиљни историографи знају какав је он "реконструктор црногорске прошлости". Знано је да је Ротковић безлијечни скрибодман, који се за вријеме кардељевско казива пред географима да је социолог, пред социолозима да је новинар, пред новинарима да је историчар, пред историчарима да је филозоф, (што и јесте у правом преводу ријечи филозоф, која значи љубитељ мрака: фило-љубав, зофус-мрак; јер он није философ, љубитељ мудрости: фило-љубав, софија-мудрост), а пред филозофима се представљао да је књижевник.

У социјализму је неколико година важио за главног црногорског филмаџију, у заметку црногорске филмокрације. Ни сам историокле вајни не зна тачно своју струку да именује. Сваки фалсификатор нашег смутног времена је за њега аматер по дрскости и по амбициозности да мути све што је бистро у историји Његошевог људства.

Велика је библиографија Ротковићевих кривотворина. Пошто је прије двије деценије "докторирао" без факултетске припреме и спреме, нико му не зна тезу, ни сам је не зна, дограјао је из Загреба са пургерском титуларијом доктора знаности и умјетности, што је служило за поспрдице озбиљним науч-

ницима. Причао ми је професор др. Иво Франгеш о скандалу у Загребу око докторирања Ротковићевог, кад се испоставило да сваштокле нема ни пристојну диплому средње школе, а о факултетској дипломи и да не говоримо, те како су се у тој србофилској загребачкој дружини довели да му омогуће докторирање, уз коментар: "Нека га, ваљаће он, нека уноси збуну у науку и лажиписањем да иритира београдске научнике. Та шта је за нас Црна Гора до балканска Уганда".

И тако је наш докторокле за свашто започео по Црној Гори да хара и да кривотвори све до чега се докопа, а све то у свом злопочинству називајући еуфемистички "реконструкцијом црногорске прошлости". Никако да се самоупита црногорски кривотворац свега о чему шкраба ко је он и ко му је дао задужење да баш он конструише и реконструише црногорску прошлост. Умислио је наш историкле како на њега само чека "црногорска прошлост" да је он "реконструише", па кривотвори све што је озбиљна наука претресла и избистрила.

Кривотворац је убиједио парајлије у Црној Гори да му кредитирају његове фалсификације и да публикују поруку и бруку његове науке. Његове књижевине о долазећим годинама ће само да збуњују нове нараштаје и да их одвраћају од књига озбиљних историчара: др Новице Ракочевића, др Димитрија Вујовића, др Јована Бојовића, др Ђока Пејовића, др Новака Ражнатовића, др Зорана Лакића, др Миомира Дашића, др Влада Стругара, др Веселина Ђуретића, др Славенка Терзића и свих озбиљних истраживача који се баве озбиљно науком и без огтерећења политиканством и србофренијом.

Данас, на велику невољу нашу, имамо у Црној Гори више самозваних историка и лажинаучника него овнова, а дукљанских академика више него кокошака. Ротковић је барјактар пред свим црногорским лажним историцима. Тог штеточину озбиљна држава би давно упутила на принудни физички рад и осудила га за лажно представљање и кривотворства у науци.

Довољно је прочитати наслове његових књижевина и одмах по самим насловима наслутити који је чово њихов аутор и коме су његове скрибуније намијењене. Кад сам прочитао у неком књижарином излогу наслов књижевине: "Одакле су дошли преци Црногораца" (1995), насмејао сам се од чуда,

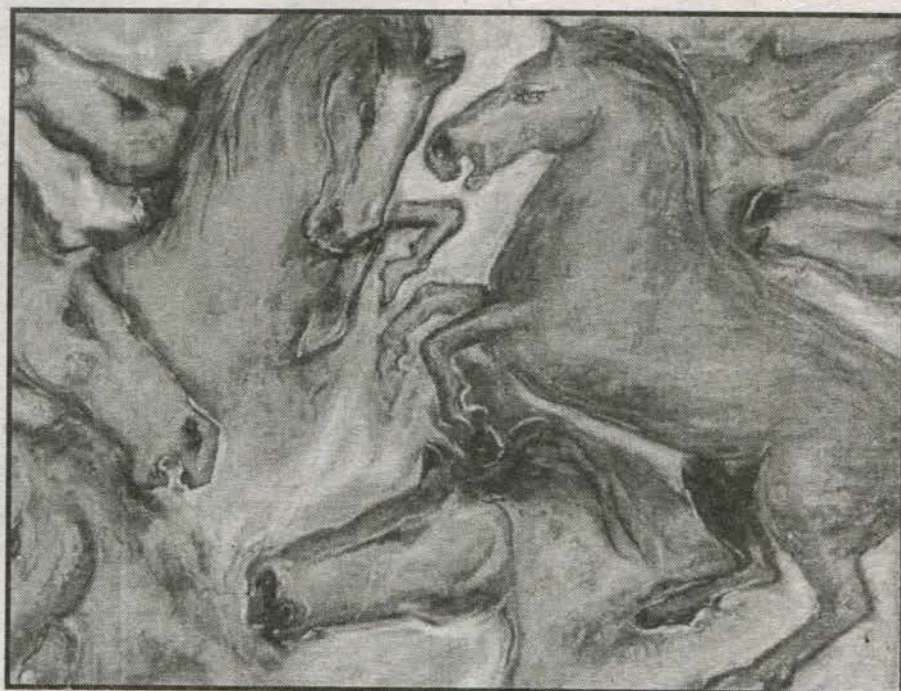
знајући добро да свака породица историјска по Црној Гори и по брдима зна добро своје српско поријекло, именујући претке до петнаест пасова натраг, а наш вајни историкац и црногорски поријеклар Ротковић пуноустице тракће како он зна "одакле су дошли преци Црногораца"!?

Нема на планети Скандалузије са сличним скандалистом и циркусистом. Ротковићеве скрибуније су јадне реплике озбиљним научницима: историчарима, етнографима, лингвистима, чија су истраживања озбиљна и научно поткријепљена доказима, а наш вајни историкац само тражи да му неко вјерује, на његове маштарије ђетињасте озбиљно да гледа и да га још ловоришемо и похвале му говоришемо.

Свака породица у Црној Гори зна своје претке, само наш историкац никако да у свом истраживачком архолоштву открије име свога ђеда, па да саопшти своје откриће, уз помоћ бабе, у чијој униформи је дошао његов ђед у Црну Гору и којим ћесарским послом, те како је у окупатријској доколици домородници оћкастој наградио родоначелника Ротковићевог, ком је мртвом нацубао црногорску капу на мртву главу, иако исти никада у животу није ставио такву капу.

Ротковићеве доморске маштарије по Црној Гори изазивају само згражање и поспријце. Његово забадање туђег трња у пете Црногорцима и Брђанима треба да буде не само презрено уз јавну поруку него и уз јавне осуде. Његов научни досек је само достојан титуларије дукљанског академика или уличарског блебетала, могућег само у нашем смутном и мозгомлатном злодобу.

Момир Војводић

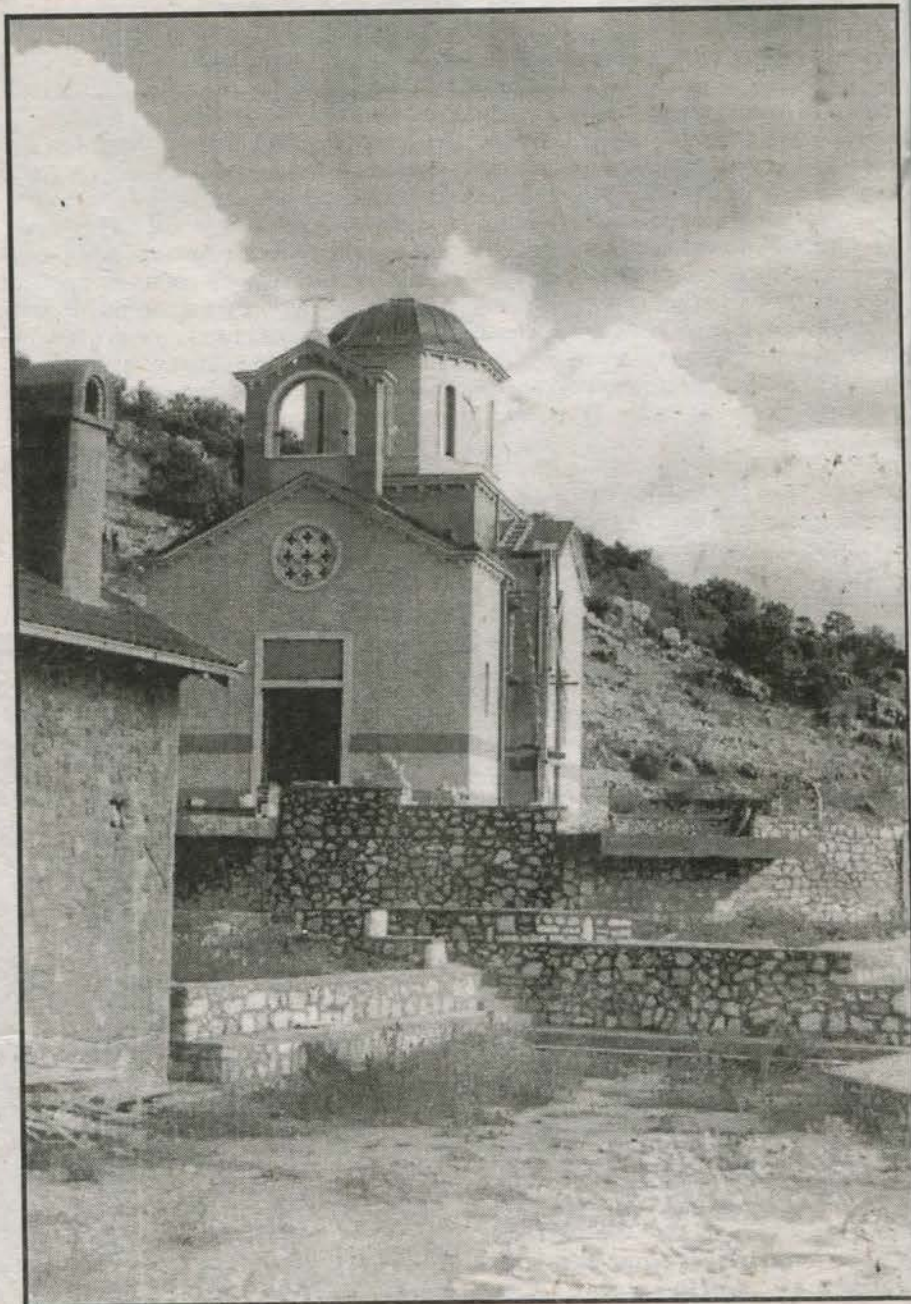

ВИЈЕК И ПО НАДАЊА

Братство Кадића требало је након Тодоровог убиства, књаза Данила у Котору, да буде уништено. Након што је Тодор Кадић спрао љагу са образа породице, убио књаза и жртвовао себе. Прије 141 годину Петровићи организовали покољ Кадића. У Кадића Боану није остао камен на камену, али су Кадићи преживјели за разлику од Петровића. Данас Срби, Бјелопавлићи, Кадићи обнављају своје село и полако се враћају у прошлост са чврстом вјером у будућност

Прилазећи тога дана Бобану Кадићу у срцу Бјелопавлићке равнице, размишљао сам о неком давном прошлом времену, жељан да ту на лицу мјеста, на рушевинама једне велике људске трагедије и безумља дочарам себи то давно прошло вријеме. Покушао сам да замислим тај први август 1860. године, ноћ велике људске патње, освете ради освете. Покушавам да вијек и по прошлог времена од те несрећне ноћи сагледам у једном једином тренутку питајући се: да ли је могуће да људско безумље нема граница.

Дочекала ме нека, на свој начин, нестварна тишина. Чак ни вјетра, иако је касна јесен. Док Бјелопавлићком равницом шлове паперјасти облаци, за ово доба године сунце грије као и да није позна јесен. Испред мене се као на платну показује велики плато, обрастао шумом. Некадашње оранице и разрушена кућишта скривени у зеленилу, као да су срасли са земљом. Ту и тамо обриси кућишта, ограда њива. А више платоа, при стрмим странама нестварна слика: као да је велика бијела лађа пристала уз обалу. Величанствен приказ за око и душу. Улазим у то светишће у којем ме дочекује тишина, тишина која је трајала 141 годину. Велељепна црква помирења посвећена Светом Димитрију изникла из камена, витких линија, дочекује ме неком топлином. Дјелује складно. У њеном подножју амфитеатар са позорницом за око 450 мјеста. Кућа за сретање, као и парохиски дом заједно са црквом чине јединствену цјелину. Све је урађено на темељима старих зидина, осим цркве, које до сада није било. Ходам у тишини. Као да ме страх да тај нестварни мир не пореметим. Све је складно, са пуно маште урађено. Сваки камен је нашао своје мјесто. Оно што највише пљигени то је што су темељи свему из-

ворно остали онакви какви су били прије тога несрећног августа 1860. године.

Мој домаћин, Војислав Кадић, прича нам о иницијативи која је протекла од мјештана села Вучице, Богетића, Вулековића, Бобичића и осталих, о повратку Кадића на стара огњишта. Ка-

дићима није требало много времена да се договоре. Окупили су се 5. марта 1999. године. Дошли су из свих крајева гдје њихови потомци живе. Истина да многи од њих данас живе под другим презименима, али сви знају за своје право презиме. Били су на том скупу и

Кадићи-Нишавићи, Кљајићи, Пешићи, Минићи. Скупили се ту на Кадића Бовану, на огњиштима својих предака да се никада не раставе. Ту пред црквом Св. Димитрија, пред црквом помирења. Били су ту и Павловићи са југа Србије, потомци Кадића који дадоше немјерљиви допринос и уложише највише труда и средстава. И кад све буде готово, а планирају још доста тога да ураде, Кадићи ће, после голготе од прије пола вијека, када су у мрклој ноћи бежећи од огња и ножа преко пиперских и ровачких планина, морачких висова, удахнути нови живот Кадића Бовану. Имаће гдје да сачекају госта и путника намјерника. Спремају се да поруше домове, да се послје 141 године зачује вјесели дечији смијех, да се огњишта поново потпале.

Сигурни смо да ће то урадити. Враћајући се од Бобана Кадића пратила ме нека чудна слика. Покушавао сам да се сјетим гдје сам ту слику раније видио. Окренух се да још једном очи напуним том љепотом створеном људском руком и срцем. Схватио сам. Слика коју сам видио била је у ствари јава. Изнад Бобана Кадића, Бијели Анђео из Милешеве, раширио крила, да послје вијека и по одмори на овој светој земљи.

И никада више да не оде.

Срећан вам повратак Кадићи.

Славко Влаховић

ВОЈО ЂУКАНОВИЋ

Председник Управног одбора Алуминијумског комбината Војин Ђукановић, освојио је епитет највеће црногорске аветиње за новембар 2001. године изјавом да "струје нема због тога што су неки људи из Црне Горе подржавали Милошевића".

Војо, к'о Војо, оптужио је и комплетну "опозицију" око истог проблема, јер је Црна Гора потпуно у мраку.

Друг Војо не зна да је Црна Гора у дебелом мраку управо због њега и таквих, па и оног првог Ђукановића. Иначе, друг Војо у својој луксузној вили има и агрегат. Како и не би, кад друг Војо прима припадности као председник Управног одбора комбината вјеровали или не – 5.000 ДЕМ!

Док год Црна Гора буде плаћала овим "интелектуалцима" овакве новце, биће у најцрњем мраку.?

ВОЈО ЂУКАНОВИЋ

Несташица због клима уређаја

Члан Управног одбора ЕПЦГ Војо Ђукановић изјавио је да су последњих недељу дана потрошњу смањили велики потрошачи, попут Комбината алуминијума, чијег је Управног одбора председник, али да грађани троше више него раније.

– Нико не помиње да су далеководне везе са Западном Европом покидане због политике двије, три странке које су увијек радиле а и сада раде против Црне Горе. То су они људи који су подржавали Милошевића и његове будалаштине а и сада сплеткаре по Црној Гори – увјерен је Ђукановић. Ђукановић негира одговорност Комбината алуминијума за тешке електроенергетске прилике и тврди да су потрошњу електричне енергије у љетњим мјесецима повећали клима уређаји, а у зимском периоду системи централног гријања које „по кућама уграђују на дивље“.

ЕПЦГ ИНСИСТИРА ДА ДРЖАВА ТРАЖИ МЕЂУНАРОДНУ ПОМОЋ

Рестрикције
остају,
кривац
опозиција

Војин Ђукановић:

СРБИДОСИ ВЛАСНИ И ХАШКИ ТРИБУНАЛ

А ја не бих у Хашки затвор Шевенинген послао ни јазавца, ни кокота који пјева увече мјесто зором, а камоли да бих послао или дао човјека, још Србина, не бих Хашком суду дао ни Тачија, ни Ђукановића, ни Ђинђића, већ бих само показао хашкој караконџули Карли дел Понте господина Батића и казао јој да ће Бог учинити да изгледа као Батић ако и даље буде демонизовала Србе и ловила их по Балкану и Европи да им суди само зато што су Срби

Остатак остатка отаџбине српске, назване СР Југославија – још нема обавезујући правни акт за сарадњу са Хашким трибуналом, али чујемо једну српску дружину која кликује из свих мегафона, да их чују и у Хагу и у Бијелог кући, како треба да властодрже у СР Југославији у затвор Шевенинген уловљене Србе, углавном одважне борце за опстанак српског народа у Далмацији, Хрватској, Словенији, Барањи, Босни, Херцеговини, Косову и Метохији, да будемо у вољи тужиоцима Хашког трибунала, образлажући то слуганство да је оно "у нашем интересу", "интересу владавине права", "интересу нормализовања односа са суседима", те "што се тиче међународног права и Хашког трибунала", да је "статутом одређена обавеза држава чланица Уједињених нација да сарађују", иако за сарадњу са том наказном институцијом СР Југославија нема ни један пропис. Та сорта Срба која кликује да је сарадња наше отаџбине са Хашким трибуналом у српском интересу ради тобожње борбе противу манипулација да су "Срби оптужени за злочине", данас је на власти у Србији, а у Црној Гори је већ одавно, прије 6. октобра 2000. године, и ту "мировњачку" и "интернационалистичку" булументу познајем поодавно, пошто је то она дружина која је носила штафете Ироду бријунском, опслуживала ушима највише компартијске комитете, уживала подобљачке благодети социјализма, лењствујући кусала синекуре режимске, па се брзо обукла у хаље демократије чим је пао Берлински зид и чим је почео распад лешине у Кремљу балсамоване да не убазди планету. Данас та држава кумровачких брозона и кардељона, окупљена и повезана гужњим пријевима у ДОС-у, проповиједа покорност пред Хашким трибуналом,

погрљеност пред свим куририма Бијеле куће, а то су најчешће Јудео-Амери, експерти лихварске интернационале, сподобе клуба Холбруковог, Соланиног, Робертсоновог или Олбрајтове, а све зарад покорног уласка у Европу. Таква кокодакања европских кокота и кокошка по српским дипломатским буњацама су нам већ заглашила уши. Пуна су уста сличних млатикурања лидера ДОС-а и њихових телала.

Та сорта Срба погрљеника пред туђином зове се одавно код Срба слободара: рајинци, потурковићи, стамболије или дими-ефендије. У вишневјековном ропству Срба под султанима створен је рајински менталитет, а то су рајинци који погурени иду, нарочито кад сусретну иког од турске власти. Ти погурени рајинци су се тешко усправљали. Дими-ефендије су у турском земану помагали ревносном службом турским властима да лакше управљају тимарима и да лакше лове сумњиве јатаке хајдука. За то су од субаша добијали пешкеше. Њих су Срби звали још и по-

турковићима и стамболићима. Тако покорно погурене Србе тешко су усправљали у годинама дизања Срба из мртвих и удахњивања живота српској души, како Карађорђе, тако и Милош, јер су и Петровић и Обреновић усправљали рају и од погрљене раје стварали усправне витезове славних бојева на Мирашу, на Иванковцу, Варварину, Београду, Делиграду, Неготину, Чегру и свим војиштима Карађорђевог и Милошевог Србије. Није лако усправити једном погрљен и покоран рајинлук. И данас се тешко пред туђином усправља велики дио српског рајинског милета. То су Ђинђићи, Батићи, Михајловићи, Драшковићи, Коштунице Лабуси, (уколико је Лабус Србин а не Чивут), љути антиподи Србима хајдучког и слободарског менталитета, који се боре за српски државни суверенитет и за српски национални менталитет, и који се не губе пред душманима и не љубакају руке и скуте српским крвницима, што чини рајинског менталитета српски несојлук. Усправни дио срп-

ПРОКЛЕТ БИО КО ЗАБОРАВИ!

Натпис на грбу Ослободилачке Армије Крајине

ског народа се стиђи од понашања лидера ДОС-а пред страним туторима. Вук Драшковић је у Берлину јавно љубио и слинавио руку кољачице српске дјече караконцуле Медлин Олбрајт, те је тако застидио свакога свога, а у својој понизности Ђинђић милује пудлице евро-америчких српских целата, све мислићи да ће им се умилити и неку цркавицу добити за понизност, а душмани обећавају Србима само сузе, рикше, ропство и понизност. У Чикагу је студентима Медлин Олбрајт рекла 6. априла 1999. године: "Одлучићемо Србе од ријечи суверенитет и од традиционалне љубави према Русији!" Ричард Холбрук је рекао за Србе у својој књизи о Републици Српској да су "народ говнарских убица", "Срби – народ говнарских убица". За ту срамну етикету га је у Њујорк тајмсу добро укорио хуманиста и савјест права из америчке хемисфере Наом Чомски.

Елем, чиниш, оволико, само најљући наивковићи могу да говоре како је српско питање интернационализовано само зато што се српска памет заглавила на питању опстанка СФРЈ, која је давно разваљена, још на Бријунима 1974. године, усвајањем Брозовог Устава бријунскога, који је и урезао шавове на мапи СФРЈ, по којој има да се растури Брозославија чим то аминују Ватикан и орлајтиште Пентагон. Пентагон кроји мапе свијета, бира предсједнике свих великих и занимљивих за Пента-

гон држава и државица. Пентагон-петокраку носили су Брозови качкеташки у социјалистичким деценијама затирања националне свијести српског народа, а данас, ево, то чине покорници стратезима српске несреће проповједајући интернационализам, мондијализам и МЕЛТИНГ ПОТ, стварајући од Срба сиву потрошачку масу. Евро-амерички стратези разуре српског национа вјешто регрутују и у Србији и у Црној Гори своје поданике, орне да изнутра као црви јабуку разарају српско јединство и суверенитет, кликујући "мултиетничком" друштву и моделима које потура Бијела кућа по планети свим народићима које жели да збрише из суверених народа. Српски изроди, евро-амерички вазали, данас кликују са свих режимских кликтофона како је сарадња са Хашким трибуналом, што значи свакодневни лов на српске јунаке, како бисмо тобоже сазнали шта се све збило на рушевинама СФРЈ!? Знак чуђења је иза таквог чуда мало! Ко то све у српском роду оптуженом за геноцидни народ, каква је завјера противу Срба створена још кад је Карађорђе ослобађао и будио из рајинског дрјемежа српско витештво. ДОС-ови дипломати тужни проповједају љубљење стопа Карли дел Понте, која параноично повећава списак Срба за затвор Шевенинген, а у Загребу, хрватски министар унутрашњих послова расписује потјерницу за 1.500 Срба и хвали се да

су већ 70 ухапсили. Дакле, Срби ће тамновати у Шевенингену хашком или тјурама хрватским, јер је изгледа мало један Хашки трибунал, па сад оснивају САД и у Загребу још један Нирнберг за Србе. Само наивковићи вјерују да је Хашки трибунал смишљен да смири у балканским вилајетима злопочинства, јер је та срамна суданија смишљена кад и Бријунски Брозов Устав – мина под СФРЈ – пошто су српски душмани добро протресли паклени план разуре српске државне језгре, а то је Србија последикумановска, када је заокружена српска историјска државна језгра, око које треба да се окупе остали етнички крајеви српски, те да тако једном буде ријешено српско питање, без кога неће на Балкану никада бити мира ни реда.

"Хаг нам је потребан зато што нема услова да се пред националним судовима утврди одговорност оних који су били на високим функцијама", кажу ДОС-ови мозгићи! Дакле, Хаг је потребан ДОС-у да склони Слободана Милошевића, који им смета као и свима од којих је бранио Косово и Метохију, суверенитет СРЈ и српски национ. Хаг је, дакле, потребан и српским мондијалистима и интернационалистима и њиховим кредиторима и газдама да спакују у хашке самице све јаке Србе: Караџића, Младића, Крајишника, Милошевића, Шешеља и све опрте националне борце за српско опстанство, како бише они задовољек слушали своје газде и служили туђину као оводобне дими-ефендије, потурковићи и стамболићи, уз чију су помоћ у турском земану лакше владале баше и субаше. У турском земану постојао је у Азији страшни Шам и Шира, позната и опјевана азачка тамница, у којој су тамновали славни Срби, сустопници Краљевића Марка, а данас му је замјена Хашки трибунал и његово проклето Лијевно и у њему бијела кула затворска, злогласни Шевенинген. Па ће они Срби убудуће да уздишу не као досад "аг мени!", него "Хаг мени"! А ја не бих у Хашки затвор Шевенинген послао ни јававца, ни коката који пјева увече мјесто зором, а камоли да бих послао или дао човјека, још Србина, не бих Хашком суду дао ни Тачија, ни Ђукановића, ни Ђинђића, већ бих само показао хашкој караконцули Карли дел Понте господина Батића и казао јој да ће Бог учинити да изгледа као Батић ако и даље буде демонизовала Србе и ловила их по Балкану и Европи да им суди само зато што су Срби и што неће да постану само сиви потрошачи, балкански кули, без имена и без историје, него се боре да буду буна међу народима. "О, Србијо, буно међу народима!"

Момир Војводић

ХОРСКО ОБЛАГИВАЊЕ ПЕТРОВИЋА-ЊЕГОША

О квази-научном скупу поводом стопедесетогодишњице смрти Његошеве у организацији ЦАНУ и Подгоричког универзитета, а под пендреком диктатора Црне Горе Мила Ђукановића, који је уводни говор "Усправна Црна Гора последња је порука Петровића" солио мозгове не само својих "академика", него чак и оних научника који су се каменили слушајући несувислице о Петровићима-Његошима на овом изврталишту историје Петровића наглавачке и облагивањем династије која је српству дала у 18. и 19. вијеку славне владаре, свеце и пјеснике

Садашњи црногорски режим не преза ни од удара на свеце и великане који су симболи и украси Црне Горе и њене славне вишевијековне борбе за опстанак, ослобођење и уједињење српског народа. Да је све свето и велико изложено удару и вулгаризацији, политикантском загађивању, најбоље показује скоро одржни квази-научни скуп у Подгорици поводом стопедесетогодишњице смрти Његошеве, у организацији тужне ЦАНУ и једног Црногорског универзитета, који се неколико дана забављао претресањем кости владика и господара Петровића Његоша, као и владавином књаза Данила и књаза и краља Николе, упињући се да "научно" докажу како су сви Петровићи - Његоши двјеста и више година припремили широку паду кумровачком марксисти и кардељологу Милу Ђукановићу, посткомунистичком диктатору, да од Црне Горе, пијемонтске луче уједињења српства - начини анти-српску камену писту и кретарицу НАТО алијансе и у своју ОФ ШОР ЗОНУ, трговиште америчким цигаретама и сваком шверцерском робом, на коју ће да лијепи ликове владара Његоша.

Тај тобожњи научни скуп, амбициозно организован и галантно кредитиран од црногорског тренутног режима, имао је основни циљ у свој својој халабуци да надгалами науку, да историчари аматери са режимског микрофона и блебетофона надгаламе праве историчаре и у свом дукљанском стилу надблебећу свакога ко истински познаје дух владарски владара из народне династије Петровића-Његоша.

На том у сваком погледу насилничком окупу, који је отворио диктатор Мило Ђукановић, чељаде једног образовног нивоа и кумровачко-маркси-

стичког вокабулара, који ипак не прелази стотинак ријечи, најгрлатији и најзајатуренији су били "дукљански академици", чељад која су сама пред собом докторирала највише на тези "Утицај Титове мисли на развитак самоуправљања у свијету", а који су научници онолико колико су зечеви астрономи, за које је научно оно што они желе и што у њихове мозгиће силпљиве може да стане.

Дукљанске академике не занима досег науке ни научни извори, нити ауторитативна ријеч науке, ни тестаменти владара Петровића, ни врховна и гномска мисао Светога Петра Цетињскога и Владике Рада, њих занима само да одбране своје политикантске глупости и да се подвуку режимским пустоглавцима под трпезе. Такве погрбице Његош у "Горском вијенцу" опјевава као "подтрпезне курве", зато данас "дукљански академици", којих имамо у Црној Гори више него кокошака,

гласно кокодачу како је "Горски вијенац" само "осредња лектира" и "гусларска пјеснарица".

Сваком Црногорцу и Брђанину, а и свим словесним чељадима, од стида су пламтјеле уши слушајући тенезгања "академика" кроја Мијата Шупковића, др. Радослава Ротковића, "реконструктора црногорске повјеснице", те разних Шерпа Растодера, Никчевића и прочијх пустоглавића о Црној Гори и њеним владикама и господарима, пошто су брбљали којештарије, какве не бише ни луда ћеца лудој ћеци говорила, махом полтронски поведени уводном бљузгаријом диктатора свога, мистер и шок Мила Ђукановића, који вазда у својим говораницјама говори о у његовом визиру "усправној" или "кичменој" Црној Гори, убијеђен да је само он усправио и окичменио Црну Гору, иако је он погурио по шверцерским хошковима и раскрсницама Црногорце, који продају његове америчке цига-

рете да се сами прехране.

Квази-нучном скупу диктатор Мило је издиктирао његову сепаратистичку смјерницу: "Петровићи су нам оставили државу и наш је задатак да је чувамо" и "Усправна Црна Гора последња је порука Петровића"! Из овог чуда и чудила знак чуђења је мало! Само особе у тмуши инфериорности могу овако јадне мисли да склепају и наклапају.

Кардељологу Милу Ђукановићу се чини, привиђа и причуја да су Петровићи били духовни кепеци као што је он, инфериорци кукавни, па да су имали сличне примисли и да су говорили о Миловој "усправности" Црне Горе, која је била узлетница слободарска, усправница пред душманима, иако су многи поданици скоро бауљали пред господарима, нарочито и најнузавије пред књазом Данилом, званим Зеко Мали, а пред књазом и краљем Николом I Петровићем Његошем, који су били прави сатрапи, но силни државници и борци за уједињење васкодиког српства.

Галамције на том скупу својим галамама су ућуккивали научнике који су били згранути слушајући "дукљанске академике" како вулгаризују суштину и дух владарства Петровића Његоша. Сви духовни и световни владари династије Петровића Његоша сачували су уједињење српства, и не само Срба него и свих јужнословјанских народа.

Први је Његош срочио и записао име будуће државе јужнословјанске **Југославија**, назначивши да је његов драмски спјев "Лажни цар Шћепан Мали" печатан у Југославији.

Зар је могао и слутити Његош, намучен да сачува на ловћенском донесенију слободно српско племе, "над свим племенима", од султанских, ћесарских и дуждевских измећара, да ће крајем двадесетог вијека и почетком трећег хришћанског миленијума Црну Гору, остатак остатака њен, нудити туђину и душманима за ловиште, а то чини управо садашњи предсједник Црне Горе мистер Мило Ђукановић, вазал НАТО алијансе, усмјеривач ракета и бомби евро-америчких на српске мете у Косовском рату од 24. марта до 15. јуна 1999. године, што су опјевале и српске гусле: "От кад роди баксузница мајка, (Потурицу Црнојевић Станка.) Није црњег издајце било, (Него што је Ђукановић Мило" или "Зове Мила Медлин Олбрајт стара.) Отаџбину издај, биће пара!"

Ово што данас чини црногорски режим и њен први бумбашир Мило, то је иста она издаја коју је Његош опјевао у својој знаној пјесми "Кула Ђуришића", у којој је дао именик ондашњих издајника и удворника паши скадарском,

код ког су трачали издајници Црне Горе и брда док је Његош боравио у светој Русији 1836. године. Ондашњи издајници су и јунаци у односу на данашње издајнике у кули Ђукановића.

Опјеваће српске гусле и издајничку кулу Ђукановића као и кулу Ђуришића. Данас Мило и његова камарила туђину распродана и одана прави од Црне Горе трафику и каравилајет најлућег мафијашлука у Европи и у свијету, зар је то његова чувена "усправна Црна Гора"!!?

Садашњи црногорски властодршци кликују како је Црна Гора сва мултиетничка, мултиконфесионална и мултикултурална, а Петровићи су стварали српску државу у којој ће се знати ко је државотворац, а ко је становник те државе који признаје њене законе.

А диктатор Мило Ђукановић и његови мозгоносци не дају чак ни Црногорцима и Брђанима, рођеним у Црној Гори да се изјашњавају о судбини Црне Горе, коју кани својом несрећном политиком да подножи арнаутским, усташким и муџахединским србокољцима

и гонитељима.

Нико у историји Црне Горе није газио српско име тако острашћено како газе српско име Мило Ђукановић и његови острашћени на српство "дукљански академици", његови "усправни" новинари телевизијски и новински, нико од Петровића није срамотно клечао пред душманима како је Мило Ђукановић клечао и пенио у Цавтату пред мајмуноликим Стипем Месићем, извињавајући му се што се Црногорци нијесу савили мирно да их покољу Туђманови кољачи 1991. године. Историја стида биће попуњена само застиђима и постиђама Мила Ђукановића и његове издајничке и срамотне клике, познатих као Милови милионери.

Званична Црна Гора у свом науму хоће да одвоји Црну Гору од Србије, да разори Југославију, да Црну Гору полатинчи и покатоличи, да затре о њој име српско и сасвим утули православну свијећу. Ђирилицу је већ прогнала сасвим, иако у Уставу Црне Горе стоји да је Ђирилица званично писмо уз које је равноправна и латиница, али Ђири-

лице нема у Подгорици и по Црној Гори, више је има у Истамбулу, коју користе у носталгији Срби муслиманске вјероисповјести.

Званични режим све чини да погази све што су стварали владари Петровићи-Његоши. Ко је више сањао уједињење Срба и Славјана јужних од Владика Рада? Ко је више пјевао и војевао за ослобођење српских крајева и уједињење свих Срба од књаза и краља Николе? А данас посткомунистички кумровачки кадети све чине да затру српско име и Ђирилицу у Црној Гори. На вратима свог кабинета Мило Ђукановић може мирно да испише паролу и девизу свог владања: **ДА БУДЕ ШТО МАЊЕ СРБА У ЦРНОЈ ГОРИ!** Можда је за Мила Ђукановића "усправна" Црна Гора само Црна Гора без Срба.

То што данас чине од Црне Горе Мило Ђукановић и његова клика, то радује папу у Ватикану, Блера мишлоликог у Лондону, Клинтона и Олбрајтову, и све српске душмане, а ожалостиће душе праћедовске и све наше претке. У свом науму званични режим црногорски све чини да порази претке и да ојади потомке.

Владари Петровићи нијесу узор данашњег властодршца црногорског, пошто он слиједи хаџбурнику и великохрватску политику, тежње фра Доминика Манџића, др Ивана Пилара и његових сљедбеника Савића Марковића Штедимлије, Секуле Дрљевића и данашњих "дукљанских академика", којих има данас Црна Гора више него овнова и кокошака.

Да су садашњи црногорски тобожњи историчари, аматери, брозони и кардељони, којих Црна Гора има више него брава, само јадни папагаји загребачких политичара, знанственика и историчара, то се чује чим гракну знају и јадну гракталицу како је Црна Гора "црвена Хрватска" и како је то "хрватска земља дукљанска".

Загребачки пургерски кругови кредитирају јадну "Дукљанску академију", која је загушила метиљаву ЦАНУ, која је, ево, за радост Дану организовала скорашњи срамни агитезански скуп на коме су блатили Петровиће-Његоше свакојаки титуларци, а највише кумровачки курсисти који се данас зову "дукљански академици" и "усправни Црногорци" данашње обрукане скоро, лише народа, Црне Горе. Бојим се да се не остваре ови пророчки стихови: "Умрла је стара Црна Гора, (и без ње се муче Црногорци,) ма никако и они да помру, (помријеће но ће прије тога,) себе и њу мртву обрукати". То кани да учини режим садашњи у Црној Гори, ако прије од Бога не изгори.

Момир Војводић

ОДНОС СРПСКИХ РАДИКАЛА ПРЕМА КРАЉУ НИКОЛИ ПЕТРОВИЋУ

Радикалски покрет Србије од свог почетка, друге половине XIX века, Црну Гору је сматрао саставним делом српског етноса

У својим наступима они су избегавали вредновања династија (Обреновића, Карађорђевића и Петровића) и све су подредили општим националним циљевима, а врхунски је – уједињење српског народа у једну државу

Управо тако пише у првом програму Српске Народне радикалне странке из 1881: "Унутра народно благостање и слободу, и споља државну независност и ослобођење и уједињење и осталих делова Српства"¹

Све три радикалне странке (Народна радикална странка, Самостална радикална странка и Српска Народна радикална странка која је деловала у оквиру Аустроугарске) у својој делатности избегавали су било какву идеолошку црту у приказивању догађаја у односу међу српским земљама.

Тако рецимо, у првом програму Самосталне радикалне странке из 1902. пише:

"А кад је реч о ослобођењу и уједињењу осталих делова Српства, о том највећем идеалу Србином и ми морамо рећи да само политика одржавања најискренијих односа са великом Словенском царевином Русијом и братском Црном Гором може и поред наше снаге, помоћи, да се тај наш идеал оствари, политика која не искључује добре односе осталих држава"²

Карактер радикалне акције према Црној Гори није био исти као и овај према Старој Србији и Македонији, због државотворног карактера Црне Горе и аутентичне династије. Стога су ставови о догађајима у Црној Гори, поготову поводом доношења Устава 1905. и проглашена Краљевином 1910. имали углавном неутралан карактер.

У Радикалским новинама и часописима и онима који су били блиски радикалима (Самоуправа, Одјек, Застава, часописи Дело, Отаџбина и други) било је мноштво чланака о Црној Гори, али они су имали претежно информативни карактер.

Уопштено се може рећи:

"Руководна идеја радикалне странке у спољној политици, од њеног организовања почетком осамдесетих година, па за пуних двадесет година, до кра-

ја династије Обреновића и била је; национализам. Национализам је био у души целог народа, свих слојева друштва, али га је Радикална странка ставила као битан део свога живота и рада. Овој идеји она је остала верна, никад колебаљива. Ова идеја могла је добити замаха и полета тек под народном владавином неометаном личним режимима и личним интересима. Њу су радикали почели потпуно остваривати под краљем Петром и она је тријумфовала у другој деценији овог столећа после 1912, кад је наш народ следејући спољну политику и национални рад радикалних влада, ослобођен турске и Аустро-Угарске власти и ратовима 1912-1918. године".

Наравно није исти карактер спољне политике српских радикала када су били у власти или опозицији. Вододелница је свакако мајски преврат 1903. године.

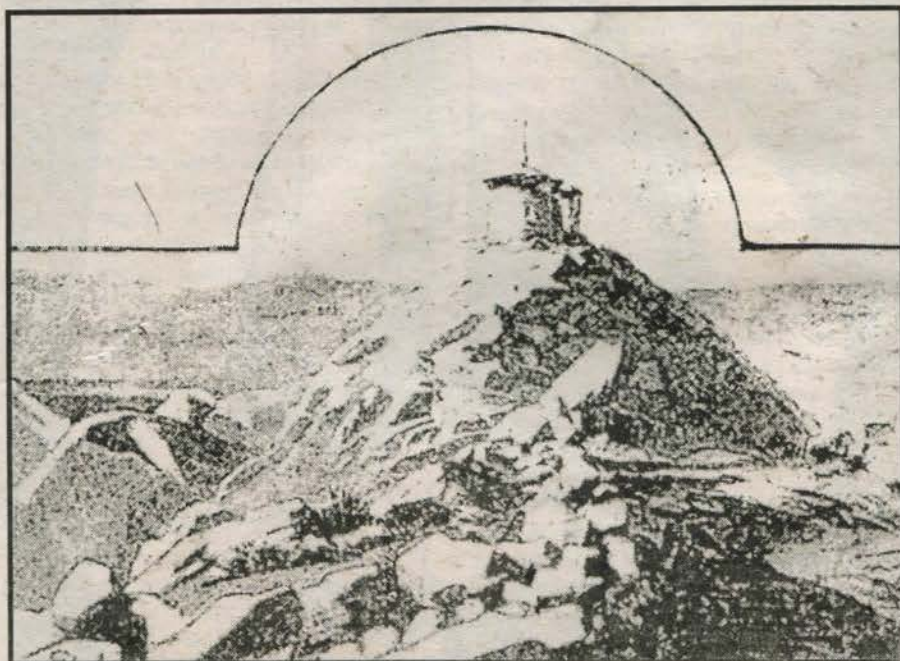
Монархију су радикали, без обзира

о којој се династији или личности ради, хтели свести на уставни образац, укидајући њен апсолутистички карактер. Вероватно је због тога дошло до раскола са краљем Николом, који је куминирао крајем 1918., када је дошло до уједињења две државе.³

Радикали су једноставно питање монархије и династија сматрали инфериорним у односу на опште националне интересе српског народа.

Интересантно је писмо црногорског избеглице Саве Ивановића Јаша Томићу, које је објављено у "Новом времену" из 1898. и штампано као посебна брошура.

Сава Ивановић истиче да Јаша Томић није хтео објавити писмо у "Застави", већ је дипломатски само усмено подржао ставове. Наводно, тврди да црногорска емиграција у Србији и на Балкану не постоји осим појединаца. "Србија је широм отворила своје капије и братски примила и прима ове неволь-

нике, ове, велним кукавице и изгнанике црногорске, ове Г. Томићу биједне и жалосне жртве кнеза Николе и његовог дома".⁴ Сава Ивановић тврди да у Србији има 6.000 избеглих црногорских породица. Тврди да књаз Никола "претпоставља Српству некакво сулудо Црногорство". Сава Ивановић тврди да се о књазу Николи имају погрешне представе, да је он у ствари у земљи тиранин а да се супротно представља у иностранству; Сава Ивановић пише "тражимо, да нам се ујемче наша људска права у нашој ужој отаџбини и да нам кнез Никола не забрањује, да љубимо Србију и српског краља; – а ово тражи не само емиграција, него и сав народ црногорски".⁵

Сава Ивановић у писму износи много примера злоупотребе власти од стране књаз Николе. Начин његове владавине је дубоко антидемократски, па чак и тирански, а његово представљање у свету је сасвим другачије. Он се представља као творац црногорске државности, он се идентификује са Црном Гором, но "Црну Гору нијесу створили Петровићи, већ да су и Петровиће и Црну Гору, па и самог кнеза, створили дедови и родитељи оних истих Црногораца, које данас кнез Никола гони да просјаче".⁶

Сава Ивановић сматра да српски радикални покрети и у Србији и у Аустроугарској имају сасвим погрешну представу о књазу Николи, и то углавном због непознавања карактера његове власти у Црној Гори и због ваших циљева. Сава Ивановић због тога криви и новинаре, који заборављају "да ако ико од српског племена заслужује стварну унутрашњу слободу, то је доста у првом реду заслужује српски на-

род у Црној Гори, који је толико и толико своје и душманске крви пролио за уопште цијело српско племе".⁷

Под утицајем радикала објављена је 1919. у Сарајеву брошура под називом "Никола Петровић и његов дворепилог једне срамне владавине" која у 18 факсимила (докумената) објављује читав низ злоупотреба власти књаз Николе и његове дворске камариле. Основа те Црне Горе је на једној страни беда народа а на другој страни раскош двора. У наведеној брошури пише "По свом срцу и души краљ Никола припада кругу владалаца из средњег вијека. Саможив, грабљив, силовит, окрутан и лажан, он је у својој држави давао пример свега што не ваља. Био је крвник, а правио се јагње; пљачкао је све до чега је долазио, а био је побожан, пјевао је о заветној српској мисли, а сам ју је издавао. Немилосрдно је гонио сваког ко није вршио његову вољу".⁸

Уз све злоупотребе власти, првенствено материјалне, књаз Никола се борио против стварања једне српске државе, да би искључиво задржао свој престо и наставио династију Петровића у Црној Гори. Он се "удружује са нашим народним непријатељима и гдје с њиховом помоћи спрема засједа нашој уједињеној отаџбини. Мржња на Србију и пакост према свему што је српско, то је друга, али једнако силна и одвратна сила, која као и злато покреће његову душу".⁹

Тих 18 факсимила (Лов на злато, Њемачко благо, И мало мираза, За што ће им засебна Црна Гора, Како су се бринули за народ, Нека народ гладује, Све у свој шпаг, Окорјели Аустро-Нијемац, Талијански најамник, Против Солунског фронта, Лажни републиканац, Најновије издајство, Савјети Данилови, Покушај са Данилом, Без Нијемаца и Нијемца, Отац и син, Два просца, Старе ђуди а нова времена), говоре о злоупотреби власти од стране књаз Николе.

Било је и умеренијих размишљања. У једној брошури из 1924. пише "Да би се рекла права истина о Црној Гори и о овом њеном последњем Господару, требало би сачекати, да вријеме умањи одјек ситних данашњих страсти; или да се историчар, попут страног пророка, удаљи од ове наше средине, одакле партијска трахома устањује, да му помутни вид и скрене погледе са свога предмета".¹⁰

Књаз Никола је заиста државник и личност о којој су српски радикали имали различита мишљења и често потпуно супротна, од једне до друге крајности; што најбоље илуструју различита реаговања на вест о његовој смрти.

"На глас о смрти краља Николе мало је било Црногораца који су узвикну-

ли тада равнодушно, као оно Французи некад: краљ је умро, живио краљ, јер више их је било, који у духу времена тога пута просто узвикнуше: живе-ла слобода!"¹¹

Краљ Никола је био сложена личност, као и његови поступци, он је једна трајна смеса "сажаљења и поштовања", како су писали неки аутори.

Истакнути радикал Мирослав Спалајковић написао је у часопису "Нови живот" који је био под контролом радикала у три наставка чланак о краљу Николи, који је исто тако био доста неутралан.

Мирослав Спалајковић пише да је краљ Никола највише сличан кнезу Милошу, да је интересантан и као владалац и као човек. Улогу политичара доделила му је судбина, а улогу уметника – природа. Претерано очебрижничтво и љубав према породици утицали су и на његове државне одлуке, па и на његов "скроз погрешан и нелогичан гест у питању о нашем државном уједињењу". Макијавели је писао да државник истовремено мора бити и лав и лисица; краљ Никола је као државник био лисац а лав "остављамо историчару да одреди" писао је Мирослав Спалајковић. Краљ Никола је "у свакој прилици истакао и подвлачио и како је на Балкану Црна Гора увек била независна, а његова династија најстарија".¹²

Затим описује читав низ карактерних особина краља Николе, нарочито оне негативне, пише како је волео да "исмева људе, да их изиграва, да их понижава".

Мирослав Спалајковић пише како је први већи раскол између владајућих српских радикала и краља Николе настао око проблема Скадра за време балканских ратова. Скадар је за Црну Гору био од огромног политичког, војног и економског значаја, али није имао толику вредност за Србију и остале савезнике, стога они нису допустили растурање војних снага са главног фронта.

Краљ Никола је био лукав човек и као сваки лукави човек "неповерљив према људима", о томе Спалајковић говори кроз неке догађаје из његовог живота.

Између краља Николе и радикалског и српског првака Николе Пашића постојало је велико неповерење и приватно и државничко. "Г. Пашић је, заиста, све чинио – да покаже краљу Николи прави пут којим је требало ићи у данима страдања и искушења, – да пред њим утре – једини пут славе. Али прекомерна љубав краљева према деци, нарочито према женом, и онај фатални утицај њихов на њега, били су јачи од свих напора Г. Пашића".¹³

Краљ Никола је доста грешнио и то из "егуизма", љубави према себи, и још

више из "љубави према својима". Љубав према породици је утицала на његову погрешку из 1918, "за њега је, ипак, стално остало отворено питање, да ли је добро или рђаво урадио, кад је њих послушао и стрмоглавце се бадио у бездан, којим је мислио да растави Црну Гору од Србије. Њега је мучила сумња, и он је насамо испитивао своју савест, тражећи одговор на то питање. Пред лицима, за која је знао да га неће издати, он је то питање и гласно постављао. ... И, вероватно у последњем часу, окружен свима својим, самртник је шапутао једини и фаталан одговор, али и онда тако тихо и слабо, да га је само његова савест могла чути".¹⁴

Однос српских радикала према краљу Николи базирао се и на односу владајућих династија у Црној Гори и Србији. Вероватно још од Пашићеве емиграције после неуспеха Тимочке буне књаз Никола је био опрезан према радикалима који су били легитимни представници српског народа а на другој страни званична власт краља Милана Обреновића, Алекса Ивић у својој историји радикалне странке објављеној у листу "Време" из 1928. у више наставака пише да ће српски емигранти продрети у Србију с оружјем "а у исто доба ће и Пеко Павловић продрети преко Јавора са 1000 Црногораца и побунити рудничку и ужичку околину. Са Пеком Павловићем ће доћи у Србију и Петар Караборђевић".¹⁵

Стога је књаз Никола увек био опрезан када су у питању били односи са Београдом.

То се манифестовало и приликом његове посете Београду јуна 1896. Та посета је била без икаквих званичних политичких закључака. "књаз Никола био је особито дирнут овим усрдним почетком – то му се и по изразу на лицу видело".¹⁶ Књаз Никола је био свестан да династија Обреновић не ужива велики углед у српском народу, а поготову не краљ Александар Обреновић, стога је посета Београду, која је била у склопу његове балканске турнеје, била искључиво церемонијалног карактера. Осим тога ништа другог није било, иако је саопштено по одласку књаз Николе из Београда и свршетка церемоније да су тако "свршене свечаности у Београду, које су оставиле врло дубок утисак у срцу народа".¹⁷

Радикали су у Црној Гори и пре Балканских ратова имали своје чланове и своје људе који су радили за њих, а против краља Николе. Један од тих људи био је и Пуниша Рачић "стари Пашићевац из периода ослободилачких ратова 1912. и 1913. године, када је био познат по надимку мистер кусур... Према једној верзији, Пуниша Рачић је обављао поверљиве послове у Санџаку за вријеме турске владавине. Једини

је од свих агената враћао кусур од новца добијеног из државне благајне за поверљиве послове. То је запазио благајник и о томе обавијестио Николу Пашића. Пашићу се то јако свидјело и тражио је да лично упозна Пунишу Рачића".¹⁸

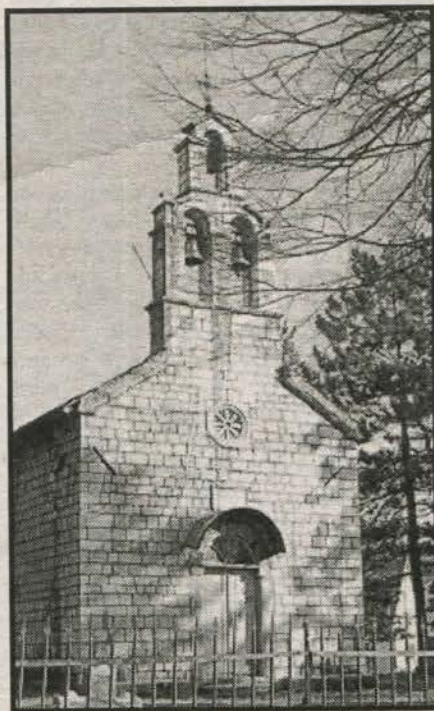
Но, Пуниша Рачић је био импулсиван и темпераментан горштак, тешко је разумевао политичку мимикрију и закулисне скуштинске игре, увек је са собом носио пиштол, што је и довело до познатих догађаја 1928.

Но, основа раскола краља Николе и српских радикала су први светски рат и уједињење Србије и Црне Горе 1918.

Сви познати догађаји у том периоду стварали су раскол између српских радикала и краља Николе. Наравно, мишљења су подељена.

Новица Радовић пише: "Црногорску војску је, дакле, свјесно и према добијених инструкцијама довео до капитулације, србијански, генералштабни пуковник Г.П. Пешић. Сврха му је била – он је и сам то признао – да се Црногорци не нађу на Солунском фронту уза Србијанце, и да краљ Никола не уђе у домовину уза србијанског краља Петра".¹⁹

Радикалима блиски историчари су оптуживали за лоше ратовање црногорску војску, но било је и других мишљења. Тако је занимљива студија официра Радована С. Радовића из 1928. године у којој пише, реагујући на ставове Владимира Ђоровића: "Према томе сам закључио да се у свему тачно придржавао података, односно ратовања Црногораца у светском рату које је пружио као најмеродавнија личност начелник штаба бивше црногорске врховне команде, сада армијски генерал господин Петар Пешић".²⁰

Ставови су, дакле, били сасвим супротни.

Краљ Никола је од стране српских радикала био оптуживан за тајну дипломатију са Централним силама, поготово са Бечом. Постојао је наводно и тајни уговор. "Према томе уговору краљу Николи су централне власти гарантовале опстанак његове династије на српском престоли; Црна Гора имала би да обухвати дио Херцеговине до близу Требиња, затим би ишла граница иза Гацка у правцу ка Фочи даље између Пљеваља и Таре до Сјенице. Од старе Србије припало би Црној Гори од Косовске Митровице правцем јужно од Косова до Феризовића. Призрен би био престоница краљева".²¹

С тим у вези интересантан је један чланак о краљу Николи радикалског првака, Јована М. Јовановића у Српском књижевном гласнику из 1921. године.

У том чланку он анализира све позитивне и негативне стране владавине краља Николе. Јовановић пише: "За његове Владе племенска борба, племенско старешинство и ауторитет главара племенских, престали су". Он се залагао за западне вредности а у ствари је био деспот.

"Један добар Грађански закон, Богшићев, неколико добрих путева и нешто школа, остаће трајни споменици његове унутрашње политике. Мало за једну шездесетогодишњу владавину, и за сироту кршну земљу где су људи послушни а жене вредне, готово ништа за онај јуначки род који је сиротовао шездесет година".²²

Даље Ј. Јовановић пише да је у ратовима 1912, 1913. и 1915, краљ Никола изгубио "војнички глас", али оно што никада није изгубио то је "име доброг дипломате". Био је пријатељ свих европских династија, удајама својих ћерки Стане, Зорице, Јелене, Ане и женидбом свог сина Мирка; укидањем уредаба Берлинског уговора за време Анексије који је чинио барску луку зависном од Аустроугарске и читавим низом других потеза, показао је да је изузетан дипломата, "бриљантна каријера једног вештог, не таста него дипломате".

О краљу Николи као уметнику мишљења су подељена. Он је изузетно волео своја дела; Јовановић пише да не би "смео тврдити да је све сам и писао", јер његови лични секретари били су и Лаза Костић, Симо Матавуљ и Симо Поповић. Његова дела су више љубања "једног претерано амбициозног и сујетног краљиха", него што имају велику уметничку вредност. У тим делима се крије лична жеља за влашћу, па чак и да доминира Балканом.

Краљ Никола је хтео увек да завлада Српством, то је било његово "бално место". То је чинио још од погибије

у европској политици".²⁴

Ј. Јовановић истиче да се иза краља Николе често не остављају никаква документа, не знајући да ли он то ради свесно или несвесно. О његовој анти-српској политици има мало трагова.

О његовом карактеру и политици Ј. Јовановић пише:

"Унутра у земљи за патриархални и аутократски режим; споља са оним од кога има користи: кнез Милош и аустријска дипломатија, то су биле његове праве симпатије. Државни разлог и општи српски интереси онде су где је његов интерес; шкрт кад треба давати, незаситан кад треба примати или делити; ситан и велик, некад центлмен некад ђифта, пријатан да очара, груб и немилосрдан да човек замени,

увек готов да сплеткари и споља и у држави, и на Цетињу, и у породици, да замађивава оне наивне црногорске душе: то су биле присне црте његовог карактера".²⁵

Но његова велика жеља да се Србија и Црна Гора уједине под круном Петровића није се испунила, догодило се оно што је "најмање желео", урађено је то, али под круном Карађорђевића.

Објективна ситуација и утицај на њу моћних људи увек су били предмет истраживања историчара. Економске и политичке прилике у Црној Гори су биле тешке²⁶, стога је и то утицало на политику краља Николе. Наравно о њему има изузетно позитивних мишљења, поготово од оних који су служили на његовом двору и приликом његових путовања.²⁷

Но, ипак остало је мало правих докумената, поготову из 1918. да осветли улога краља Николе, "Разумије се и у Црној гори у великим данима 1918-те, као и свуда и свагда у сличним народним покретима, припреме, начин, форму и спољни изражај томе уједињењу давали су прваци народни и људи од акције, али рад свих тих људи кретао се у обиму и жеља и воље народа".²⁸

Може се закључити да су српски радикали према краљу Николи заузимали прагматичан и опрезан став, да би се у одређеној историјској ситуацији

конфронтирали са њим и одбацили га као противника њихових циљева.

Напомена:

1. Самоуправа бр. 1, Београд, 8. јануар 1881.

2. Одјек, бр. 1, Београд, 1. октобар 1902.

3. Милош Трифуновић – Историја радикалне странке, Београд 1995, страна 382

4. Отворено писмо Саве Ивова Ивановића г. Јаше Томићу, Земун 1898, страна 5.

5. Исто, страна 7.

6. Исто, страна 13.

7. Исто, страна 15.

8. Никола Петровић и његов двор – Епилог једне срамне владавине, Сарајево, 1919, страна 4.

9. Исто, страна 6.

10. Саво Ђурашковић – Ријеч двије о Црној Гори и њеном последњем господару, Београд 1924, страна 73.

11. Исто, страна 56.

12. Мирослав Спалајковић – Краљ Никола, некролошке цртице. Нови живот, кн. IV, св.8, Београд 1921, страна 235.

13. Исто, кн. IV, св. 10, страна, 304.

14. Исто, страна 310.

15. Алекса Ивић – Историја радикалне странке, Велика Србија, број 403, Београд 1997, страна 44.

16. Цариградски гласник, број 23, год. II, 20. јун 1896, страна 93.

17. Цариградски гласник, број 24, год. II, 27. јун 1896, страна 100.

18. Шербо Растодер – Политичке борбе у Црној Гори 1918-1929, Београд 1996, страна 102.

19. Новица Радовић – Црна Гора на савезничкој голготи, Пећ 1938, страна 136.

20. Радован С. Радовић – Црна Гора у светском рату, Београд 1928, страна 3.

21. Лазар Рашовић – Црна Гора у европском рату, Сарајево 1919, страна 32.

22. Јован М. Јовановић – краљ Никола I 1841-1921, Српски књижевни гласник, Београд 1921, кн. II број 6, страна 453.

23. Исто, страна 455.

24. Исто, страна 456.

25. Исто.

26. Видети студију Шерба Растодера – Животна питања Црне Горе 1918-1929 књига I Бар 1995.

27. Видети књигу Илије Ф. Јовановића Бјелом – На двору краља Николе – успомене из мог живота, Цетиње 1998.

28. Алекса К. Матановић – Црна Гора за уједињење, Цетиње 1929, страна 3.

Др Бранко Надовеза

ОБЕЋАЊЕ ЛУДО РАДОВАЊЕ

У протекле четири године, подгорички режим је манипулацијама и преварама свакодневно заводио грађане лијепим обећањима о бољем животу уз помоћ донација и повољних кредита који стижу са Запада

Цио систем је грађен са ослоном на иностране послодавце и креаторе живота и смрти. Међутим, како је вријеме најбољи показатељ, свих протеклих година радило се о мизерним донацијама, врло неповољним кредитима и аранжману, хуманитарној помоћи сумњивог квалитета, која није могла да се пласира нигдје другдје осим у Црној Гори.

Запад је затварао очи и омогућавао шверц невиђених размјера, првенствено цигарета чиме је подржавао овај црногорски криминални режим који је апсолутно и безпоговорно извршавао налоге свих газда. Али грађани су временом све више увиђали да су то само лијепа обећања и да само актуелне режимлије имају енормну корист из свега тога, а да преко 90% становништва из дана у дан живи све теже и теже.

И данас када се Црна Гора налази

на ивици економског колапса и социјалне биједи, владајућа подгоричка пароксија изгубила је свако упориште у народу са тенденцијом даљег пада, при чему више никаква обећања не могу ублажити разочарање огромног броја становништва. У прилог промашене црногорске политике, објавићемо у наставцима све оно што су владајући челници помпезно најављивали пред државним и локалним медијима у временском периоду од 1997. године до 2000. године.

09. 04. 1997. године

У Братислави потписан уговор вриједан 112 милиона долара од чега је 88 милиона долара под изузетно повољним условима.

11. 04. 1997. године – „Електолукс из Шведске”

Кредитни аранжман вриједан 20 милиона долара за опремање болница

почиње са реализацијом.

17. 04. 1997. године

Грчка одобрила робни кредит од 40 милиона долара, и финансира аранжман вриједан 50 милиона долара.

06. 05. 1997. године

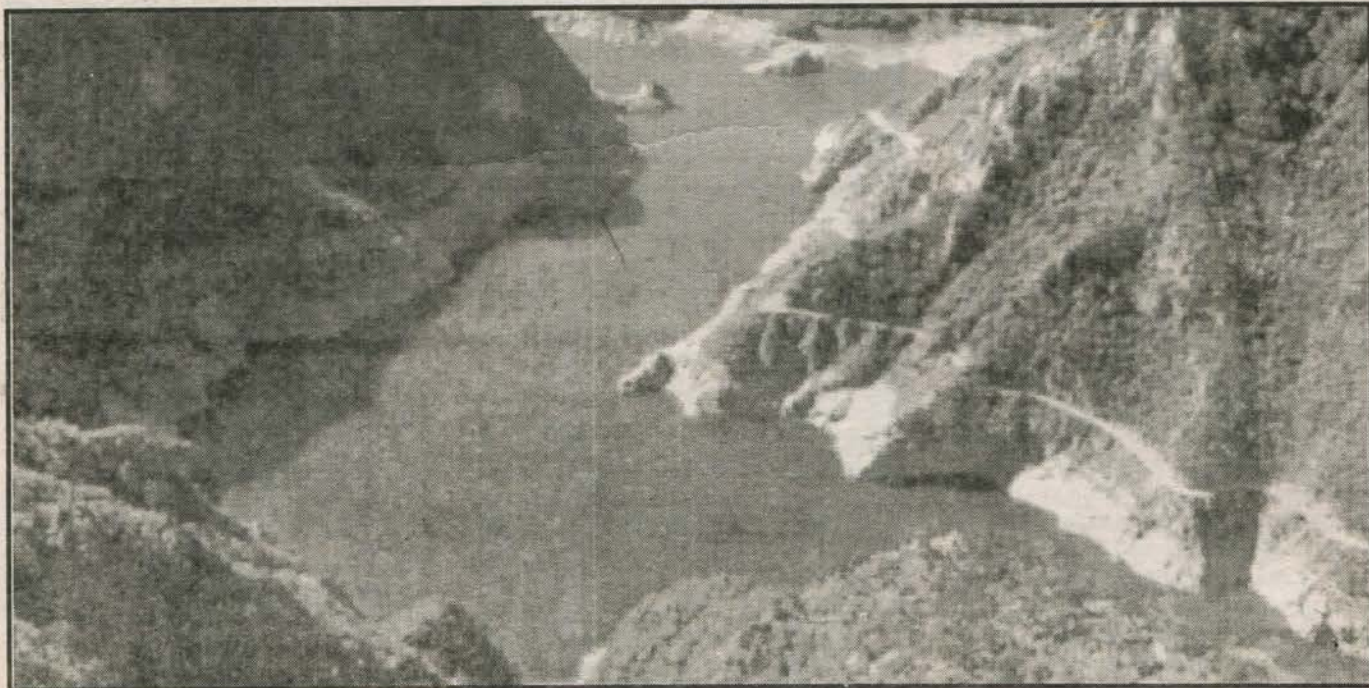
Потписан кредит са четири инофирме за набавку ИНО опреме за рудник угља у Пљевљима вриједан 25 милиона долара.

10. 05. 1997. године

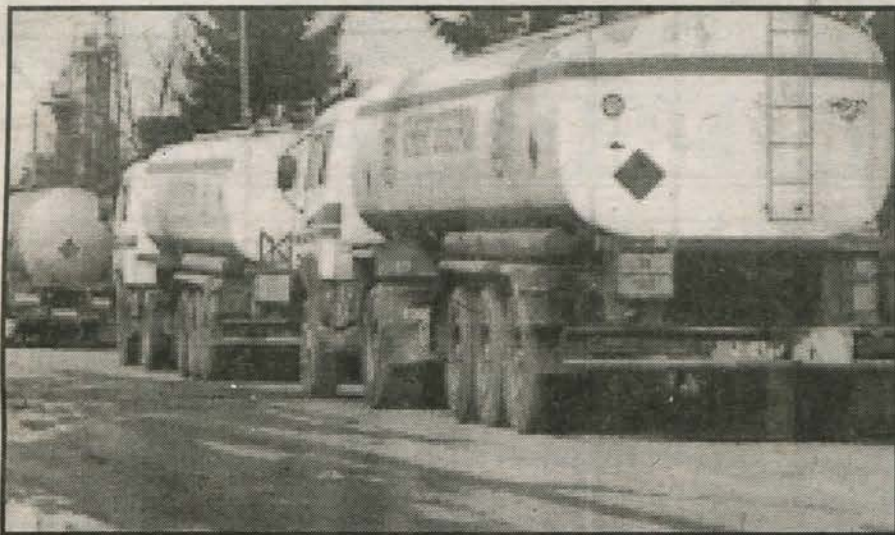
Током посјете премијера Мила Ђукановића Лондону потписан је уговор вриједан 117 милиона долара за рјешавање проблема комуналног отпада на читавом подручју Црне Горе.

04. 09. 1997. године

Конкурс за 400 милиона долара, за градњу хидроелектрана на Морачи, Адријеву, Растоковићи, Милуновићи и Златица.

19. 09. 1997. године
„ИНТЕР МОДАЛ“ из Италије улаже 1, 5 милиона марака у „Румија-транс“.

19. 9. 1997. године
Добијањем робног кредита вриједног 10 милиона долара са Индустијском банком у завршној фази око ремонта групе Подгорица-Никшић.

28. 09. 1997. године
„Меркур“ из Будве и аустријска фирма „Гирак Гаравента“ крећу у подухват тежак 25 милиона марака.

08. 10. 1997. године
Креће реализација великог пројекта рјешавања амбијенталне хигијене у Црној Гори, са кидарско-енглеском компанијом.

08. 10. 1997. године
У првој фази реализације пројекта за рјешавање отпада, изградиће се шест фабрика за прераду отпада.

10. 10. 1997. године
Средствима од продаје „Требјесе“ градиће се пруга Подгорица – Никшић.

26. 10. 1997. године
За четири електране заинтересовано 12 иностраних компанија.

09. 12. 1997. године
Ирска фирма обезбеђује комерцијални кредит од 10 милиона долара. У току су разговори о обезбеђивању краткорочног кредита од 50 милиона долара.

Републички фонд за развој обећава 10-15 милиона марака за ремонт и електрификацију пруге Подгорица-Никшић.

07. 01. 1998. године
Седам великих компанија конкурише за изградњу хидроелектрана на Морачи.

21. 01. 1998. године
Страни партнери из Немачке улажу 7,1 милион марака у црногорску привреду.

28. 01. 1998. године
Словенци улажу у Медицински фа-

култет.
28. 01. 1998. године
У припреми изградња аутопутева у Црној Гори.

07. 02. 1998. године
Милион марака за болницу из иностранства.

17. 02. 1998. године
Процијенене потребе за изградњу нових објеката износе 422 милиона долара, а за реконструкцију 85 милиона долара.

За изградњу саобраћајне инфраструктуре неопходно 920 милиона долара. За Луку Бар улаже се 250 милиона долара, а за железницу 150 милиона долара.

20. 02. 1998. године
Рожајска фабрика кристала од једне енглеске фирме добиће кредит од 250. 000 марака.

28. 02. 1998. године
Железари 27, 5 долара.

03. 03. 1998. године
Основано је предузеће за узгој млађи у Пивском језеру, а инопартнер улаже 4 милиона долара.

12. 03. 1998. године
Истраживање нафте и гаса у Црној Гори.

27. 03. 1998. године
Словенци улажу 20 милиона марака.

29. 03. 1998. године
Црна Гора се припрема за изградњу нових електрана. Свјетска банка учествује са 30%, а Црна Гора са 150 милиона долара. Рок завршетка 3-5 година.

06. 05. 1998. године
Савјет министара додјелио Црној Гори 3 милиона екија.

08. 05. 1998. године
Уговор о опреми вриједној 5-6 милиона долара за ХЕ „Перућица“.

16. 05. 1998. године
Европска комисија ЕУ додељује 3,3 милиона долара Црној Гори.

18. 05. 1998. године
Из Данске стиже конкретна помоћ

Црној Гори. Данска издвојила 1 милијарду и 740 милиона долара за земље у развоју. За Црну Гору значајан износ ће се одређити.

19. 05. 1998. године
Три милиона екија Црној Гори.
01. 07. 1998. године

Компанија „Еберхард“ улаже десетине милиона долара у Луку Бар.
14. 07. 1998. године

Пет милиона екија за подршку економским реформама и донаторској политици.

27. 07. 1998. године
Црној Гори 24 милиона долара за Електропривреду.

29. 07. 1998. године
Црној Гори милион марака из Немачке.

05. 08. 1998. године
„Вексим банка“ одобрила кредит „Југоокеанији“ у Бијелој.

05. 08. 1998. године
2,4 милиона долара которској компанији.

13. 08. 1998. године
Париска фирма „Еберхард“ улаже 100 милиона долара у Луку Бар.

24. 08. 1998. године
Посао за бродоградилу Бијела вриједан 20 милиона долара.

26. 08. 1998. године
Од немачке Владе 2,25 милиона марака помоћи.

08. 09. 1998. године
Немачка издвојила 7,5 милиона марака помоћи.

19. 09. 1998. године
Немачки неимари граде три објекта у Црној Гори, и обезбиједиће 270-300 милиона марака.

27. 09. 1998. године
Инвестираће се 300 милиона марака за аутопут од југа до сјевера и за пругу Подгорица-Никшић.

10. 10. 1998. године
10 милиона долара за реформу.

18. 10. 1998. године
„Градис“ из Холандије удружује се и улаже у „Црна Горанут“ 12 милиона марака.

21. 10. 1998. године
Шест милиона долара за црногорско-демократске пројекте.

02. 11. 1998. године
У Подгорици се гради Свјетски трговински центар од 15 хиљада метара квадратних, инвестиција вриједна 45 милиона марака.

28. 11. 1998. године
Словенци улажу 18 милиона марака у хотел „Маестрал“ и вилу 118 на Светом Стефану.

09. 12. 1998. године
Гради се Свјетски трговински центар, а изградиће се за годину дана. Пројекат кошта 45 милион марака.

Небојша Величковић

ОВАКО СУ БЕСЈЕДИЛИ

• Предраг Булатовић – 15. априла 2001. године (Бета):

„Никада нијесам био у коалицији са Милошевићем”.

• Зоран Жижич – 22. август 2001. (Вијести):

„ДПС је створио Југославију”.

• Војислав Коштуница – 15. јул 2000. године (Вијести):

„Тешко је уредити односе у федерацији, поготово кад је једна федерална јединица тако велика, а друга тако мала.

је по сваку цену хтела рат и има га”

• Миодраг Вуковић – јул 2000. године:

„Ако Милошевић нападне Црну Гору, САД ће Србију сравнити са земљом”.

• Војислав Коштуница – 10. јул 2000. године (Вијести):

„СР Југославија престала је да постоји”.

• Југарњи лист – Загреб – мај 2000. године:

„Црна Гора тражила оружје од Хрватске”.

• Момир Булатовић – 2. септембар 2000. године (сарајевски "Дан"):

„Нико нормалан не би могао да пуца са брда по Сарајеву”.

• Мило Ђукановић – 17. јул 2000. године (ТВ БиХ):

„Савремени смо да се извеземо Босни и Херцеговини, али то није довољно”.

• Мило Ђукановић – 11. јул 1991. године (Радио Крагујевац):

„У СР Југославији неспоразума између двије републике све је мање. Сепаратистичких снага има и на једној и на другој страни.

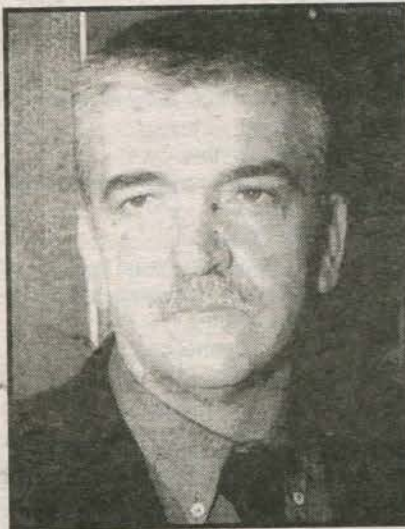
Слажем се са опцијом независне Црне Горе”.

• Зоран Ђинђић – 15. јул 2000. године (Вијести):

„Залажем се за суверену Србију и суверену Црну Гору односно њихову заједницу суверених држава”.

• Предраг Булатовић – 21. август 2000. године (Вијести):

„ДПС и СНП потпуно су способне да контролишу све политичке и непотичке структуре, ко-

је би могле да буду фактор ремећења мира”.

• Миодраг Вуковић – 7. август 2000. године (Вијести):

„За нас је свако бољи од Милошевића”.

• Мило Ђукановић – 5. август 2000. (Побједа):

„Платформа из 1999. године је једна реална и поштена понуда Србији за уређење заједничке државе на равноправној основи”.

• Мило Ђукановић – 1991. године:

„Хрватска власт

али на срећу не могу да утичу на одређивање народа.

Причама ко и како на чији рачун живи хтело се посијати неповјерење у српско-црногорске односе”.

• Предраг Дрецу – 28. маја 1998. године (ТВ Црна Гора):

„Да је Мило Ђукановић сепаратиста, вероватно му не би београдски студенти клицали и скандирали. Овдје се ради о класичној замени те-за”.

Небојша Величковић

ЧЕРЕЧЕЊЕ ИСТОРИЈЕ

Ова ненародна власт хоће и од мога племена да направи некакве несрбе. Усташе у црногорским медијама "раде" свој посао. Ни слова Срби не могу да објаве, осим усташе и кроатизовани Црногорци. Измишљено писмо 50 "Васојевића" угледало свијетлост дана у "Побједи". Моје писмо, које сам упутио "Побједи", пошто је српско, Васојевићко, неће да објави усташка новина. Зато хоће моја ВЕЛИКА СРБИЈА. Браћо Васојевићи!

У уторак 21. августа 2001. године прочитах у Миловој „Побједи“ чланак „Васојевићи ће гласати за Црну Гору“, који кишти непримјереним констатацијама на рачун председника општине Света Маровића, само зато што је јавно изговорио: „Васојевићи немају зашта друго да гласају сем за заједничку државу“! Даље аутори пишу: „Питамо се ко је Митровића, иначе не Васојевића, овластио да говори у име Васојевића!? Таква дрскост није забиљежена на овим просторима. Поручујемо Митровићу да му више нећемо толерисати изјаве у име Васојевића и нека узме историју у шаке да ће се увјерити да Васојевићи никад нијесу били у Србији нити ће бити.

Васојевићи су вазда били у Црној Гори, гинули за Црну Гору и у њој ће остати (слиједи 50 потписа Васојевића из Берана). Заиста је чудно да се може наћи 50 Васојевића који не дозвољавају председнику општине Беране уставну слободу мишљења и говора. Велики француски књижевник, филозоф и историчар, и један од најслободоумнијих духова ондашње Европе, Франсоа Волтер каже: „Не слажем се са оним што говорите, али ћу се тући до последњег дана да бисте могли да говорите“. Чему пријетња председнику општине? А што се тиче историје, заиста је невјероватно да се у Беранама може наћи 50 Васојевића који не знају да је Васо дошао 1444. године у Лијеву Ријеку са Косова, а оно није у Бијелу већ у Србији, а да су се прозвали Васојевићи по Васоју јунаку, најстаријем сину Немањином Вукану, краљу Дукље од 1195-1208. године, иначе Васовом праћеду.

Српски краљ и цар Душан Силни Немањић имао је државу која се простирала у првој половини 14. вијека (1331-1355. године) од Пелопонеза до

ушћа Неретве. Немојте зарад дневне политике да тако бездушно черечите историју, географију и уставна права људи. Зар се може наћи у Беранама 50 Васојевића да не знају да је Беране по први пут под Црну Гору пало у првом балканском рату 16. октобра код Тифрана и на Јејевици. Беране (чија је посада бројала око 6.000 турских војника, којима је у помоћ пристигло још око 3.000 Арбанаса преко Рожаја спаливши се у Дапсиће, из Ругова и Истока 13. октобра), ослобођено је без борбе 16. октобра. Интересантно је овдје

истаћи да је командант Источног одреда, Јанко Вукотић био наредио да нико прије њега не смије ући у град, јер ће иначе имати посла са њим. Међутим Мило Саичић први је ушао, пред својом бригадом Васојевића добровољаца. При сусрету са Милом Јанко Вукотић га оштро нападе, истрже револвер, уперивши га у Јанка говорећи: „Команданте, чувај ми официрску част“. Наравно, Јанко одложи камдију. За тај успјех ослобођења Берана Јанко Вукотић, као командант Источног одреда добио је од краља Николе највеће

Нова разгледница Берана

Овај чланак "ПОБЈЕДА" није хтјела штампати, новинарка којој сам га предао држала га је 18 дана, а онда ми рече да више није актуелан, ваљда због рока. Сматрам да овде не може рок актуелности проћи када је у питању овакав садржај и онога чланка, који су у "Побједи" објавили, како пише одговорни уредник "слиједе 50 потписа Васојевића из Берана".

црногорско одликовање-златну медаљу Обилића.

Мила Саичића брат, Александар Лексо, као руски добровољац у руско-јапанском рату 1905. године, у којем је као добровољац и руски генерал био Арсеније-Арсен Карађорђевић, брат краља Петра I Карађорђевића, изазвао је на двобој сабљама најбољег јапанског самураја. И док су Лексови саборци-добровољци прежалили што ће му косачи остати далеко од завичаја Виницке, глава јапанског самураја се котрљала по ледини. Да напоменем и то да су се Васојевићи састали с Карађорђем у Подрињу и учествовали у бици на Мирашу. На Косову је и војвода Стево Васојевић храбро погинуо и опјеван је: **"Удри с војском Васојевић Стево и са њима љути Црногорци породице од Васојевића.**

И ту тешку крвицу пролеваше али Турке набит не могаше

док је они славно изгибоше на Косову код Врела извора.

Ту погибе Васојевић Стево И његова сва изгибе војска".

Онај јунак кога залива водом Косовка девојка био је из Будимље па јој каже:

"Ја сам брата рођен од Будима на име сам Орловићу Павле".

Сви ви стихови су штампани у листу „Босанска вила“ 1. 08. 1889. године послије ослобођења Берана (1912. године), од 3.200 Васојевићких добровољаца формирана је „Беранска бригада“, за чијег је команданта постављен Авро Цемовић, коме је краљ подарио чин бригадира. Беране је основано у 19. веку као варош. Око 1850. године, мјесто на којем је данашњи град звало се Бегов Луг. До ослобођења Берана (1912), граница између Црне Горе и Турске била је између Трепче и Виницке. Толико само да се повежу исто-

рија и географија, јер су увјек ишле под руку. У родослову линија Немањића и Васојевића, који сам уједно урадио, међу Васојевиће-Новаковиће Митровићи су под редним бројем 33, а презимена-братстава Васојевића има 209.

Да подсетим тих 50 аутора онога чланка као врле приврженике грађанске државе Црне Горе из Берана, да је девет година предсједник општине Берана (са Андријевицом) био честити човек Чедо Бабић. Бабићи нијесу Васојевићи. Ни Шошкићи нијесу Васојевићи, али су репрезентовали тај регион Васојевића (Будо и Бранислава Шошкић, рецимо). Никома никада није пало на памет да им стави фластер, преко устију да не би што рекли о Васојевићима и у име њих. Ја бих искрено препоручио бар неком од тих 50, наводно потписника тога чланка, да отворе корице Историје, Географије и Устава, јер и у „Библији“ записано: „Блажени су они који не знају“. Да само подсетим тих 50 потписаника-историчара да је манастир Ђурђеви Ступови код Берана саградио Првослав, син Тихомира, брата Немањиног, односно брат од стрица Вукана, краља Диоклије, Далмације, Требиња, Топлице и Хлосна, како то пише на цркви Светог Луке у Котору. Првослав је цркву у којој је основана 1219. године будимљанска епископија посветио Светом Ђурђу. Те 1219. године, када је основана аутокефална српска архиепископија од стране Светог Сава, проглашене су четири прве српске епископије: у Жичи (код Краљева), на Превлаки код Тивта манастир Св. Арханђел Михаило, будимљанска епископија код Берана и епископија у Стону, пресељена 1252. године као Хумска епископија из Богородичног манастира у цркви Св. апостола Петра на Лиму и Бијелом Пољу, која је крајем 17. вијека, под Турцима, била претворена у џамију. Из манастира Жиче (основао Свети Сава) епископија је пресељена у Пећ. Цар Душан је 1346. године подигао архиепископију у Пећи на степен патријаршије. Ону на Превлаки код Тивта из времена Стефана Првовјенчаног били су порушили Млечани у 15. вијеку. Да само додам још и ово, да су добровољци из Васојевића (од којих потичу Карађорђевићи) састали се са Карађорђем и борили се заједно код Сјенице и Сувог бора. А да завршим са стиховима краља Николе из пјесме Васојевићима:

"Васов траг је једрог здравља, лијепих црта лица; он је стожер Рапској земљи и китна јој перјаница".

Велимир Јоксимовић
Дипл. инж. грађ. у пензији

Часопис се може набавити у седишту Српске радикалне странке на Тргу победе 3 у Земуну, као и у свим општинским одборима странке. До сада је изашло десет бројева. Цена једног примерка издатог 2000. године износи 100 динара, а за 2001. годину 300 динара.

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

YU ISSN 1450-8753
UDK 1+3

СРПСКА СЛОБОДАРСКА МИСАО

10

ЧАСОПИС ЗА ФИЛОЗОФИЈУ, ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ И ПОЛИТИЧКУ КРИТИКУ

ГОДИНА II ● БРОЈ 4 ● БЕОГРАД, ЈУЛ-АВГУСТ 2001. ГОДИНЕ ● ЦЕНА 300 ДИНАРА

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

ИЗЛАЗИ ДВОМЕСЕЧНО

СВЕ ИНФОРМАЦИЈЕ НА ТЕЛ: 316 46 21

**МИЛОВА ДЕСНА РУКА
ГОСПОЋИЦА БЕБА ЦАКОВИЋ
ПОЗИВА ВАС ДА
ПОСЈЕТИТЕ МОНТЕНЕГРО**

WELCOME

**ULCINJSKA
RIVIJERA**

ULCINJ